പദസാധനം

നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

ബുദ്ധമ്ബുജം നമസ്സിത്വാ സദ്ധമ്മമധു ഭാജനം,
ഗുണമോപദപദം സങ്ഘമധുബ്ബതനിസേവിതം;

മോഗ്ഗല്ലായനാചരിയ ചരഞ്ച യേന ധീമതാ,
കതം ലഘുമയന്ദിദ്ധമനുനം സദ്ദലക്ഖണം;

ആരഭിസ്സം സമാസേന ബാലത്ഥം പദസാധനം,
മോഗ്ഗല്ലായനസദ്ദത്ഥരതനാകരപദ്ധതിം;

സഞ്ഞാപരിഗ്ഗഹേനേവ ലക്ഖണേസു സരാദയോ,
ഞായന്തിതി തമേവാദോ ദസ്സയിസ്സം വിഭാഗതോ;

അആദയോ തിതാളീസ വണ്ണാ.

ജിനവചനാനുരൂപാ അകാരദേയോ നിഗ്ഗഹിതന്താ തേചത്താളീ സക്ഖരാ പച്ചേകം വണ്ണാ നാമ ഹോന്തി യഥാ - അ ആ ഇ ഈ ഉ ഊ ഏ ഓ ക ഖ ഗ ഘ ങ ച ഛ ജ ഝ ഞ ട ഠ ണ ത ഥ ദ ധ ന പ ഫ ബ ഭ മ യ ര ല വ സ ഹ ള അം ഇതി-കകാരാദിസ്വകാരോ ഉച്ചാരണത്ഥോ = വണണീയതി അത്ഥോ ഏതേഹീതി വണ്നാ-അആദി മരിയാദാ ഭൂതോ യേസന്തോ അആദയോ.

അആദയോതി വത്തതേ യാവ "ബിന്ദുനിഗ്ഗഹീത"ന്തി-തഞ്ചഖോഅത്ഥ വസാ വിഭത്തിചീപരിനാമോതി സത്തമ്യന്തമഭിസമ്ബന്ധീയതേ.

ദസാദോ സരാ

അആദിസ്വാദിമ്ഹി നിദ്ദിട്ഠാ ഓദന്താ ദസവണ്ണാ സരാ നാമ ഹോന്തി-യഥാ-അ ആ ഇ ഈ ഉ ഊ ഏ ഓ = സരന്തി പവത്തന്തീതി സരാ-ദസാ ദോതി വത്തതേ തീസു ചക്കമാനേസു.

ദ്വേ ദ്വേ സവണ്ണാ.

അആസ്വാദിമേസു ദസ്സു ദ്വേ ദ്വേ സവണ്ണാ നാമ ഹോന്തി. യഥാക്കമം-യഥാ-അആ ഇതി, ഉഊ ഇതി, ഏ ഇതി, ഓ ഇതി = സമാനാ സാദിസാ വണ്ണാ സവണ്ണാ-സമാനത്തഞ്ച ഠാനതോ.

ഛ വണ്ണാനംഹി ഉപ്പത്തിട്ഠാനാനി കണ്ഠാതാലുമുദ്ധദന്തഓട്ഠാനാ സികാവസേന-തേസു അവണ്ണകവഗ്ഗഹാനം കണ്ഠോഠാനം-ഇവണ്ണ ചവഗ്ഗയാനം താലു-ടവഗ്ഗരളാനം മുദ്ധാ-തവഗ്ഗലസാനം ദന്താ-ഉ വണ്ണപവഗ്ഗാനം ഓട്ഠാ-ഏവണ്ണസ്സ കണ്ഠതാലു-ഓവണ്ണസ്സ കണ്ഠോട്ഠം-വകാരസ്സ ദന്തോട്ഠം-നിഗ്ഗഹിതസ്സ നാസികാ-ങഞണനമാനം സകട്ഠാനം നാസികാ ച-ദ്വേദ്വേതി വത്തതേ.

പുബ്ബോ രസ്സോ

തേസ്ചേവ ദസസു യേ ദ്വേ ദ്വേ സവണ്ണാ തേസു യോ യോ പുബ്ബോ സോ സോ രസ്സസഞ്ഞോ ഹോതി-യഥാ-അ ഇ ഉ ഏ ഓ-തേസു സംയോഗ പുബ്ബാച ദിസ്സന്തി ദ്വേ പനന്തിമാ ദീപേതും തത്ഥ സാധുത്തം തേസമ്പി ഇധ സങ്ഗഹോ = രസ്സകാലയോഗാ തബ്ബന്തതായ വാ രസ്സാ-തഥാ ദീഘാ-ഇധാപിദ്വേദ്വേതി വത്തതേ.

പരോ ദീഘോ.

അആദിസ്വാദിഭുതേസു ദസസു യേ ദ്വേ ദ്വേ സവണ്ണാ തേസു യോ യോ പരോ സോ സോ ദീഘസഞ്ഞോ ഹോതി-യഥാ-ആ ഈ ഊ.

കാദയോ ബ്യഞ്ജനാ.

അആദിസു കാദയോ നിഗ്ഗഹീതപരിയന്താ തേത്തിംസ ബ്യഞ്ജനാനാമ ഹോന്തി-യഥാ-ക ഖ ഗ ഘ ങ ച ഛ ജ ഝ ഞ ട ഠ ഡ ണ ത ഥ ദ ധ ന പ ഫ ബ ഭ മ യ ര ലവ സ ഹ ള അം = ബ്യഞ്ജീയതി അത്ഥോ ഏതേഹീതി ബ്യഞ്ജനാ-കാദയോതി വത്തതേ.

പഞ്ച പഞ്ചകാ വഗ്ഗാ.

അആദസു കകാരാദയോ മകാരന്താ പഞ്ച പഞ്ചകാ വഗ്ഗാ നാമ ഹോന്തി-യഥാ-കഖഗഘങ, ചഛജഝഞ, ടഠഡഢണ, തഥദധന, പഫബഭമ. = വജ്ജേന്തി യകാരാദയോതി വഗ്ഗാ.

ബിന്ദു നിഗ്ഗഹിതം

അകാരാദീസുയവായം വണ്ണോ ബിന്ദുമത്തോ സോ നിഗ്ഗഹിതസഞ്ഞോഹോതി = രസ്സസരം നിസ്സായ ഗഹിതമുച്ചാരിതം നിഗ്ഗഹീതം.

സഞ്ഞാ വിധാനം.

സന്ധി വുച്ചതേ-പുരിസ ഉത്തമോ, പഞ്ഞാ ഇന്ദ്രിയം. സതിആരക്ഖോ,ഭോഗി ഇന്ദോ, ചക്ഖു ആയതനം, അഭിഭു ആയതനം, ധനമ്മേ അത്ഥി, കുതോ ഏത്ഥാ' തിധ-സരോ ലോപോ സരേ.

സരോ സരോ ലോപനീയോ ഹോതി-സരേതോപസിലേസികാധാരസത്തമീ തതോ വണ്ണകാലവ്യവധാനേ കാരിയം ന ഹോതി-ത്വമസി, കതമാ ചാനന്ദ അനിച്ചസഞ്ഞാ'തി-അഞ്ഞത്ഥാപി സംഹതായമോപസിലേസകാധാ രേയേവ സത്തമീ-വിധീതി വത്തമാനേ.

സത്തമിയം പുബ്ബസ്സ.

സത്തമീനിദ്ദേസേ പുബ്ബസ്സേവ വിധിതി പുബ്ബസരലോപോ-പുരിസുത്തമോ,പഞ്ഞിന്ദ്രിയം, സതാരക്ഖോ, ഭോഗിന്ദോ, ചക്ഖായതനം. അഭിഭായതനം, ധനമ്മത്ഥി, കുതേത്ഥ. പുബ്ബസ്സ കാരിയവിധാനാ സത്തമീനിദ്ദിട്ഠസ്സ പരതാവ ഗമ്യതേതി പരേതുപരിവചനമ്പി ഘടതേ-സോ അഹം, ചത്താരോ ഇമേ, യതോ ഉദകം, പാതോ ഏവം'തീധ-"സരോ ലോപോ സരേ"തി വത്തതേ.

പരോ ക്വചി.

സരമ്ഹാ പരോ സരോ ക്വചി ലോപനീയോ ഹോതി-സോഹം, ചത്താരോമേ, യതോദകം. പാതോച-ക്വചിതികിം?-പഞ്ചിന്ദ്രിയം-അസ്സാധികാരോ സബ്ബസന്ധിസു-തസ്സ ഇദം, തസ്സ ഇദം, വാത ഈരിതം, വാത ഈരിതം, സീത ഉദകം, സീത ഉദകം, വാമ ഊരു,വാമ ഊരു, ഇതിധ-പുബ്ബസര ലോപേ-സരേ വേതി ച വത്തതേ.

യുവണ്ണാനമ്ഞോ ലുത്താ.

ലുത്താ സരാപരേസം ഇവണ്ണവണ്ണാനം ഞോ ഹോന്തി വായഥാക്കമം.

വണ്ണപരേന സവണ്ണേപി.

വണ്ണസദ്ദോ പരോ യസ്മാ തേന സവണ്ണോപി ഗയ്ഹതി സയം ചേതി ഈ ഊ നമ്പി ഏ ഓ-തസ്സേദം, തസ്സിദം-വാതേരിതം. വാതിരിതം-സീതോദകം, “ബ്യഞ്ജനേ ദീഗരസ്സാ”തി ദീഘേ-സീതുദകം-വാമോരു,വാമൂരു-ലുത്തേതികിം-ദസ ഇമേ.

അതിപ്പസങ്ഗബാധകസ്സ ക്വചിസദ്ദസ്സാനുവത്തനതോ ന വികപ്പവിധീ നിയതാ-തേന ഉപേതോ’തി ഏവമാദീസു വികകേപ്പാ നാരകിതാദിസു വിധി ച ന ഹോതി-ചി അകാസി, ചി അകാസി. സു ആഗതം, സു ആഗതം’തിധയുവണ്ണാനം വേ’തി ച വത്തതേ.

യവാ സരേ.

സരേ പരേ ഇവ ണ്ണുവണ്ണാനം യകാരവകാരാ ഹോന്തി വാ യഥാക്കമം-അകാരസ്സ ദീഘേ-വ്യാകാസി, “വനതരഗാവാ ഗാമാ”തി യാഗമേ-വിയാകാസി-സ്വാഗതം. സാഗതം-ക്വചിത്വേവ-യാനീധ.

തേ അജ്ജ, തേ അജ്ജ, സോ അയം, സോ അയം, ഇതീധ-“യവാസരേ” ‘വേ’തി ച വത്തതേ.

ഞോനം

ഞോനം യകാരവകാരാ ഹോന്തി വാ സരേ പരേ യഥാക്കമം.

ത്യജ്ജ, തേജ്ജ-“ബ്യഞ്ജനേ ദീഘരസ്സാ”തിദീഘേ-സ്വായം, സോയം.

ക്വചീത്വേവ-ധനമ്മത്ഥീ-ഗോ ഏളകമിതിധ-സരേ’തി വത്തതേ.

ഗോസ്സാവങ.

സരേ പരേ ഗോസ്സ അവങ ആദേസോ ഹോതി-സച“ടനുബന്ധാനേക വണ്ണാസബ്ബസ്സാ”തി സബ്ബസ്സപ്പസങ്ഗേ-അന്തസ്സേ’തി വത്തമാനേ.

ങനു ബന്ധോ.

ങകാരോനുബന്ധോ യസ്സ സോ നേകവണ്ണോപി അന്തസ്സ ഹോതിതി ഔകാരസ്സേവ ഹോതി,-"സങ്കേതോനവയവോനു ബന്ധോ"തിവചനാ ങകാരസ്സാപ്പയോഗോ-പയോജനം"ങനുബന്ധോ"തി സങ്കേതോ-ഗവേളകം.

ഇതി ഏവ, ഇതി ഏവാ "തീധ-

വിതിസ്സേവേ വാ

ഏവസദ്ദേ പരേ ഇതിസ്സ വോ ഹോതി വാ-സച.

ഛട്ഠിയന്തസ്സ.

ഛട്ഠിനദ്ദിട്ഠസ്സ യം കാരിയം തദന്തസ്സ വിഞ്ഞേയ്യന്തി ഇകാരസ്സാദേസോ ഹോതി = ഠാനീനമാമദ്ദിയദിസ്സതി ഉച്ചാരിയതി'തി ആദേസോ-ഇത്വേവ, അഞ്ഞത്ര യാദേസേ-"തവഗ്ഗവരണനം യേ ചവഗ്ഗബയഞാ"തി തകാരസ്സ വോ-"വഗ്ഗലയേഹി തേ"തി യസ്സ ച ചകാരോ, ഇച്ചേവ-ദു അങ്ഗികം, ചി ഇത്വാ, അജ്ജ അഗ്ഗേ, പാതു അഹേസും, പാ ഏവ, ഇധ ഇജ്ഝതി, പരി അന്തം, അത്ത അത്ഥമിതിധ-"മയദാസരേ"തി വത്തതേ.

വതതരഗാ ചാഗമാ.

ഏതേ മയദാ വാഗമാ ഹോന്തി വാ സരേ ക്വചി,-ആഗമിനോ അനിയമേപി സരോയേവാഗമീ ഹോതി വനാദിനന്തു ഞാപകാ-അഞ്ഞഥാഹി പദാദീനം യുക്വീധാന മനത്ഥകം-ദുവങ്ഗികം, ചിനിത്വാ, അജ്ജതഗ്ഗേ, പാതുരഹേസും, -"ബ്യഞ്ജനേദീഘരസ്സാ"തി രസ്സേ-പഗേവ, ഇധമിജ്ഝതി, പരിയന്തം, അത്തദത്ഥം-വാത്വേവ-അത്തത്ഥം.

ഛ അഭിഞ്ഞാ, ഛ അഭിഞ്ഞാ,'തീധ-വാ സരേ ആഗമോ'തി ച വത്തതേ.

ഛാ ളോ.

ഛ സദ്ദാ പരസ്സ സരസ്സ ളകാരോ ആഗമോ ഹോതി വാ-ഛളഭിഞ്ഞാ, ഛഅഭിഞ്ഞാ.

സരസന്ധി.

കഞ്ഞാ ഇവ-കഞ്ഞാ ഇവാ തീധ-പുബ്ബപരസരാനം ലോപേ സമ്പത്തേ-സരോ പരോതി ച വത്തതേ.

നദ്വേവാ.

പുബ്ബപരസരാ ദ്വേപി വാ ക്വചി ന ലുപ്യന്തേ-കഞ്ഞാഇവ, കഞ്ഞേവ, കഞ്ഞാവ.

സരസന്ധി നിസേധോ.

തത്ര അഭിരതി, ഖന്തി പരമം, സമ്മാ അക്ഖാതോ'തീധ-

ബ്യഞ്ഛനേ ദീഘരസ്സാ.

രസ്സദീഘാനം ക്വചി ദീഘരസ്സാ ഹോന്തി ബ്യഞ്ജനേ-തത്രാഭിരതി, ഖന്തീപരമം,' സമ്മദക്ഖാതോ' തിദാഗമേ രസ്സോ-ക്വചീതോേച-ത്യജ്ജ-കഥം യാനിവ അന്തലിക്ഖേ'തി -ദീഘരസ്സാതി യോഗവിഭാഗാ.

ചി ഗഹോ, തതിയ ഝാനം. വി ഖോപോ, ഇതിധ-ബ്യഞ്ജനേ'തി വത്തതേ.

സരമ്ഹാ ദ്വേ.

സരമ്ഹാ പരസ്സ ബ്യഞ്ജനസ്സ ക്വചി ദ്വേരൂപാനി ഹോന്തി-വിഗ്ഗഹോ.

ചതുത്ഥ ദുതിയേസ്വേസം തതിയ പഠമാ.

ചതുത്ഥദുതിയേസു പരേസ്വേസം ചതുത്ഥദുതിയാനം തബ്ബഗ്ഗേ തതിയ പഠമാ ഹോന്തി പച്ചാസത്യാതി പുബ്ബത്ഥകാരഖകാരാനം ജകാരകകരാ-തതിയജ്ഝാനം, വിക്ഖേപോ-സരമ്ഹാ'തികിം?-തം വനം. അകരമ്ഭസേതേ, അകരമ്ഭസേതേ, ഏസോ അത്ഥോ, ഏസോ അത്ഥോ, ഇതിധ-ചേ'തിവത്തതേ.

ഏ ഓ ന മ വണ്ണേ.

ഏ ഓ നം വണ്ണേ ക്വചി അ ഹോതി വാ-അകരമ്ഭസനേ, അകരമ്ഹ സേതേ-ഏസഅത്ഥോ, ഏസോഅത്ഥോ-വണ്ണേതികിം?-സോ.

സരബ്യഞ്ജനസന്ധി.

അത യന്തം. തഥ യം. മദ യം, ബുധി യതി, ധന യം. സേവ യോ, പയേസനാ, പോക്ഖരണ യോ, ഇതിധ-

തവഗ്ഗവരണനംയേ ചവഗ്ഗഖയഞാ.

തവഗ്ഗവരണനം ചവഗ്ഗബയഞാ ഹോന്തി യഥാക്കമം യകാരേ, ''വഗ്ഗലസേഹി തേ''തി വഗ്ഗാ പരസ്സ യസ്സ പുബ്ബരൂപം-അച്ചന്തം. തച്ഛം, മജ്ജം, ബുജ്ഝതി, ധഞ്ഞം, സേബ്ബോ, പയ്യേസനാ, പോക്ഖരഞ്ഞോ-ക്വചീതോേച, മത്യാ-യേതി വത്തതേ വക്ഖമാനേസു തീസു. സക യതേ, രുച യതേ, പട്യതേ, ലുപ്യതേ, സല്യതേ, ദിസ്യതേ'തീധ.

വഗ്ഗലസേഹി തേ

വഗ്ഗലസേഹി പരസ്സ യകാരസ്സ ക്വചി തേ വഗ്ഗലസാ ഹോന്തി.

സക്കതേ, രുച്ചതേ,പട്ടതേ, ലുപ്പതേ, സല്ലതേ, ദിസ്സതേ. ക്വചിതോേവ-ക്യാഹം-മുഹ = യതീ'തീധ-

ഹസ്സ വിപല്ലാസോ

ഹസ്സ വിപല്ലാസോ ഹോതി യകാരോ-മുയ്ഹതി,

ബഹുആബാധോ, ബഹു ആബാധോ'തീധ-ഉസ്സവകാരേ "ഹസ്സ വിപല്ലാസോ"തി വത്തതേ.

വേവാ.

ഹസ്സ വിപല്ലാസോ ഹോതിവാ വകാരേ-ബവ്ഹാബാധോ, ബഹ്വാബാധോ.

ബ്യഞ്ജന സന്ധി.

അക്ഖിരുജതി. അക്ഖിരുജതീ'തീധ-വേതി വത്തതേ യാവ"മയദാസരേ"തി.

നിഗ്ഗഹിതം.

നിഗ്ഗഹീതമാഗമോ ഹോതിവാ ക്വചി = ഠാനീനമാലിങ്ഗിയ ഗച്ഛതി പവത്തതീ'തി ആഗമോ-അക്ഖിം രുജതി,അക്ഖി രുജതി-"യാവദ്വിധാ"തി ആദോ നിച്ചം വവത്ഥിത വിഭാസത്ഥാ വാധികാരസ്സ-വാസദ്ദോ ഹി അത്ഥവയേ വത്തതേ കത്ഥചി വികപ്പേ കത്ഥചി യഥാവവത്ഥിതരൂപ പരിഗ്ഗഹേതി-യദാ പച്ഛിമേ തദാ നച്ചമനിച്ചമസന്തഞ്ച വിധിം ദീപേതി-ഏത്ഥ പന ക്വ ചിസദ്ദസ്സാനു വത്തനതോ തേനേവാസന്തവിധി സിദ്ധോ'തി വാസദ്ദേ നിതരദ്വയം-സം രമ്ഹോ, സംരമ്ഹോ, പും ലിങ്ഗം,പും ലിങ്ഗമിതീധ-നിഗ്ഗഹീതാധികാരോ ആ "മയദാ സരേതി".

ലോപോ.

നിഗ്ഗഹീതസ്സ ലോപോ ഹോതി വാ ക്വചി-ദീഘദിത്താനി, സാരമ്ഹോ, സാരമ്ഹോ-പുല്ലിങ്ഗം, പുംലിങ്ഗം-പടിസല്ലാണേ പാതുകാമോ'തിആദിസു നിച്ചം-പുപ്ഫം അസ്സാ, പുപ്ഫം അസ്സാ, കിം ഇതി, കിം ഇതീ'തീധ-

പരസരസ്സ.

നിഗ്ഗഹീതമ്ഹാ പരസ്സ സരസ്സ ലോപോ ഹോതി വാ ക്വചി.

സംയോഗാദി ലോപോ.

അനന്തരാ ബ്യഞ്ജനാ സംയോഗോ-അത്ര യോ ആദഭുതാവയവോ തസ്സ വാ ക്വചി ലോപോ ഹോതീ'തി സസ്സാദിസ്സ ലോപോ-പുപ്ഫംസാ, "മയദാ സരേ"തി നിഗ്ഗഹീതസ്സ മകാരോ-പുപ്ഫമസ്സാ, "വഗ്ഗേ വഗ്ഗ'ന്തോ"തി നോ നഗ്ഗഹീതസ്സ-കിന്തി, കിമിതി.

തം ഖ ണം, തം ഖണം, ധമ്മം ചരേ, ധമ്മം ചരേ, തം ഡഹതി, തം ഡഹതി, തം ദാനം, തം ദാനം, തം ഫലം, തം ഏലമിതീധ-

വഗ്ഗേ വഗ്ഗന്തോ.

നഗ്ഗഹീതസ്സ ഖോ വഗ്ഗേ വഗ്ഗന്തോ വാ ഹോതി പച്ചാസത്യാ-തങ്കണം,തംഖണം-ധമ്മഞ്ചരേ, ധമ്മംചരേ-തണ്ഡഹതി, തംഡഹതി-തന്ദാനം, തംദാനം-തമ്ഫലം, തംഫലം-ഗന്ത്വാ സമ്മതോതി'ആദിസു നിച്ചം-ആനന്തരികം

യമാഹു, ആനന്തരികം യമാഹു, പച്ചത്തം ഏവ, പച്ചത്തം ഏവ, തഞ്ഹി. തഞ്ഹി, ഇതിധ-

യേവഹിസുഞ്ഞോ.

യഏവഹിസദ്ദേസു നിഗ്ഗഹീതസ്സഞോ വാ ഹോതി-"വഗ്ഗലസേഹി തേ'തി യസ്സ ഞകാരേ-ആനന്തരികഞ്ഞ മാഹു. ആനന്തരികം യമാഹു, ഞസ്സ ദ്വിത്തേ-പച്ചത്തഞ്ഞേവ, പച്ചത്തംഏവ-തഞ്ഹി, തംഹീ-ഏവ സദ്ദസഹചരിയായേതി യസദ്ദസ്സേവ ഗഹണം-സംയതോ, സംയതോ'തീധ

യേ സംസ്സ

സംസദ്ദസ്സ യം നിഗ്ഗഹീതം തസ്സ വാ ഞോ ഹോതി യകാരേ-

സഞ്ഞതോ, സംയതോ-ഇധയകാരമത്തോവ ഗയ്ഹതേ പുനബ്ബചനാ.

തം ഏവ, തം ഏവ, തം ഇദം, തം ഇദം, തം ഇമിനാ, തം ഇമിനാതീധ-

മയദാസരേ.

നിഗ്ഗഹീതസ്സ മയദാ ഹോന്തി വാ സരേ ക്വചി-തമേവ, തംഏവ-തയിദം' തംഇദം-തദമിനാ, തം ഇമിനാ ഏത്ഥ-"തദമിനാദീനീ"തിനിപാതനാ ഇകാരസ്സ അകാരോ-ലക്ഖണന്തരേനാവിഹിതാദേസലോപാഗമവിപല്ലാസാ സബ്ബത്ഥ ഇമിനാവ ദട്ഠബ്ബാ-തേന നിജകോ. നിയകോ,'തിആദി സിദ്ധം-ബുദ്ധമ സരണമിച്ചാദിസു യോഗവിഭാഗാ.

നിഗ്ഗഹിത സന്ധി.

അഥ നാമാനി വുച്ചന്തേ.

താനി വിവിധാനി സലിഗാലിഗവസേന-തത്ഥ സലിഗേയു താവ അകാരന്തതോ പുല്ലിങ്ഗാ ബുദ്ധസദ്ദാ സത്തവിഭത്തിയോ പരാ യോജീയന്തോ-ബുദ്ധ ഇതി ഠിതേ.

ദ്വേ ദ്വേ കാനേകേസു നാമസ്മാ സിയോ അംയോ നാഹി യനം സ്മാസനം സ്മിംസു

ഏതേസം ദ്വേദ്വേ ഹോന്തി ഏകാനേകത്ഥേസു വത്തമാനതോ നാമ സ്മാതി യഥാക്കമം ഏകമ്ഹി ചത്തബ്ബോ ഏകവചനാനം ബഹുമ്ഹി വത്തബ്ബേ ബഹുവചനാനം ചാതിയമേനപ്പയങ്ഗേ-നാമസ്മാ'തിഅധികാരോ.

പഠമാത്ഥമത്തേ

സകത്ഥദബ്ബലിങ്ഗാനി സങ്ഖ്യാകമ്മാദിപഞ്ചകം

നാമത്ഥോ തസ്സ സാമഞ്ഞമത്തമത്തം പവുച്ചതേ.

നാമസ്സാഭിധേയ്യ മത്തേ പഠമാവിഭത്തി ഹോതി'തി വത്തിച്ഛാവസാ പഠമായേകവചനബഹുവചനാനി.

സിയോഇതി പഠമാ, സിസ്സികാരസ്സാനുബന്ധത്തപ്പേയോഗോ-പയോജനം"കി മം സീസൂ"തി സങ്കേതോ-തഥാ അം വചനസ്സകാരസ്സ-സി-അതോ'തി വത്തതേ-തസ്സ നാമവിസേസനത്താ "വിധിബ്ബിസേസനന്തസ്സാ"തി തദന്തതോ വിധി.

സിസ്സോ.

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ പരസ്സ സിസ്സ ഓഹോതി-പുബ്ബസരലോപോ ബുദ്ധോ തിട്ഠതി-യോ.

അതോ യോനം ടാടേ.

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ പരേസം പഠമാദുതിയായോനം ടാടേ ഹോന്തി യഥാക്കമം-ടകാരാനുബന്ധത്താ"ടനുബന്ധാനേകവണ്ണാ സബ്ബസ്സാ"തി സബ്ബാദേസോ-ബുദ്ധാ തിട്ഠന്തി. 'പഠമാത്ഥമത്തേ"തിവത്തതേ.

ആമന്തണേ.

സദ്ദേനാഭിമുഖീ കാരോ വിജ്ജമാനസ്സ വത്ഥുനോ
ആമന്തണം വിധാതബ്ബേ നത്ഥി രാജാ ഭവേതി തം;

ആമന്തണധികേ അത്ഥമത്തേ പഠമാ വിഭത്തി ഹോതീ'തി ഏകസ്മിം ഏകവചനം സി.

ഗോസ്യാലപണേ.

ആലപണേ സി ഗസഞ്ഞോ ഹോതി-ലോപോ'തി വത്തതേ

ഗസീനം.

നാമസ്മാഗസീനംലോപോഹോതി-ഭോബുദ്ധമംപാലയ-ഗേ'തിവത്തതേ.

അയുനം വാ ദീഘോ.

ഐഉ ഇച്ചേസം വാ ദീഘോ ഹോതി ഗേപരേ തിലിങ്ഗേ'തിദീഘോ-ബുദ്ധാ, കേചി ദീഘം ദൂരാലപണേ യേവിച്ഛന്തി സമീപാലപണേപി ദസ്സതോ തം ന ഗഹേതബ്ബം-യോമ്ഹി,-ബുദ്ധാ മം പാലേഥ.

കമ്മേ ദുതിയാ

കത്തുക്രിയാഭിസമ്ബന്ധം കാരകം കമ്മമുച്ചതേ;
നിബ്ബത്തി വികതിപ്പത്തി ഭേദാ തം തിവിധം ഭവേ.

അസ്മിം ദുതിയാ വിഭത്തിഹോതി-അംയോ ഇതി ദുതിയാ-അം-ബുദ്ധംപണമാമി, യോസ്സടേ-ബുദ്ധേ.

കത്തുകരണേസു തതിയാ.

ക്രിയം യോ കുരുതേ മുഖ്യോ സ കത്താ യോജിതോ ന വാ കരണം തം വിസേസേന യം ക്രിയാസിദ്ധിഹേതുകം.

തേസു കാരകേസു തതിയാ വിഭത്തി ഹോതി-നാഭി ഇതി തതിയാ-നാ-നാസ്സാ'തി വത്തതേ.

അതേന

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ പരസ്സ നാവചനസ്സ ഏനാദേസോ ഹോതി-ബുദ്ധേന ദേസിതോ ധമ്മോ-ഹി-

സുഹിസ്വസേസ.

അകാരന്തസ്സ സുഹിസ്വേഹോതി-ബുദ്ധേഹി-വേ'തി വത്തതേ.

സ്മാഹിസ്മിന്നം മ്ഹാഭിമ്ഹി.

നാമസ്മാ പരേസം സ്മാഹിസ്മിന്നം മ്ഹാഭിമ്ഹി വാ ഹോന്തി യഥാക്കമം-ഹിസ്സ ഭിയാദേസോ-ബുദ്ധേഭി, കരണേ-ബുദ്ധേന ലോകോ സുചരതി, ബുദ്ധേഹി, ബുദ്ധേഹി, വാ.

ചതുത്ഥീ സമ്പദാനേ.

അനുമന്ത്വനിരാകത്തുജ്ഝേസകാനം വസാ തധാ;
ദദാതി കമ്മനാ യുത്തം സമ്പദാനമുദിരിതം.

തസ്മിം സമ്പദാനകാരകേ ചതുത്ഥി സിയാ-സനം ഇതി ചതുത്ഥീ-സ.

സുഞ്സസ്സ.

നാമസ്മാ പരസ്സ സസ്സ സുഞ്ഹോതി-സച-ഛട്ഠിയാ'തിവത്തമാനേ

ഞകാനുബന്ധാദ്യന്താ.

ഛട്ഠീനിദ്ദിടാഠസ്സ ഞാനുബന്ധകാനുബന്ധാദ്യന്താ ഹോന്തീ'തിആദിഭുതോ ഹോതി-ഉകാരോ ഉച്ചാരണത്ഥോ-ഞാകാരോ ഏത്ഥേവ സങ്കേതത്ഥോ-ബുദ്ധസ്സ പുപ്ഫം ദേഹി.-അതോ വാ ബഹുലമിതിച വത്തതേ.

സസ്സായ ചതുത്ഥിയാ

അകാരന്തതോ പരസ്സ സസ്സ ചതുത്ഥിയാ ആയോ ഹോതി വാ ബഹുലം-ബുദ്ധായ, യേഭുയ്യേന താദത്ഥേ യേവായമായോ ദിസ്സതീ'തി ഇതോപരം നോദാഹരീയതേ-നം-ദീഘോ'തിവത്തതേ.

സുനംഹിസു

ഏസു നാമസ്സ ദീഘോ ഹോതി-ബുദ്ധാനം.

പഞ്ചമ്യവധിസ്മാ.

സീമാഭുതോ പദത്ഥാനം യോ ചലോ നിച്ചലോ'ഥ വാ;
അച്ചുതോ പുബ്ബകാ രൂപാ നമാഹുരവധിമ്ബുധാ.

ഏതസ്മാ കാരകാ പഞ്ചമീവിഭത്തി ഹോതി-സ്മാ ഹി ഇതി പഞ്ചമീ-സ്മാ-അതോ യോനം ടാടേ വേതി ദ്വ വത്ത തേ.

സ്മാസ്മിന്തം.

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ പരേസം സ്മാസ്മിന്നം ടാടേ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമം.

ബുദ്ധാ പഹാ നിച്ഛരതി. ബുദ്ധമ്ഹാ, ബുദ്ധസ്മാവാ-ഹി-ബുദ്ധേഹി, ബുദ്ധേഭി.

ഛട്ഠി സമ്ബന്ധേ

ക്രിയാകാരകസഞ്ജാതോ അസ്സേദമ്ഹാവഹേതുകോ;
സമ്ബന്ധോ'തി പവുത്തോ സോ സമ്ബന്ധിദ്വയനിസ്സിതോ.

സമ്ബന്ധിത്താവിസേസേപി ഛട്ഠീ ഹേദകതോ സിയാ;
തതോ ഹി ജാതാ സമ്ബന്ധം വദേയ്യ ന പനഞ്ഞതോ.

സമ്ബന്ധേ ഛട്ഠി വിഭത്തി ഹോതി-സ നം ഇതി ഛട്ഠി-സ-ബുദ്ധസ്സ വിഹാരോ-നം-ബുദ്ധാനം.

സത്തമ്യാധാരേ.

കിരിയാ കത്തുകമ്മട്ഠാ ആധാരീയതി യേന സോ;
ആധാരോ ചതുധാ വുത്തോ വ്യാപകാദിപ്പഭേദതോ.

ആധാരകാരകേ സത്തമീ വിഭത്തി ഹോതി-

സ്മിം സു ഇതി സത്തമീ-സ്മിം-ബുദ്ധേ പസന്നോ-ബുദ്ധമ്ഹി, ബുദ്ധസ്മിം, വാ-സു ബുദ്ധേസു.

ബുദ്ധോ സബ്ബത്ഥദായീ ഭവതി ഹി ഭജതം ബുദ്ധ ബുദ്ധം ന തം കിം ദിന്നം ബുദ്ധേന ലോകേ സിവപദമപി തേ യന്തി ബുദ്ധേന യസ്മാ അസ്മാ ബുദ്ധസ്സ പീതിം പരഹിതവിധയംദേതി ബുദ്ധാനപേതോ മഞ്ഞോ ബുദ്ധസ്സ നിച്ചം ഘടയതി മതിമാ കോനു ഭത്തിം ന ബുദ്ധേ.

ഏവമഞ്ഞേയമ്പി ഘടപടാദീനമകാരന്താനം പുല്ലിങ്ഗാനം രൂപനയോ ക്രിയാഭിസമ്ബന്ധോ ച-വിസേസനമ്പന വക്ഖാമ-ഇതോ പരം ഛട്ഠിയാ ചതുത്ഥീസമത്താ പഞ്ചമീബഹുവചനസ്സ ച തതിയാസമത്താ ന താ ദസ്സീയന്തേ-ഗുമ്ബസി-അതോ സിസ്സാതി ച വത്തതേ.

കചേ വാ.

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ പരസ്സ സിസ്സ ഏ ഹോതി വാ കചീ-ഗുമ്ബേ, ഗുമ്ബോ-സേസം ബുദ്ധസമം-ഏവം വത്തബ്ബേ, വത്തബ്ബോ ഇച്ചാദി.

യോസ്സ ടേ'തി ച വത്തതേ.

ഏകച്ചാദീഹതോ.

അകാരന്തേഹി ഏകച്ചാദീഹി യോനം ടേ ഹോതി-ഏകച്ചേ,(ഭോ)ഏകച്ചേ, ഏകച്ചേ-ഏവം പഠമസദ്ദസ്സ-നാസ്സ സാ വേ'തി ച വത്തതേ.

കോധാദീഹി.

ഏഹി നാസ്സ സാ ഹോതി വാ-കോധസാ, കോധേന, അത്ഥസാ, അത്ഥേനേച്ചാദി-വേതി വത്തതേ.

മനാദീഹി സ്മിംസന്നാസ്മാനം സിസോഓസാസാ.

മനാദീഹി സ്മമാദിനം സിസോമസാസാ ഹോന്തി വാ യഥാക്കമം-മനോ, മനം-മനസാ, മനേന-മനസോ, മനസ്സ-മനസാ, മനാ, മനമ്ഹാ, മനസ്മാ-മനസി, മനേ, മനമ്ഹി, മനസ്മിം.

തമ തപ തേജ ഉര സിരപ്പഭുതയോ മനാദയോ.

ഗച്ഛന്തസി-സിസ്സ വേ'തി ച വത്തതേ-പരതോ ഭിയ്യോ നാനു വത്തയിസ്സാമ വുത്തിയായേവാനുവുത്തസ്സഗമ്യമാനത്താ.

ന്തസ്സം.

സിമ്ഹി ന്തപ്പച്ചയസ്സ അം ഹോതി വാ-''ഗസീന''ന്തി സിലോപേ-ഗച്ഛം-അഞ്ഞത്ര-ഗച്ഛന്തോ.

ന്തന്തുനം ന്തോ യോമ്ഹി പഠമേ.

പഠമേ യോമ്ഹി ന്തന്തുനം സവിഭത്തീനം ന്തോ ഇച്ചാദേസോ വാ ഹോതി-ബഹുലാധികാരാ പുമേയേവ-ഗച്ഛന്തോ, ഗച്ഛന്താ.

ടടാഅം ഗേ.

ഗേ പരേ ന്തന്തുനം സവിഭത്തീനം ടടാഅം ഇച്ചാദേസാ ഹോന്തി ബഹുലം-(ഭോ)ഗച്ഛ, ഗച്ഛാ, ഗച്ഛം, ഗച്ഛന്തോ, ഗച്ഛന്താ.

ന്തസ്സ ച ട വംസേ.

അംസേസു ന്തപ്പച്ചയസ്സ ട ഹോതി വാ ന്തുസ്സ ച-വവത്ഥിതവിഭാസായായം-ഗച്ഛം, ഗച്ഛന്തം.

തോതാതിതാ സസ്മാസ്മിംനാസു.

സാദിസു ന്തന്തുനം സവിഭത്തീനം തോതാതിതാ ഹോന്തി വാ യഥാക്കമം-ഗച്ഛതാ, ഗച്ഛന്തേന-ഗച്ഛതോ, ഗച്ഛസ്സ, ഗച്ഛന്തസ്സ.

നം നമ്ഹി.

നമ്ഹി ന്തന്തുനം സവിഭത്തീനം തം വാ ഹോതി-ഗച്ഛതം. ഗച്ഛന്താനം-ഗച്ഛതാ, ഗച്ഛന്താ, ഗച്ഛന്തമ്ഹാ,ഗച്ഛന്തസ്മാ-ഗച്ഛതി,ഗച്ഛന്തേ, ഗച്ഛന്തമ്ഹി, ഗച്ഛന്തസ്മിം-ഏവം തപന്ത ജപന്താദയോ-ഭവന്തസി.

ഭുതോ.

ഭുധാതുതോ ന്തസ്സ അം ഹോതി സിമ്ഹി നിച്ചമ്പുനബ്ബിധാനാ-ഭവം.

ഭവതോ വാ ഭോന്തോ ഗയോനാസേ.

ഭവന്തസദ്ദസ്സ ഭോന്താദേസോ വാ ഹോതി ഗയോനാസേ-ഭോന്തോ, ഭോന്താ, ഭവന്തോ, ഭവന്താ-ഏവമാലപനേപി-ഗേ പന-(ഭോ) ഭോന്ത, ഭോന്താ, ഭവ, ഭവാ, ഭവം-ഭവം, ഭവന്തം, ഭോന്തേ, ഭവന്തേ-ഭോതാ, ഭോന്തേന, ഭവതാ, ഭവന്തേന-ഭോതോ, ഭോന്തസ്സ, ഭവതോ, ഭവസ്സ, ഭവന്തസ്സ.

സതോസബ്ഭേ.

സന്തസദ്ദസ്സ സബ്ഭവതി ഭകാരേ-സബ്ഭി.

മഹന്താരഹന്താനം വാ ടാ

സിമ്ഹി മഹന്താരഹന്താനം നതസ്സ ടാ വാ ഹോതി-മഹാ, മഹം, മഹന്തോ-അരഹാ, അരഹം, അരഹന്തോ-ഭവന്താദീനം സേസം ഗച്ഛന്തസമം-അസ്മസി.

രാജാദിയുവാദിത്വാ.

രാജാദിഹി യുവാദീഹി ച പരസ്സ സിസ്സ ആ ഹോതി-അസ്മാ.

യോനമാനോ.

രാജാദീഹി യുവാദീഹി ച യോനമാനോ വാ ഹോതി-അസ്മാനോ, അസ്മാ-(ഭോ)അസ്മ, അസ്മാ, അസ്മാനോ, അസ്മാ.

വാമ്ഹാ നങ.

രാജാദിനം യുവാദനം ചാനങ്ഹോതി വാമ്ഹി-അസ്മാനം, അസ്മിം, അസ്മാനോ, അസ്മേ.

നാസ്സേനോ

കമ്മാദിതോ നാവചനസ്സ ഏനോ വാ ഹോതി-അസ്മേന, അസ്മനാ.

കമ്മാദിതോ.

കമ്മാദിതോ സ്മിനോ നി ഹോതി വാ-അസ്മനി, അസ്മേ, അസ്മമ്ഹി, അസ്മസ്മിം-സേസം ബുദ്ധസദ്ദസമം-മുദ്ധ ഗാണ്ഡീവധന്വ അനിമ ലഘിമാദയോ അസ്മാസമാ-ഏവം രാജാ കാലദ്ധാനവാചീ അദ്ധാച പഠമാദുതിയാസു അത്താതു മാനോ തതിയാസത്തമ്യേകവചനേസുച.

രാജസ്സി നാമ്ഹി.

രാജസ്സി വാ ഹോതി നാമ്ഹി-രാജിനാ-അഞ്ഞത്ര-

നാസ്മാസുരഞ്ഞാ.

നാസ്മാസു രാജസ്സ സവിഭത്തിസ്സ രഞ്ഞാ ഹോതി-രഞ്ഞാ.

സുനം ഹിസ്വൂ.

രാജസ്സ ഊ ഹോതി വാ സുനംഹിസു-രാജൂഭി, രാജേഹി, രാജൂഭി, രാജേഭി.

രഞ്ഞോ രഞ്ഞസ്സ രാജിനോ സേ.

സേ രാജസ്സ സവിഭത്തിസ്സ ഏതേ ആദേസാ ഹോന്തി-രഞ്ഞോ രഞ്ഞസ്സ, രാജിനോ, രാജൂനം.

രാജസ്സ രഞ്ഞം.

നമ്ഹി രാജസദ്ദസ്സ സവിഭത്തിസ്സ രഞ്ഞം ഹോതി വാ-രഞ്ഞം, രാജാനം-രഞ്ഞാ.

സ്മിമ്ഹി രഞ്ഞേരാജിനി.

സ്മിമ്ഹി രാജസ്സ സവിഭത്തിസ്സ രഞ്ഞേരാജിനീ ഹോന്തി-രഞ്ഞേ, രാജിനി, രാജുസു, രാജേസു "സമാസേ വാ"തി രാജസ്സ നാസസ്മാസ്മിംസു യം വുത്തം തം വാ ഹോതി-യഥാ-കാസിരഞ്ഞാ, കാസിരാജേന = കാസിരഞ്ഞോ, കാസിരഞ്ഞസ്സ, കാസിരാജിനോ, കാസിരാജസ്സ-കാസിരഞ്ഞാ, കാസിരാജാ, കാസിരാജമ്ഹാ, കാസിരാജസ്മാ-കാസിരഞ്ഞേ, കാസിരാജിനി, കാസിരാജേ, കാസിരാജമ്ഹി, കാസിരാജസ്മിം-അദ്ധതോ നാമ്ഹി.

പുമകമ്മഥാമദ്ധാനം വാ സസ്മാസുച പുമാദിനമുഹോതി വാ സസമാസുനാമ്ഹി ചേതി ഉത്തേ-അദ്ധുനാ-അഞ്ഞത്ര കമ്മാദിത്താ വാ ഏനേ-അദ്ധേന-അദ്ധനാ-സേ ഉകാരേ ച.

ഇയുവണ്ണാജ്ഝലാ നാമസ്സനേക.

നാമസ്സന്തേ വത്തമാനാ ഇവണ്ണുവണ്ണാഝലസഞ്ഞാ ഹോന്തി യഥാക്കമം.

ഝലാ സസ്സ നോ.

ഝലതോ സസ്സ നോ വാ ഹോതി-അഝുനോ, അഝുസ്സ, അഝസ്സ.

നാ സ്മാസ്സ

ഝലതോ സ്മാസ്സ നാ ഹോതി വാ-അഝുനാ, അഝുമ്ഹാ, അദ്ദുസ്മാ, അഝാ, അഝമ്ഹാ, അഝസ്മാ-അഝനി, അഝേ, അഝമ്ഹി, അഝസ്മിം-അത്തസദ്ദനോഹമ്ഹി

സുഹീസു നക.

അത്തആതുമാനം സുഹീസു വാ നക ഹോതി-കകാരോ അന്താവയവത്ഥോ. അത്തനേഹി, അത്തനേഭി, അത്തേഹി, അത്തേഹി.

നോതതാതുമാ.

അത്തആതുമേഹി സസ്സ നോ ഹോതി വാ-അത്തനോ, അത്തസ്സ.

സ്മാസ്സ നാ ബ്ര മാ ച.

ബ്രഹ്മാ അത്തആതുമേഹി ച പരസ്സ സ്മാസ്സ നാ ഹോതി-അത്തനാ-അത്തനേസു, അത്തേസു-ആതുമാ അത്താവ-ബ്രഹ്മ ഗേ.

ഘബ്രഹ്മാദിതേ

ഘസഞ്ഞതോ ബ്രഹ്മ കത്തു ഇസി സഖാദീഹി ച ഗസ്സേ വാ ഹോതി-ബ്രഹ്മേ, ബ്രഹ്മ, ബ്രഹ്മാ.

നാമ്ഹീ.

ബ്രഹ്മസ്സു ഹോതി നാമ്ഹി-ബ്രഹ്മുനാ.

ബ്രഹ്മസസു വാ.

ബ്രഹ്മസ്സു വാ ഹോതി സനംസു-ബ്രഹ്മുനോ, ബ്രഹമുസ്സ, ബ്രഹ്മസ്സ, ബ്രഹ്മൂനം,ബ്രഹ്മാനം-ബ്രഹമുനാ-''അമ്ബാദിഹീ''തി സ്മിനോ നിഹോതി വാ-ബ്രഹ്മനി. ബ്രഹ്മേ, ബ്രഹ്മമ്ഹി, ബ്രഹ്മസ്മിം-സേസം അസ്മസമം.

സഖാ-രാജാദിത്താ സിസ്സ ആ.

ആയോനോ ച സഖാ.

സഖതോ യോനമായോ നോ ഹോന്തി വാ ആനോ ച-സഖായോ, സഖാനോ.

നോനാസേസ്മി.

സഖസ്സ ഇ ഹോതി നോനാസേസു-സഖിനോ-അഞ്ഞത്ര-

യോസ്വംഹിസു ചാരങ.

സഖസ്സ വാ ആരങ ഹോതി യോസ്വംഹിസു സ്മാനംസു ച.

ആരങ്സ്മാ

ആരങാദേസതോ പരേസം യോനം ടോ ഹോതി-സഖാരോ-ആരദ്ധാദോ.

സഭാവേ-സഖാ-ഏവമാലപനേ-ഗേതു-സഖോ, സഖ, സഖാ-അമ്ഹി-സഖാനം, സഖാരം, സഖം, സഖായോ, സഖാ നോ, സഖിനോ.

ടോടേ വാ.

ആരങാദേസമ്ഹാ യോനം ടോടേ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമന്തി ടേ-പക്ഖേ-"ആരങിസ്മാ" തിടോ-സഖാരേ, സഖാരോ, സഖേ-സഖീനാ, സഖാരേഹി, സഖേഹി, സഖാരേഹി, സഖേഹി-സഖിനോ, സഖിസ്സ, സഖാരാനം.

സമാനംസു വാ.

സഖസ്സ വാ ഇ ഹോതി സ്മാനംസു-സഖീനം, സഖാനം.

ടാ നാസ്മാനം.

ആരങാദേസമ്ഹാ നാസ്മാനം ടാ ഹോതി-സഖാരാ-ബഹുലാധികാരാ സഖാരസ്മാ-സഖീനാ, സഖീമ്ഹാ,സഖിസ്മാ, സഖാ, സഖമ്ഹാ, സഖസ്മാ.

ടേ സ്മിനോ.

സഖതോ സ്മിനോ ടേ ഹോതി നിച്ചം-സഖേ, സഖാരേസു, സഖേസു-"ധമ്മോവാഞ്ഞത്ഥേ'തി രാജാദീയു പാഠാ ദള്ഹധമ്മാദയോ വാ അസ്മസമാ.

യോനം നോനേ വാ.

യുവാദിഹി യോനം നോനേ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമം.

നോനാനേസ്മാ.

ഏസു യുവാദിനമാ ഹോതി-യുവാനോ, യുവാ-യുവാനം, യുവം, യുവാനേ, യുവേ-യുവാനാ.

യുവാദിനം സുഹിസ്വാനങി.

സുഹിസു യുവാദിനമാനങിഹോതി-യുവാനേഹി, യുവാനേഭി.

യുവാ സസ്സിനോ.

യുവാ സസ്സ വാ ഇനോ ഹോതി-യുവനോ, യുവസ്സ.

സമാസമിന്നം നാനേ.

യുവാദിഹി സ്മാസ്മിന്നം നാനേ ഹോന്തി യഥാക്കമം-യുവാനം-യുവാനേ,യുവാനേസു-രൂപസിദ്ധിയം പനസ്സ അഞ്ഞഥാ രൂപനയോ ദസ്സിതോ നേസോ ഗഹേതബ്ബോ-അമൂലത്താ-നഹി തത്ഥാഗമാദിമൂലമത്ഥി-ഏവമിദീ സമഞ്ഞമ്പി-മഘവപുമവത്തഹസദ്ദാ യുവസദ്ദസമാ-അയന്തു വിസേസോ.

ഗസ്സം.

പുമസദ്ദതോ ഗസ്സ അം വാ ഹോതി-പുമം, പുമ, പുമാ.

നാമ്ഹി.

നാമ്ഹി പുമസ്സ വാ ആ ഹോതി-പുമാനാ-അഞ്ഞത്ര-വാ ഉത്തേ = പുമുനാ, പുമേന-പുമുനോ, പുമുസ്സ, പുമസ്സ-പുമുനാ, പുമാനാ-"പുമാ"തി സ്മിനോ നേ വാ ഹോതി-പുമാനേ, പുമേ, പുമമ്ഹി, പുമസ്മിം.

സുമ്ഹാ ച.

പുമസ്സ സുമ്ഹി യം വുത്തം തം ആ ച വാ ഹോതീതി ആനങി ആ ച ഹോതി-പുമാനേസു പുമാസു പുമേസു.

വത്തഹാ സനന്നം നോനാനം.

വത്തഹാ സനന്നം നോനാനം ഹോന്തി യഥാക്കമം-വത്തഹാനോ വത്തഹാനാനം.

അകാരന്തം.

സാസി

ഏകവചനയോസ്വഘോനം.

ഏകവചനേ യോസു ച ഘഓകാരന്തവജ്ജിതാനം നാമാനം രസ്സോ ഹോതി തിലിങ്ഗേ'തി രസ്സേ സമ്പത്തേ-"സിസ്മിന്നാനപുംസകസ്സാ"തി അനപുംസകസ്സ സിമ്ഹി തുന ഹോതി-സാ-യുവാദിത്താ സിസ്സ ആ-സാനോ, നോത്താഭാവപക്ഖേ-"യോനമാനോ"തി വാധികാരസ്സ വവത്ഥിത വിഭാ സത്താനിച്ചമാനോ-സാനോ-തഥാ നോത്താഭാവ പക്ഖേ.

സാസ്സംസേ ചാനങി.

സാസദ്ദസ്സ ആനങി ഹോതി അംസേ ഗേ ച-(ഭോ)സാന, സാനാ, സാനോ, സാനം, സാനേ, സാനോ-സേസം യുവസദ്ദസമം-സേതു-സാനസ്സ-സുവായുവാവ-"ഏകവചനയോസ്വഘോനം"തിര- സ്സത്തംവ വിസേസോ-ഗേതു.

ഗേ വാ.

അഘോനം ഗേ വാ രസ്സോ ഹോതി തിലിങ്ഗേ-(ഹോ)സുവ, സുവാ.

ആകാരന്തം.

മുനി.

യോസുജ്ഝിസ്സ പുമേ.

ഝസഞ്ഞസ്സ ഇസ്സ യോസു വാ ട ഹോതി പുല്ലിങ്ഗേ-മുനയോ-അതോ'തി സാമഞ്ഞനിദ്ദേസോ അതോ യോനം ടാദേ സമ്പത്താപി അവിധാന സാമത്ഥിയാ ന ഹോന്തി-അഞ്ഞത്ര-

ലോപോ.

ഝലതോ യോനം ലോപോ ഹോതീ'തി യോ ലോപേ.

യോലോപനിസു ദീഘോ.

യോനം ലോപോ നിസു ച ദീഘോ ഹോതി-മുനീ-(ഭോ)മുനീ, മുനയോ, മുനീ-മുനിം മുനയോ മുനീ = മുനിനാ മുനീഹി മുനീഭി-യോലോപ നീസു വീ മന്തുവന്തുനമിച്ചാദി ഞാപകാ ഇകാരാ കാരാനം "സുനംഹിസൂതി"ദീഘ സ്സാനിച്ചത്താ മുനിഹച്ചാദീപി ഹോതി-മുനിനോ, മുനിസ്സ മുനീനം, മുനിനാ മുനിമ്ഹാമുനിസ്മാ, മുനിമ്ഹി മുനിസ്മിം മുനീസു-ഏവം കവികപിഗിരി ആദയോ-അഗ്ഗിഇസീനം അയം വസേസോ.

സസ്സാഗ്ഗി തോ നി.

അഗ്ഗിസ്മാ സിസ്സ നി ഹോതി വാ-അഗ്ഗിനി. അഗ്ഗി, അഗ്ഗയോ, അഗ്ഗീ.

ടേ സിസ്സിസിസ്മാ.

ഇസിസ്മാ സിസ്സ ടേ വാ ഹോതി-ഇസേ, ഇസി-ബ്രഹ്മാദിത്താ ഗസ്സേ വാ-(ഭോ)ഇസേ ഇസി ഇസീ.

ദുതിയസ്സ യോസ്സ.

ഇസസ്മാ പരസ്സ ദുതിയാ യോസ്സ ടേ വാ ഹോതി-ഇസേ, ഇസയോ, ഇസി, സേസംമുനിസദ്ദസമം-ആദിസദ്ദനോ സ്മിമ്ഹി-രത്യാദിഹി ടോ സ്മിനോ.

രത്യാദീഹി സ്മിനോ ടോ ഹോതി വാ-ആദോ, ആദിമ്ഹി, ആദിസ്മിം. സമാസേ ഇകാരന്തതോ യോസ്മിംസു വിസേസോ.

ഇതോഞ്ഞത്ഥേ പുമേ.

അഞ്ഞപദത്ഥേ വത്തമാനാ ഇകാരന്തതോ നാമസ്മാ യോനം നോ നേ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമം പുല്ലിങ്ഗേ-അരിയവുത്തിനോ, അരിയവുത്തയോ, അരിയവുത്തി-ഏവമാലപനേ-അരിയവുത്തിനേ, അരിയവുത്തയോ അരിയവുത്തീ.

നേ സ്മിനോ കചി.

അഞ്ഞപദത്ഥേ വത്തമാനാ ഇകാരന്തതോ നാമസ്മാ സ്മിനോ നേ ഹോതി വാ കചി-അരിയവുത്തിനേ, അരിയവുത്തിമ്ഹി, അരിയവുത്തിസ്മിം, “കചീ“തി വുത്തത്താ യഥാദസ്സനം ന സബ്ബത്ത നേ ആദേസോ.

ഇകാരന്തം.

ദഢീ, സിലോപോ, അനപുംസകത്താ ന രസ്സോ.

യോനം നോനേ പുമേ.

ഝസഞ്ഞിതോ യോനം നോനേവാഹോന്തി യഥാക്കമം പുല്ലിങ്ഗേ. ദഢിനോ.

ജന്തുഹേതുഈഘപേഹി വാ.

ജന്തുഹേതുഹി ഈകാരന്തേഹി ഘപസഞ്ഞേഹി ച പരേസം യോനം വാ ലോപോ ഹോതി-ദഢീ, ദഢിയോ-ഏവമാലപനേ-ഗേതു-ദഢി, ദഢീ.

ന ഝീകോ.

ഝസഞ്ഞിതോ അംവചനസ്സ നം വാ ഹോതി-ദണ്ഡിനം, ദണ്ഡിം, ദണ്ഡിനേ.

നോ.

ഝിതോ യോനം നോ വാ ഹോതി പുല്ലിങ്ഗേഹി ദുതിയാ യോസ്സ നോ ദണ്ഡിനോ, ദണ്ഡി, ദണ്ഡിനാ, ദണ്ഡീഹി, ദണ്ഡീഭി-ദണ്ഡിനോ, ദണ്ഡിസ്സ, ദണ്ഡിനം-ദണ്ഡിനാ, ദണ്ഡിമ്ഹാ, ദണ്ഡിസ്മാ.

സ്മിനോ നി.

ഝിതോ സ്മിംവചനസ്സ നി ഹോതി വാ-ദണ്ഡിനി. ദണ്ഡിമ്ഹി, ദണ്ഡിസ്മിം, ദണ്ഡീസുഏവം സങ്ഘി ഗണി ഗാമണിപ്പഭുതയോ.

ഈകാരന്തം.

ഭിക്ഖു.

ലാ യോനം വോ പുമേ.

ലതോ യോനം വോ ഹോതി വാ പുല്ലിങ്ഗേ.

വേവോസു ലുസ്സ

ലസഞ്ഞസ്സ ഉസ്സ വേവോസു ട ഹോതി-ഭിക്ഖവോ-അഞ്ഞത്ര-യോ ലോപേ ദീഘോ-ഭിക്ഖു (ഭോ)ഭിക്ഖു.

പുമാലപനേ വേവോ.

ലസഞ്ഞതോ ഉതോ യോസ്സാലപനേ വേവോ ഹോന്തി വാ പുല്ലിങ്ഗേ-ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖവോ, ഭിക്ഖു-ഭിക്ഖും, ഭിക്ഖവോ, ഭിക്ഖു-ഭിക്ഖുനാ,

ഭിക്ഖുഹി,ഭിക്ഖൂഭി-ഭിക്ഖുനോ, ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖൂനം-ഭിക്ഖുനാ, ഭിക്ഖുമ്ഹാ. ഭിക്ഖുസ്മാ-ഭിക്ഖുമ്ഹി. ഭിക്ഖുസ്മിം, ഭിക്ഖൂസു-ഏവം സേതു കേതു ഭാനു ആദയോ-ജന്തുഹേതൂനം യോസ്വയമ്ഹേദോ-ജന്ത്വാദിനാ വാ യോസ്സ ലോപേ-ജന്തു.

ചന്ത്വാദിതോ നോ ച.

ജന്ത്വാദിതോ യോനം നോ ഹോതി വോ ച വാ പുല്ലിങ്ഗേ-ജന്തുനോ, ജന്തവോ, ജന്തുയോ-ഏവം ദുതിയായോമ്ഹി-(ഭോ) ജന്തു, ജന്തു, ജന്തുനോ ജന്തവോ-"പുമാലപനേ വേവോ"തിവാ വേ വോ ച ജന്തവേ, ജന്തവോ, ജന്തുയോ-ഹേതു, ഹേതവോ, ഹേതു. ഹേതുയോ-"യോമ്ഹിവാ കചീ"തീ യോസുലസഞ്ഞസ്സ ഉസ്സ വാ ടാ ദേസോ ഹേതയോ, ഹേതുയോ-(ഭോ)ഹേതു, ഹേതു, ഹേതവേ, ഹേതവോ, ഹേതയോ, ഹേതുയോ-ഹേതും, ഹേതു, ഹേതവോ, ഹേതയോ, ഹേതുയോ ബഹുസദ്ദാ നമ്ഹി.

ബഹുകതിന്നം

നമ്ഹീ ബഹുനോ കതിസ്സ ച നുക ഹോതി തിലിങ്ഗേ-ബഹുന്നംസേസം ഭിക്ഖുസമം-ബഹു. ബഹവോ, ബഹൂ-(ഭോ) ബഹു, ബഹു, ബഹവേ, ബഹവോ, ബഹു ബഹും, ബഹവോ, ബഹു-ബഹുനാ. ബഹുഹി,ബഹൂഭി-ബഹുനോ, ബഹുസ്സ, ബഹുന്നം-ബഹുനാ, ബഹുമ്ഹാ. ബഹുസ്മാ-ബഹുമ്ഹി, ബഹുസ്മിം, ബഹുസു-വത്തുസി.

ലതുപിതാദിനമാ സിമ്ഹി.

ലതുപ്പച്ചയന്താനം പിതു മാതു ഭാതു ധീതു ദുഹിതു ജാമാതു നത്തു ഹോതു പോതുനഞ്ചാ ഹോതി സിമ്ഹി-വത്താ.

ലതുപിതാദിനമസേ.

ലതുപ്പച്ചയന്താനം പിതാദിനം ചാരങി ഹോതി സതോഞ്ഞത്ര-"ആരങിസ്മാ"തി ടോ-വത്താരോ.

ഗേ ആ ച.

ലതുപിതാദീനം അ ഹോതി ഗേ ആ ച-(ഭോ) വത്ത, വത്താ. വത്താരോ, വത്താരം. വത്താരേ, വത്താരോ-നാവചനസ്സ "ടാനാസ്മാന"ന്തി ടാ-വത്താരാ.

സുഹിസ്വാരങി

സുഭിസു തുപിതാദീനമാരങി വാ ഹോതി-വത്താരേഹി, വത്താരേഭി, വത്തൂഹി, വത്തൂഭി.

സലോപോ.

ലതുപിതാദീഹിസസ്സ ലോപോ വാ ഹോതി-വത്തു, നവത്തുനോ, വത്തുസ്സ.

നമ്ഹി വാ.

നമ്ഹി ലതുപതാദിനമാരങ്ങി വാ ഹോതി-വത്താരാനംഅഞ്ഞത്ര.

ആ

നമ്ഹി ലതുപിതാദീനമാവാ ഹോതി-വത്താനം. വത്തുനം-സ്മാസ്സ വാ-വത്താരാ.

ടിസ്മിനോ.

ആരങ്ങാദേസമ്ഹാസ്മനോ ടി ഹോതി.

രസ്സാര ങി.

സ്മിമ്ഹി ആരോ രസ്സോ ഹോതി-വത്തരി, വത്താരേസു, വത്തുസു-ഏവം ഭത്തു ഹോത്തു ആദയോ-സത്ഥുസദ്ദസ്സ പന നമ്ഹി ബഹുലാധികാരാ വാ ആരങ്ങാദേസേ-സത്ഥാരാ, സത്ഥുനാ-പിതാ.

പിതാദിനമനത്വാദിനം

നത്വാദിവജ്ജിതാനം പിതാദിനമാരോ രസ്സോ ഹോതി സബ്ബാസു വിഭത്തിസു-പിതരോ ഇച്ചാദി ചത്തുസമം-രസ്സോവ വിസേസോ-നത്വാദി നന്തു രസ്സാഭാവാ നത്താരോ ഇച്ചാദി ഗുണവന്തുസി.

ന്തുസ്സ.

സിമ്ഹി ന്തുസ്സ ടാ ഹോതി-ഗുണവാ-ന്തുവ വന്ത്വാദി സമ്ബന്ധിയേവ ഗയ്ഹതേ ന്തുവന്തുമന്ത്വാവന്തുതവന്തുസമ്ബന്ധി'തി വചനതോ ന ജന്തുതനത്വാദിനം-യോ-ന്തന്തുനമാദിനാവാന്തോ-ഗുണവന്തോ അഞ്ഞത്ര.

യ്വാദോ ന്തുസ്സ.

യവാദിസു ന്തുസ്സ അ ഹോതി-അകാരന്തത്താ ടാ-ഗുണവന്താ-ന ചേ ഹ അവിധാനസാമത്ഥിയാ അപ്ത്തി അവിധാനസ്സ ചരിതത്ഥതായ ഗുണവന്തസ്സാതി-(ഭോ) ഗുണവ,ഗുണവാ, ഗുണവം, ഗുണവന്തോ, ഗുണവന്താ-ഗുണവം, ഗുണവന്തം, ഗുണവന്തേ-ഗുണവതാ, ഗുണവന്തേന, ഗുണവന്തേഹി, ഗുണവന്തേഭി-ഗുണവതോ, ഗുണവസ്സ, ഗുണവന്തസ്സ, ഗുണവതം. ഗുണവന്താനം-ഗുണവതാ, ഗുണവന്താ, ഗുണവന്തമ്ഹാ, ഗുണവന്തസ്മാ-ഗുണവതി, ഗുണവന്തേ, ഗുണവന്തമ്ഹി. ഗുണവന്തസ്മിം, ഗുണവന്തേസു-ഏവം മഘവന്തു ഭഗവന്തുപ്പഭുതയോ.

ഹിമവതോ വാ ഓ.

ഹിമവതോ സിമ്ഹി ന്തുസ്സ ഓ വാ ഹോതി-ഹിമവന്തോ, ഹിമവാ-സേസം ഗുണവാവ.

ഉകാരന്തം.

വേസ്സഭു. വേസ്സഭുവോ, വേസ്സഭു-(ഭോ) വേസ്സഭു, വേസ്സഭുവേ, വേസ്സഭുവോ, വേസ്സഭു-സേസം ഭിക്ഖുസദ്ദസമം-ഏവം സയമ്ഭു പരാഭിഭു അഭിഭുആദയോ-ഗോത്രഭു സഹഭു സദ്ദേഹിപനയോനം“ജന്ത്വാദിതോ നോ വേ”തി നോ വോ വാ-ഗോത്രഭുനോ, ഗോത്രഭുവോ, ഗോത്രഭു-സഭഭുനോ, സഹഭുവോ. സഹഭു-സബ്ബഞ്ഞുസദ്ദസ്സയോസ്വേവ വിസേസോ.

കുതോ.

കുപ്പച്ചയന്തതോ യോനം നോ വാ ഹോതി പുല്ലിങ്ഗേ-സബ്ബഞ്ഞുനോ-അഞ്ഞത്ര ലോപോ ച-“ലാ യോനം വോ പുമേ”തി ന വോ “കുതോ”തി ജന്ത്വാദീഹി പുഥക്കരണ-സബ്ബഞ്ഞു-ഏവം വിഞ്ഞുവിദു വേദഗു പാരഗു ആദയോ കുപ്പച്ചയന്താ.

ഊകാരന്തം.

ഗോ.

ഗോസ്സാഗയിഹിനംസു ഗാവഗവാ.

ഗസിഹിനംവജ്ജിതാസു വിഭത്തിസു ഗോസദ്ദസ്സ ഗാവഗവാ ഹോന്തി.

അഭഗോഹി ടോ

ഉഭഗോഹി യോനം ടോ ഹോതി-ഗാവോ, ഗവോ-(ഭോ) ഗോ, ഗാവോ, ഗവോ.

ഗാവുമ്ഹി.

അംവചനേഗോസ്സ ഗാവുവാഹോതി-ഗാവും, ഗാവം, ഗവം, ഗാവോ, ഗവോ.

നാസ്സാ.

ഗോതോ നാസ്സ ആ ഹോതി വാ-ഗാവാ, ഗാവേന, ഗവാ, ഗവേന ഗോഹി, ഗോഭി.

ഗവം സേന

ഗോസ്സ സേ വാ ഗവം ഹോതി സഹ സേന-ഗവം, ഗാവസ്സ, ഗവസ്സ.

ഗുന്നഞ്ച നന്താ.

നംവചനേന സഹ ഗോസ്സ ഗുന്നം ഹോതി ഗവഞ്ച വാ-ഗുന്നം ഗമം, ഗോനം-ഗാവാ, ഗാവമ്ഹാ, ഗാവസ്മാ, ഗവാ, ഗവമ്ഹാ, ഗവസ്മാ-ഗാവേ, ഗാവമ്ഹി, ഗാവസ്മിം, ഗവേ, ഗവമ്ഹി, ഗവസ്മിം.

സുമ്ഹി വാ.

ഗോസ്സ സുമ്ഹി ഗാവഗവാ ഹോന്തി വാ-ഗാവേസു, ഗവേസു, ഗോസു.

ഓകാരന്തം-പുല്ലിങ്ഗം.

കഞ്ഞാ.

സാ.

ഇത്ഥിയം വത്തമാനസ്സ നാമസ്സന്തേ വത്തമാനോ ആകാരോ ഘസഞ്ഞോ ഹോതി-ജന്ത്വാദിനാ വായോലോപോ-കഞ്ഞാ, കഞ്ഞായോ-''ഘബ്രഹ്മാദിതേ''തി ഗസ്സേവാ-കഞ്ഞേ, കഞ്ഞാ-യോമ്ഹി-കഞ്ഞാ, കഞ്ഞായോ.

ഘോ സ്സംസസാസസായംതിംസു

സ്സമാദിസു ഘോ രസ്സോ ഹോതി-കഞ്ഞം, കഞ്ഞാ, കഞ്ഞായോ-

ഘപതേകസ്മിം നദീനം യയാ.

ഘപതോ നദീനമേകസ്മിം യയാ ഹോന്തി യഥാക്കമം-കഞ്ഞായ, കഞ്ഞാഹി, കഞ്ഞാഭി-കഞ്ഞായ, കഞ്ഞാനം, -സ്മിമ്ഹി-

യം.

ഘപതോ സ്മിനോ യം വാ ഹോതി-കഞ്ഞായം. കഞ്ഞായ, കഞ്ഞാസു. ഏവം സദ്ധാ സുധാ സുഖാആദയോ-''നാമ്മാദീഹീ''തി അമ്മാ അന്നാ അമ്ബാഹി ഗസ്സ ഏകാരാഭാവേ.

രസ്സോ വാ.

അമ്മാദിനം ഗേ രസ്സോ വാ ഹോതി-അമ്മ, അമ്മാ ഇച്ചാദി-സേസംകഞ്ഞാവ-സഹാപരിസാഹി സ്മിനോ''തി സഭാപരിസായാ''തി തിം വാ ഹോതി ''ഘോസ്സ'' മിച്ചാദിനാ രസ്സേ-സഹതിം-അഞ്ഞത്ര-സഹായം, സഹായ-പരിസതിം, പരിസായം, പരിസായ.

ആകാരന്തം.

മതി-യോമ്ഹി-

പിത്ഥിയം.

ഇത്ഥിയം വത്തമാനസ്സ നാമസ്സന്തേ വത്തമാനാ ഇവണ്ണുവണ്ണാ പസഞ്ഞാ ഹോന്തി.

യേപസ്സവണ്ണസ്സ.

പസഞ്ഞസ്സ ഇവണ്ണസ്സ ലോപോ വാ ഹോതി യകാരേ-വചത്ഥിതവി ഭാസായം-മത്യോ-അഞ്ഞത്ര-ജന്ത്വാദിനാ വാ യോലോപേ-മതീ, മതിയോ-(ഭോ)മതി, മത്യോ, മതി, മതിയോ-മതിം, മത്യോ, മതീ, മതിയോ ''ഘപ''ഇച്ചാദിനാ യാദേസേ-മത്യാ, മതിയാ, മതീഹി, മതിഹി-മത്യാ, മതിയാ, മതീനം-സ്മിമ്ഹി-മത്യം, മതിയം, മത്യാ, മതിയാ, മതീസു-ഏവം കിത്തി കന്തി തന്തിപ്പഭുതയോ-

രത്തിയാ സ്മിനോ "രത്യാദീഹിവോ സ്മിനോ"രത്യാദീഹിവോ സ്മിനോ"തി ടോ വാ-രത്തേ-അഞ്ഞത്ര-രത്യം, രത്തിയം, രത്യാ, രത്തിയാ-സേസം മതിയാ സമം.

ഇകാരന്തം.

ദാസീ, ദാസ്യോ, ദാസീ, ദാസിയോ-(ഭോ)ദാസി, ദാസീ, ദാസ്യോ, ദാസീ, ദാസിയോ.

യം പീതോ.

പസഞ്ഞിതോ അംവചനസ്സ യം വാ ഹോതി-ദാസ്യം, ദാസിയം, ദാസിം, ദാസ്യോ, ദാസീ, ദാസിയോ-ദാസ്യാ, ദാസിയാ, ദാസീഹി, ദാസീഭി-ദാസ്യാ, ദാസിയാ, ദാസീനം-ദാസ്യം, ദാസിയം, ദാസ്യാ, ദാസിയാ, ദാസീസു-ഏ്വമോസധീ പോക്ഖരണീ ആദയോ-നദിസദ്ദാ യോസു-

നജ്ജാ യോസ്വാമ.

യോസു നദിസദ്ദസ്സ ആമ വാ ഹോതി-സച.

മനുബന്ധോ സരാനമന്താ പരോ.

മകാരോനുബന്ധോ യസ്സ സോ സരാനമന്താ സരാ പരോ ഹോതീ'തി ഈകാരാ പരോ-"യവാ സരേ"തി യകാരേ ദസ്സ ചവഗ്ഗോ യസ്സ പുബ്ബ രൂപം-നജ്ജായോ-അഞ്ഞത്ര-വാ പലോപയോലോപേസു-നജ്ജോ, നദീ, നദിയോ ഇച്ചാദി.

ഈകാരന്തം.

യാഗു, യാഗു, യാഗുയോ-(ഭോ)യാഗു, യാഗു, യാഗുയോ-യാഗും, യാഗു, യാഗുയോ-യാഗുയാ, യാഗുഹി, യാഗുഭി-യാഗുയാ, യാഗുനം-യാഗുയം, യാഗുയാ, യാഗുസു-ഏ്വം ധേനു സസ്സു പിയങ്ഗുപ്പഭുതയോ-മാതു ധീതു ദുഹിതു സദ്ദാ പിതുസദ്ദസമാ-സലോപാഭാവപക്ഖേ യാദേസേ മാതുസദ്ദസ്സ പന "യേ പസ്സാ"തി യോഗവിഭാഗാ വാ പലോപോ-മത്യാ, മാതുയാ.

ഉകാരന്തം.

വധൂ, വധൂ, വധുയോ-(ഭോ)വധു, വധു, വധുയോ-വധും, വധൂ, വധുയോ-വധുയാ, വധൂഹി, വധൂഭി-വധുയാ, വധൂനം-വധുയം, വധുയാ, വധൂസു-ഏ്വം ജമ്ബു വാമോരൂ സരഭു ആദയോ.

ഊകാരന്തം.

ഗോ ഇച്ചാദി പുമേന സമം.

ഇത്ഥിലിങ്ഗം.

ചിത്തസി.

അം നപുംസകേ.

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ സിസ്സ അം ഹോതി നപുംസകലിങ്ഗേ-മിത്തം-യോമ്ഹി.

യോനന്തി.

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ യോനം നീ ഹോതി നപുംസകേ'തി നി ആദേസോ.

നീനം വാ.

അകാരന്തതോ നാമസ്മാ നീനം ടാദേ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമം-ചിത്താ, അഞ്ഞത്ര-"യോലോപനീസു ദീഘോ"തിദീഘേ-ചിത്താനി-(ഭോ) ചിത്ത, ചിത്താ, ചിത്താ, ചിത്താനി-ചിത്തം, ചിത്തേ, ചിത്താനി-ചിത്തേനേച്ചാദി ബുദ്ധസദ്ദസമം-ഏവം പാനദാനപ്പഭുതയോ-ഏകച്ചാദിനം തു പഠമാനിമ്ഹി വിസേസോ.

ന നിസ്സ ടാ.

ഏകച്ചാദീഹി പരസ്സ നിസ്സ ടാ ന ഹോതി-ഏകച്ചാനി, പഠമാനി-പദാദീഹി നാസ്മിംസു.

നാസ്സ സാ.

പദാദിഹി നാസ്സ സാ ഹോതി വാ-പദസാ, പദേസ-ബിലസാ, ബിലേന.

പദാദിഹി സി.

ഏഹി സ്മിനോ സി ഹോതി വാ-പദസി, പദേ, പദമ്ഹി, പദസ്മിം-കമ്മ സദ്ദതോ നാസ്സ"നാസ്സേനോ"തി ഏനോ വാ-കമ്മേന-അഞ്ഞത്ര പുമാദിനാ വാ ഉത്തേ-കമ്മുനാ, കമ്മനാ-ഇമിനാവ സസ്മാസു ഉത്തം-തസ്സ ലസഞ്ഞായം-സസ്മാനം യഥായോഗം നോനാ നിച്ചം-വവത്ഥിതവിഭാസായം-കമ്മുനോ, കമ്മസ്സ-കമ്മുനാ, കമ്മാ, കമ്മമ്ഹാ, കമ്മസ്മാ-"കമ്മാദിതോ"തി സ്മിനോ വാ നിമ്ഹി-കമ്മനി, കമ്മേ, കമ്മമ്ഹി, കമ്മസ്മിം-സേസം ചിത്തസമം-ചമ്മ വേസ്മ ഭസ്മാദയോ കമ്മസ്മാ ഉത്തതോഞ്ഞത്ര-ഗച്ഛന്തസി-"ന്തസ്സം"തി വാ അമ്ഹിസിലോപോ-ഗച്ഛം-അഞ്ഞത്ര സിസ്സ അം-ഗച്ഛന്തം, ഗച്ഛന്താ ഗച്ഛന്താനി-(ഭോ)ഗച്ഛ, ഗച്ഛാ, ഗച്ഛം, ഗച്ഛന്താ, ഗച്ഛന്താനി-ഗച്ഛം, ഗച്ഛന്തം, ഗച്ഛന്തേ, ഗച്ഛന്താനി-നാദിസു പുല്ലിങ്ഗസമം-ഏവം യജന്ത വജന്താദയോ.

അകാരന്തം.

അട്ഠി

ഝലാ വാ.

ഝലതോ യോനം നി ഹോതി വാ നപുംസകലിങ്ഗേ-അട്ഠിനി-യോ ലോപദിഘേസു-അട്ഠി-(ഭോ)അട്ഠി, അട്ഠീനി, അട്ഠീ-അട്ഠിം, അട്ഠിനി, അട്ഠി = തതിയാദിസു മുനിസദ്ദസമം-ഏവമച്ഛി അക്ഖി ദധി സത്ഥി ആദയോ.

ഇകാരന്തം.

ദണ്ഡീ-“ഏകവചനേ”ച്ചാദിനാ രസ്സോ-സിലോപോ-ദണ്ഡീനി, ദഢീ-(ഭോ)ദണ്ഡി, ദണ്ഡി, ദണ്ഡീനി, ദഢീ-ദണ്ഡിനം,ദണ്ഡിം, ദണ്ഡീനി, ദണ്ഡീ-സേസം പുല്ലിങ്ഗസ്മം-ഏവം സുഖകാരീ സീഘയായീ ആദയോ.

ഈകാരന്തം.

ചക്ഖു, ചക്ഖുനി, ചക്ഖു-അട്ഠിസദ്ദസമ-ഏവമായു മധു മത്ഥു ധനു ചിത്തഗുപ്പഭുതയോ-ആയുസാതി കോധാദിത്താ നാസ്സ സാ വാ-അമ്ബുസദ്ദാ സ്മിനോ“അമ്ബവാദീഹീ”തി വാ നി ആദേസോ-അമ്ബുനി, അമ്ബുമ്ഹി, അമ്ബുസ്മിം.

ഗുണവന്തുസി.

അദ്ധംനപുംസകേ.

ന്തുസ്സ അദ്ധം ഹോതി സിമ്ഹി നപുംസകേ-ഗുണവം, ഗുണവന്തം-യോമ്ഹി-“യവാദോന്തുസ്സാ”തി അകാരേ“യോനം നീ”തി നി തസ്സ വാ ടാദേസേ-ഗുണവനതാനിച്ചാദി-ഗച്ഛന്തസമം-ഏവം യസവന്തു ധനവന്തു ഗോമന്ത്വാദയോ.

ഉകാരന്തം.

ഗോത്രഭു, ഗോത്രഭുതി, ഗോത്രഭു-(ഭോ)ഗോത്രഭു, ഗോത്രഭുനി, ഗോത്രഭു-ഗോത്രഭും, ഗോത്രഭുതി, ഗോത്രഭു-ഗോത്രഭുനാ ഇച്ചാദി പുല്ലിങ്ഗേ വേസ്സഭുസദ്ദസമം-ഏവം അഭിഭു സയമഭു ധമ്മഞ്ഞ ആദയോ.

ഊകാരന്തം-നപുംസകലിങ്ഗം.

അഥ സബ്ബാദീനം രൂപനയോ നിദ്ദിസീയതേ-സബ്ബ കതര കതമ ഉഭയ ഇതര അഞ്ഞ അഞ്ഞതര അഞ്ഞതമ പുബ്ബ പരാപര ദക്ഖിണുത്തരാധ രാനിവവത്ഥായമസഞ്ഞായം-യ ത്യ ത ഏത ഇമ അമു കിം ഏക തുമ്ഹഅമ്ഹ ഇച്ചേതേ സബ്ബാദയോ-സബ്ബോ.

യോനമേട.

അകാരന്തേഹി സബ്ബാദിഹി യോനമേട ഹോതി-സബ്ബേ-ഏവമാലപന ദുതിയായോസു.

സബ്ബാദീനം നമ്ഹി ച.

അകാരന്താനം സബ്ബാദീനം ഏ ഹോതി നമ്ഹി സുഹിസു ച.

സംസാനം.

സബ്ബാദിതോ നംവചനസ്സ സംസാനം ഹോന്തി-സബ്ബേസം, സബ്ബേസാനം-സേസം ബുദ്ധസമം-ഇത്ഥിയം “ഇത്ഥിയമത്വാ”തി ആപ്പച്ചയേ സരലോപേ ച കതേ ആകാരസ്സ ഘസഞ്ഞായം കഞ്ഞാസദ്ദസ്സേവ രൂപനയോ, അയന്തു വിസേസോ.

ഘപാ സസ്സ സ്സാ വാ.

സബ്ബാദീനം ഘപതോ സസ്സ സ്സാ വാ ഹോതി-“ഘോസ്സ”മിച്ചാദനാ രസ്സേ-സബ്ബസ്സാ. സബ്ബായ-നമ്ഹി-സബ്ബാസം. സബ്ബാസാനം.

സ്മിനോ സ്സം.

സബ്ബാദിനം ഘപതോ സ്മിനോ സ്സം വാ ഹോതി-സബ്ബസ്സം, സബ്ബായം, സബ്ബായ-നപുംസകേ-സബ്ബം-യോസ്സ നിമ്ഹി-

സബ്ബാദീഹി.

സബ്ബാദിഹി പരസ്സ നിസ്സ ടാ ന ഹോതി-സബ്ബാനി-(ഭോ)സബ്ബ, സബ്ബാ, സബ്ബാനി-സബ്ബം, സബ്ബേ, സബ്ബാനി-നാദിസു പുമേവ-കതരാദയോ തയോ തീസു ലിങ്ഗേസു സബ്ബസമാ-ഏവം ഇതര അഞ്ഞസദ്ദാ-സ്സാസ്സംസു വിസേസോ.

സ്സംസ്സാസ്യായേസ്വിതരേകഞ്ഞേതിമാനമി.

സ്സമാദിസു ഇതരഏകഅഞ്ഞഏത ഇമൈഞ്ഞേസം ഇ ഹോതി-ഇതരിസ്സാ, ഇതരിസ്സം-അഞ്ഞിസ്സാ, അഞ്ഞിസ്സം-അഞ്ഞതരഅഞ്ഞതമസദ്ദാ ലിങ്ഗത്തയേ സബ്ബസമാ-പുബ്ബോ-യോ.

പുബ്ബാദീഹി ഛഹി.

ഏതേഹി ഛഹി സവിസയേ ഏട വാ ഹോതി'തി യോസ്സേട-പുബ്ബേ, പുബ്ബാ-(ഭോ)പുബ്ബ, പുബ്ബാ, പുബ്ബേ, പുബ്ബാ-പുബ്ബം, പുബ്ബേ, പുബ്ബാ-സേസം സബ്ബലിങ്ഗേ സബ്ബസമം-ഏവം പരാദയോ പഞ്ച-യോ, യാ, യമിച്ചാദി സബ്ബസമം-യാദിനമാലപനേ രൂപം ന സമ്ഭവതി-ത്യസി.

ത്യതേതാനം തസ്സ സോ.

ത്യതേതാനമനപുംസകാനം തസ്സ സോ ഹോതി സിമ്ഹി-സ്യോ, സ്യാത്യമിച്ചാദി-സോ.

ത തസ്സ നോ സബ്ബാസു.

തസദ്ദസ്സ തസ്സ നോ വാ ഹോതി സബ്ബാസു വിഭത്തിസു-നേ, തേ-നം തം, നേ, തേ-നേന, തേന, നേഹി, തേഹി, നേഭി, തേഭി-

ട സസ്മാസ്മിംസ്സായസ്സംസ്സാസംമ്ഹാമ്ഹിസ്മിമിമസ്സ ച.

സാദസ്വിമസ്സ തസദ്ദതകാരസ്സ ച ടോ വാ ഹോതി-പുബ്ബസര ലോപേ-അസ്സ, നസ്സ, തസ്സ-നേസം, നേസാനം, തേസം, തേസാനം-അമ്ഹാ, അസ്മാ, നമ്ഹാ, നസ്മാ, തമ്ഹാ, തസ്മാ-അമ്ഹി, അസ്മിം, നമ്ഹി, നസ്മിം, തമ്ഭി, തസ്മിം, നേസു. തേസു-ഇത്ഥിയം-സാ, നാ, നായോ, താ, തായോ-നം, തം, നാ, നായോ, താ, തായോ-നാമ്ഹി കതേ-

സ്സാ വാ തേതിമാമൂഹി.

ഘപസഞ്ഞേഹി താ ഏതാ ഇമാ അമൂഹി നാദനമേകസ്മിം സ്സാ വാ ഹോതി-വാ ടാ ദേസേ-അസ്സാ, നസ്സാ, നായ.

തായ വാ.

സ്സംസ്സാസ്സായേസു തസ്സ വാ ഇ ഹോതി-തിസ്സാ, തസ്സാ, തായ-നാഹി, നാഭി, താഹി, താഭി-സസ്സ വാ സ്സാമ്ഹി-അസ്സാ, നസ്സാ, തിസ്സാ, തസ്സാ, സ്സാദേസാഭാവപക്ഖേ.

തേതിമാതോ സസ്സ സ്സായ.

താ ഏതാ ഇമാതോ സസ്സ സ്സായോ ഹോതി വാ-അസ്സായ, നസ്സായ,

തിസ്സായ, തസ്സായ-ദ്വിഹി മുത്തപക്ഖേ-തായ തായ-നംവചനസ്സ സമാദേസേ തകാരസ്സ ച വാ ടാദേസേ "സുനംഹിസു"തി ദീഘേ ച കതേ-ആസം, നാസം, നാസാനം, താസം, താസാനം-സത്തമിയം-അസ്സം, അസ്സാ, നസ്സം, നസ്സാ, നായം, നായ, തിസ്സം, തിസ്സാ, തസ്സം, തസ്സാ, തായം, തായ, നാസു, താസു-നപുംസകേ-നം, തം, നാതി, താതി, നം, തം,നേ, നാ, നി, തേ, താനി-നാദിസു പുമേവ-ഏവമേതസദ്ദസ്സ തീസു ലിങ്ഗേസു-ടനാദേസാഭാവോ'വ വിസേസോ-ഇമസി.

സിമ്ഹി നപുംസകസ്സായം.

ഇമസദ്ദസ്സാനപുംസകസ്സായം ഹോതിസിമ്ഹി-അയം, ഇമേ, ഇമം, ഇമേനാ.

നാമ്ഹിനിമി.

ഇമസദ്ദസ്സാനിത്ഥിയം നാമ്ഹി അനൈമിച്ചാദേസാ ഹോന്തി-അനേന, ഇമിനാ-ഹി-

ഇമസ്സാ നിത്ഥിയം ടേ.

ഇമസദ്ദസ്സാനിത്ഥിയം ടേ ഹോതിവാ സുനംഹിസു-ഏഹി, ഏഹി, ഇമേഹി, ഇമേഹി-സ-ടസസ്മാസ്മി മിച്ചാദിനാ സബ്ബസ്സിമസ്സ വാ ടാദേസേ-അസ്സ, ഇമസ്സ, ഏസം, ഏസാനം. ഇമേസം, ഇമേസാനം-അമ്ഹാ, അസ്മാ, ഇമമ്ഹാ, ഇമസ്മാ-അമ്ഹി, അസ്മിം, ഇമമ്ഹി, ഇമസ്മിം, ഏസു, ഇമേസു-ഇത്ഥിയം-അയം, ഇമാ, ഇമായോ-ഇമം, ഇമാ, ഇമായോ-നാ-"സ്സാ വാ തേതിമാമൂഹീ"തി സ്സാ വാ, ടാദേസേ സ്സമിച്ചാദിനാ ഇ ആ ദേസേ ച-അസ്സാ, ഇമിസ്സാ-അഞ്ഞത്ര = ഇമായ, ഇമാഹി, ഇമാഹി-സ-അസ്സാ, ഇമിസ്സാ, അസ്സായ, ഇമിസ്സായ, ഇമായ, നംവചനസ്സ സമാദേസേ ഇമസ്സ ച ടാദേസേ "സുനംഹസൂ"തി ദീഘേ ച കനേ-ആസം, ഇമായം-സാനമാദേസേ-ഇമാസാനം-സത്തമിയം-അസ്സം, ഇമിസ്സം. അസ്സായ, ഇമിസ്സായ, ഇമായം, ഇമായ, ഇമാസു-നപുംസകേ.

ഇമസ്സിദം വാ.

അംസിസു സഹ തേഹി ഇമസ്സിദം വാ ഹോതി നപുംസകേ-ഇദം, ഇമം, ഇമാ, ഇമാനി-ഇദം, ഇമം, ഇമേ, ഇമാനി-തതിയാദിസു പുല്ലിങ്ഗസ്മം-അമുസി.

മസ്സാമുസ്സ.

അനപുംസകസ്സാമുസ്സ മകാരസ്സ സോ ഭോതി സിമ്ഹി-അസു-യോ-

ലോപോ മുസ്മാ.

അമുസദ്ദതോ യോനം ലോപോ വാ ഹോതി പുല്ലിങ്ഗേ'തി നിച്ചംയോ ലോപേ ദിഘോ-അമു-അമും, അമൂ-അമുനാ, അമൂഹി, അമൂഭി-

ന നോ സസ്സ.

അമുസ്മാ സസ്സ നോ ന ഹോതി-അമുസ്സ, അമുസം, അമുസാനം-അമുനാ, അമുമ്ഹാ, അമുസ്മാ-അമുമ്ഹി,അമുസ്മിം, അമുസു-ഇത്ഥിയം-അസു, അമു, അമുയോ-

അമും, അമൂ, അമുയോ-നാ-"സ്സാവാ, തേതിമാമൂഹീ"തി സ്സാ വാ-അമുസ്സാ, അമുയാ, അമൂഹി, അമൂഭി-അമുസ്സാ, അമുയാ, അമുസം, അമൂസാനം-സത്തമിയംഅമുസ്സാ. അമുസ്സം. അമുയം, അമുയാ, അമുസു-നപുംസകേ-

അമുസ്സാദും.

അംസിസു സഹ തേഹി അമുസ്സ അദും ഹോതി വാ നപുംസകേ-അദും-അഞ്ഞ

ത്ര സിലോപേ-അമു, അമുന, അമൂ, അദും, അമും, അമുനി, അമൂ-സേസം പുമേവ-കിംസി.

കിസ്സ കോ സബ്ബാസു.

സബ്ബാസു വിഭത്തീസു കിസ്സ കോ ഹോതി-സിസ്സോ-കോ, കേ, കം, കേ, കേന, കഹി, കേഹി.

കി സസ്മിംസു വാ നിത്ഥിയം.

അനിത്ഥിയം കിസ്സ കി വാ ഹോതി സസ്മിംസു-കിസ്സ, കസ്സ, കേസം, കേസാനം, കമ്ഹാ, കസ്മാ, കിമ്ഹി, കിസ്മിം, കമ്ഹി, കസ്മിം, കേസു-ഇത്ഥിയം-കആദേസേ അകാരന്തത്താ ആപ്പച്ചയോ-കാ, കാ, കായോ ഇച്ചാദി സബ്ബാവ-നപുംസകേ.

കിമംസിസു സഹ നപുംസകേ.

അംസിസു സഹ തേഹി കിംസദ്ദസ്സ കിം ഹോതി നപുംസകേ-കിം, കാനി, കിം, കേ, കാനി-കേനേച്ചാദി പുമേവ-ഏകസദ്ദോ സങ്ഖ്യാതുല്യഞ്ഞാ സഹായവചനോ-അത്ര സങ്ഖ്യാസദ്ദോ സംഖേയ്യവാചി-യദാ സങ്ഖേയ്യേ വാചീ തദേകവചനന്തോ അഞ്ഞത്ര ബഹുവചനന്തോപി-ഏകോ ഏകാ ഏകമിച്ചാദി-സബ്ബസമം തിലിങ്ഗേസു-സ്സാസ്സംസു പന-സ്സമാദിനാ ഇമ്ഹി ഏകിസ്സാ ഏകിസ്സം-തുമ്ഹ അമ്ഭസദ്ദാ അലിങ്ഗാ-തഥാ ഉഭ കതിഞ്ചി സദ്ദാ പഞ്ചാദയോ അട്ഠാരസന്താ ച-തുമ്ഹസി അമ്ഹസി.

തുമ്ഹസ്സ തുവം ത്വമമ്ഹി ച.

അമ്ഹിസിമ്ഹി ച തുമ്ഹസ്സ സവിഹത്തിസ്സ തുവം ത്വം ഹോന്തി-തുവം ത്വം.

സിമ്ഹി ഹം.

സിമ്ഹി അമ്ഹസ്സ സവിഭത്തിസ്സ അഹം ഹോതി-അഹം-യോ-തുമ്ഹേ.

മയമസമാമ്ഹസ്സ.

യോസ്വമ്ഹസ്സ സവിഭത്തിസ്സ മയമസ്മാ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമം-മയം, അസ്മാ, അമ്ഹേ-അം-തുവം. ത്വം.

അമ്ഹി തം മം തവം മമം.

അമ്ഹി തുമ്ഹഅമ്ഹസദ്ദാനം സവിഭത്തീനം തം മം തവം മമം ഹോന്തി യഥാക്കമം-തം, തവം, മം, മമം.

ദുതിയേ യോമ്ഹി വാ.

തുമ്ഹഅമ്ഹസദ്ദാനം സവിഹത്തീനം പച്ചേകം ങം ങാകം വാ ഹോന്തി ദുതിയേ യോമ്ഹി-തുമ്ഹാകം തുമ്ഹേ, അമ്ഹം, അമ്ഹാകം, അസ്മാ, അമ്ഹേ.

നാസ്മാസു തയാ മയാ.

നാസ്മാസു തുമ്ഹഅമ്ഹസദ്ദാനം സവിഭത്തീനം തയാ മയാ ഹോന്തി യഥാക്കമം.

തയാതയിനം ത്വ വാ തസ്സ.

തുമ്ഹസ്സ തയാതയീനം തകാരസ്സ ത്വ ഹോതി വാ-ത്വയാ, തയാ, മയാ, തുമ്ഹേഹി, തുമ്ഹേഭി. അമ്ഹേഹി, അമ്ഹേഭി.

തവ മമ തുയ്ഹം മയ്ഹം സേ.

സേ തുമ്ഹഅമ്ഹസദ്ദാനം സ്വിഭത്തീനം തവ മമ തുയ്ഹം മയ്ഹം ഹോന്തി യഥാക്കമം-തവ തുയ്ഹം മമ മയ്ഹം.

നംസേസ്വ സമാകം മമം.

നംസേസ്വമ്ഹസ്സ സവിഭത്തിസ്സ അസ്മാകം മമം ഹോന്തി യഥാക്കമം-മമം.

ങം ങാകം നമ്ഹി.

നമ്ഹി തുമ്ഹഅമ്ഹസദ്ദാനം സവിഭത്തീനം ങം ങാകം ഹോന്തി പച്ചേകം-തുമ്ഹം തുമ്ഹാകം അമ്ഹം അമ്ഹാകം അസ്മാകം.

സ്മാമ്ഹി ത്വമ്ഹാ.

സ്മാമ്ഹി തുമ്ഹസ്സ സവിഭത്തിസ്സ ത്വമ്ഹാ ഹോതി വാ-ത്വമ്ഹാ ത്വയാതയാ മയാ.

സ്മിമ്ഹി തുമ്ഹാമ്ഹാനം തയി മയി.

സ്മിമ്ഹി തുമ്ഹ അമ്ഹസദ്ദാനം സവിഭത്തീനം തയി മയി ഹോന്തി യഥാക്കമം-ത്വയി തയി മയി, തുമ്ഹേസു.

സുമ്ഹാമ്ഹസയാസ്മാ.

അമ്ഹസ്സ അസ്മാ ഹോതി വാ സുമ്ഹി-അസ്മാസു അമ്ഹേസു.

“അപാദാദോ പദതേകവാക്യേ”തി അധികാരോ.

യോനം ഹിസ്വപഞ്ചമ്യാ വോ നോ.

അപഞ്ചമിയാ യോനം ഹിസ്വപാദാദോ വത്തമാനാനം പദസ്മാ പരേസ മേകവാക്യേ ഠിതാനം തുമ്ഹഅമ്ഭസദ്ദാനം സവിഭത്തീനം വോ നോ ഹോന്തി വാ യഥാക്കമം-തിട്ഠഥ വോ, തിട്ഠഥ തുമ്ഹേ, തിട്ഠാമ നോ, തിട്ഠാമ മയം-പസ്സതി വോ, പസ്സതി തുമ്ഹേ, പസ്സതി നോ, പസ്സതി അമ്ഹേ-ദിയതേ വോ, ദിയതേ തുമ്ഹം, ദിയതേ നോ, ദിയതേ അമ്ഹം-ധനം വോ, ധനം തുമ്ഹം,ധനം നോ, ധനം അമ്ഹം-കതം വോ, കതം തുമ്ഹേഹി, കതം നോ, കതം അമ്ഹേഹി.

തേ മേ നാ സേ.

നാമ്ഹി സേ ച അപാദാദോ വത്തമാനാനം പദസ്മാ പരേസം ഏകവാക്യേ ഠിതാനം തുമ്ഹഅമ്ഹസദ്ദാനം സവിഹത്തീനം തേ മേ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമം-കതം തേ, കതം തയാ, കതം മേ, കതം മയാ-ദിയതേ തേ, ദീയതേ തവ, ദീയതേ മേ, ദിയതേ മമ-ധനം തേ, ധനം തവ, ധനം മേ, ധനം മമ.

നചവാഹാഹേവയോഗേ.

ചവാഹഅഹഏവേഹിയോഗേ തുമ്ഹഅമ്ഹസദ്ദാനമാദേസാന ഹോന്തി. ഗച്ഛാമ തുമ്ഹേ ച, മയഞ്ച-പസ്സതി തുമ്ഹേ ച, അമ്ഹേ ച-കതം തുമ്ഹേഹി ച, അമ്ഹേഹി ച-ദിയതേ തുമ്ഹഞ്ച, അമ്ഹഞ്ച-ധനം തുമ്ഹഞ്ച, അമ്ഹഞ്ച-കതം തയാ ച, മയാ ച-ദീയതേ തവ ച, മമ ച-ധനം തവ ച മമ ച-വാദിയോഗേപ്യേവം ഞേയ്യം-ഉഭ കതി സദ്ദാ ബഹുവചനത്താ-“ഉഭഗോഹി ടോ“തി യോനം ടോ-ഉഭോ, ഉഭോ-സുഹിസുഭസ്സോ.

ഉഭസ്സ സുഹിസ്വോ ഹോതി-ഉഭോഹി ഉഭോഹി-

ഉഭിന്നം.

ഉഭാ നംവചനസ്സ ഇന്നം ഹോതി-ഉഭിന്നം, ഉഭോസു.

ടി കതിമ്ഹാ

കതിമ്ഹായോനംടി ഹോതി-കതി,കതി,കതീഹി,കതീഭി, കതിന്നം കതീസു.

അഥ സങ്ഖ്യാസദ്ദാ വുച്ചന്തേ.

ഏകാദയോ അട്ഠാരസന്താ സങ്ഖേയ്യവചനാ-വീസതിആദയോ പന സങ്ഖ്യാനവചനാച-ഏകസദ്ദോ സബ്ബാദിസു വുത്തോവ-ദ്വാദിനമട്ഠാരസന്താനം ബഹുവചനന്തത്താ ഏകവചനാഭാവോ-ദ്വിസദ്ദാ യോമ്ഹി.

യോമ്ഹി ദ്വിന്നം ദുവേ ദ്വേ.

യോമ്ഹി ദ്വിസ്സ സവിഭത്തിസ്സ ദുവേ ദ്വേ ഹോന്തി പച്ചേകം-ദുവേ ദ്വേ, ദ്വീഹി ദ്വീഭി.

ദുവിന്നം നമ്ഹി വാ.

നമ്ഹി ദ്വിസ്സ സവിഭത്തിസ്സ ദുവിന്നം ഹോതി വാ-ദുവിന്നം-അഞ്ഞത്ര.

നമ്ഹി നുക ദ്വാദീനം സത്തരസന്തം.

ദ്വാദീനം സത്തരസന്നം സങ്ഖ്യാനം നുഖോതി നമ്ഹി വിഭത്തിമ്ഹി. ഉകാരോഉച്ചാരണത്ഥോ-കകാരോ അന്താവയവത്ഥോ-തേന നമ്ഭീന ദീഘോ-ദ്വിന്നം,ദ്വീസു-തിസദ്ദാ യോമ്ഹി.

പുമേ തയോ ചത്താരോ.

യോമ്ഹി സവിഭത്തീനം തിവതുന്നം തയോ ചത്താരോ ഹോന്തി യഥാക്കമം പുല്ലിങ്ഗേ-തയോ, തയോ, തീഹി, തീഭി.

ണ്ണം ണ്ണന്നം തിതോജ്ഝാ.

ഝസഞ്ഞതോ തിതോ നംവചനസ്സ ണ്ണം ണ്ണന്നം ഹോന്തി-തിണ്ണം തിന്ണന്നം,തീസു-ഇത്ഥിയം.

തിസ്സോ ചതസ്സോ യോമ്ഹി സവിഭത്തീനം.

വിഭത്തിസഹിതാനം തിവതുന്നം യോമ്ഹി തിസ്സോ ചതസ്സോ ഹോന്തിത്ഥിയം യഥാക്കമം-തിസ്സോ, തിസ്സോ, തീഹി തീഭി.

നമ്ഹി തിചതുന്നമിത്ഥിയം തിസ്സചതസ്സാ.

നമ്ഹി തിചതുന്നം തിസ്സ ചതസ്സാ ഹോന്തിത്ഥിയം യഥാക്കമം-തിസ്സന്നം, തീസു-നപുംസകേ.

തീണി ചത്താരി നപുംസകേ.

യോമ്ഹി സവിഭത്തീനം തിചതുന്നം യഥാക്കമം തീണി ചത്താരി ഹോന്തി നപുംസകേ-തീണി തീണി-സേസം പുല്ലിങ്ഗസമം-ചതു യോ.

ചതുരോ വാ ചതുസ്സ.

ചതുസദ്ദസ്സ സവിഭത്തിസ്സ യോമ്ഹി ചതുരോ വാ ഹോതി പുല്ലിങ്ഗേ-ചതുരോ, ചതുരോ-അഞ്ഞത്ര-ചത്താരോ, ചത്താരോ-ചതൂഹി ചതൂഭി.

ട പഞ്ചാദീഹി ചുദ്ദസഹി.

പഞ്ചാദീഹി ചുദ്ദസഹി സങ്ഖ്യാഹി യോനം ടോ ഹോതി-പഞ്ച, പഞ്ച.

പഞ്ചാദീനം ചുദ്ദസന്നമ.

പഞ്ചാദീനം ചുദ്ദസന്നം സുനംഹിസ്വ ഹോതി-ഏത്താപവാദോയം-പഞ്ചഹി പഞ്ചഭി, പഞ്ചന്തം പഞ്ചസു-ഏവം ഛാദയോ അട്ഠാരസന്താ-ഏകോ ച ദ സ ചാതി ചത്ഥസമാസേ ഏകേന അധികാ ദസാതി തതിയാസമാസേ വാ കതേ ''ഏകത്ഥതായ''ന്തി വിഭത്തിലോപോ-ഏവമുപരി ച.

ഏകട്ഠാനമാ.

ഏകഅട്ഠാനം ആ ഹോതി ദസേ പരേ.

ര സങ്ധ്യാതോ വാ.

സങ്ഖ്യാതോ പരസ്സ ദസസ്സ ര ഹോതി വിഭാസാ-സച''പഞ്ചമിയം പരസ്സേ''തി അനുവത്തമാനേ ''ആദിസ്സാ''തി ദകാരസ്സേവ ഹോതി-ഏകാ രസ, ഏകാദസ.

ആ സങ്ഖ്യായാസതാദോ'നഞ്ഞത്ഥേ.

സങ്ഖ്യായമുത്തരപദേ ദ്വിസ്സ ആ ഹോതസതാദോ'നഞ്ഞത്ഥേ-ദ്വാദസ.

ഖാ ചത്താളീസാദോ.

ദ്വിസ്സ ഖാ വാ ഹോതചത്താളീസാദോ'നഞ്ഞത്ഥേ-ബാരസ.

തിസ്സേ.

സങ്ഖ്യായമുത്തരപദേ തിസ്സ ഏ ഹോതസതാദോ'നഞ്ഞത്ഥേ.

ഛതീഹി ളോ ച.

ഛതിഹി പരസ്സ ദസസ്സ ളോ ഹോതി രോ ച-തേളസ-തേരസ.

ചതുസ്സ ചുചോ ഹോന്തി വാ ദസസദ്ദേ പരേ-ദ്വിത്തേ-ചുദ്ദസ ചോദ്ദസ ചതുദ്ദസ.

വീസതിദസേസു പഞ്ചസ്സ പണ്ണുപണ്ണാ.

വീസതിദസേസു പരേസു പഞ്ചസ്സ പണ്ണുപണ്ണാ ഹോന്തി വാ യഥാക്കമം-പണ്ണരസ പഞ്ചദസ.

ഛസസ സോ.

ഛസ്സ സോ ഇച്ചയമാദേസോ ഹോതി ദസസദ്ദേ പരേ-സോളസ സോരസ, സത്തരസ സത്തദസ, അട്ഠാരസ അട്ഠാദസ-ഏകേന ഊനാ വീസതീതി വിസേസനസമാസഗബ്ഭേ തതിയാസമാസേ.

ഇത്ഥിയമ്ഹാസിതപുമിത്ഥി പുമേവേകത്ഥേ.

ഇത്ഥിയം വത്തമാനേ ഏകത്ഥേ സമാനാധികരണേ ഉത്തരപദേ പരേ ഭാസിതപുമിത്ഥി പുമേവ ഹോതീതി പുമ്ഭാവാ ആപ്പച്ചയോ നിവത്തതേ-ഏക്കൂനവീസതി-ഇത്ഥിലിങ്ഗേകവചനന്തോ-വീസതിആദയോ ഹി ആനവുതിയാ ഏകവചനന്താ ഇത്ഥിലിങ്ഗാ-(ഭോ) ഏക്കൂനവീസതി ഏക്കൂനവീസതിമിച്ചാദി-ഏവം വീസതി ഏകവീസതി ദ്വാവീസതി ബാവീസതി തേവീസതിപ്പഭുതയോ.

വീസതയം പഞ്ചസ്സ വാ പണ്ണആദേസേ-പണ്ണുവീസതി, പഞ്ചവീസതി-ഏകേന ഊനാ തിംസതി തിംസാ വാ ഏകുനതിംസതി ഏകുനതിംസാ-മതികഞ്ഞാ സമാ-ഏവം തിംസതി തിംസാപ്പഭുതയോ-തിംസാസദ്ദസ്സ പന സിലോപേ-ദീഘരസ്സാതി യോഗവിഭാഗാ രസ്സേ-തിംസ-നിഗ്ഗഹീതാഗമേ ച തിംസന്തിപി ഹോതി-ഏവമുപരി ച യഥാസമ്ഭവം-ദ്വത്തിംസതിആദിനം രസ്സഞ്ചത്താനി-ചത്താളീസായ സമ്ഹി-ചത്താളീസാ ചത്താളീസ ചത്താളീസം വാ,ഏവം ചത്താരീസാ ചത്താരിസ ചത്താരീസം.

ദ്വിസ്സാ ച.

അസതാദോ'നഞ്ഞത്ഥേ ചത്താളീസാദോ ദ്വിസ്സ ഏ ഹോതി വാ ആ ച-ദ്വേ ചത്താളീസ ദ്വാചത്താളീസ ദ്വിചത്താളീസ-ഏവം ദ്വേവത്താരിസ ദ്വാചത്താരീസ ദ്വിചത്താരീസ, ദ്വേചത്താളീസതി ദ്വാചത്താളീസതി ദ്വിചത്താളീസതി.

ചത്താളീസാദോ വാ.

അസതാദോ'നഞ്ഞത്ഥേ ചത്താളീസാദോ തിസ്സേ വാ ഹോതി-തേചത്താളീസ തിവത്താളീസ തേചത്താളീസതി തിചത്താളീസതി-തേചത്താരീസ തിചത്താരീസ-ദ്വേപഞ്ഞാസ ദ്വാപഞ്ഞാസ ദ്വിപഞ്ഞാസ ദ്വേപണ്ണാസതി പണ്ണാസ, ദ്വേസട്ഠി ദ്വാസട്ഠി ദ്വിസട്ഠി, തേസട്ഠി തിസട്ഠി, ദ്വേസത്തതി ദ്വാ സത്തതി ദ്വീസത്തതി ദ്വേസത്തരി ദ്വാസത്തരി ദ്വിസത്തരി, തേസത്തതി തിസത്തതി തേസത്തരി തിസത്തരി, ദ്വ്ഞ്ഞസീതി ദ്വാഅസീതി ദ്വീയാസീതി-യാഗമോ-ത്ഞ്ഞസീതി തിയാസീതി, ദ്വേനവുതി ദ്വാനവുതി ദ്വിനവുതി, തേനവുതി തിനവുതി-സതം, നപുംസക മേകവചനന്തം-ഏവം സഹസ്സദയോ-കോടി പകോടി കോടിപ്പകോടി അക്ഖോഹിണിയോ ഇത്ഥിലിങ്ഗേകവചനന്താ-വഗ്ഗഭേദേ തു സബ്ബാസമ്പി സങ്ഖ്യാനം ബഹുവചനഞ്ച ഹോതേവ-യഥാ-ദ്വേ വിസതിയോ, തിസ്സോ വീസതിയോ ഇച്ചാദി-ദസ അസകം സതം നാമ,ദസസതം സഹസ്സം, ദസസഹസ്സം നഹുതം, ദസനഹുതം ലക്ഖം, സതസഹസ്സന്തിപി വുച്ചതി-ലക്ഖസതം കോടി, കോടിലക്ഖസതം പകോടി, പകോടിലക്ഖസതം കോടിപ്പകോടി-ഏവം നഹുതം നിന്നഹുതം അക്ഖോഹിണി ബിന്ദു അബ്ബുദം നിരബ്ബുദം അഹകഹം അബബം

അടടം സോഗന്ധികം ഉപ്പലം കുമുദം പുണ്ഡരികം പദുമം കഥാനം മഹാകഥാനം അസങ്ഖേയ്യന്തി യഥാക്കമം സതലക്ഖഗുണം വേദിതബ്ബം.

അഥാസങ്ഖ്യമുച്ചതേ.

തം ദുവിധം പാദിചാദിഭേദേന-തത്ഥ-പ പരാ അപ സം അനു അവ ഓ നി ദു വി അധി അപി അതി സു ഉ അഭി പതി പരി ഉപ ആ-ഇമേ വീസതി പാദയോ-ചാദയോ പന-ച വാ ഹ അഹ ഏവ ഏവമിച്ചാദയോ-ഇമേ ദ്വേപി ലിങ്ഗസങ്ഖ്യാരഹിതാ-ഏതേഹി പന യഥാസമ്ഭവം വിഹിതാനം വിഭത്തിനം.

അസങ്ഖ്യേഹി സബ്ബാസം.

അവിജ്ജമാനസങ്ഖ്യേഹി പരാസം സബ്ബാസം വിഭത്തീനം ലോപോ ഹോതീതി ലോപോ ച.

വിഭത്തിയാ തതോ ഭേദോ സലിങ്ഗാനം ഭവേ തഥാ തുമ്ഹാദിനം ത്വലിങ്ഗേസു നേവത്ഥി പാദിവാദിനം.

വുതതാനി സ്യാദ്യന്താനി.

അഥേകത്ഥമുച്ചതേ-ഉപസദ്ദാ പഠമേകവചനം സി-തസ്സ "അസങ്ഖ്യേഹി സബ്ബാസം"തി ലോപോ-കുമ്ഭസദ്ദാ ഛട്ഠയേകവചനം സ-ഉപ കുമ അസ ഇതി ഠിതേ "അവിഗ്ഗഭോ നിച്ചസമാസോ പദന്തരവിഗ്ഗഹോ വേ"തി സമീപം കുമ്ഭസ്സേതി പദന്തരചിഗ്ഗഹേ-"സ്യാദി സ്യാദിനേകത്ഥ"ന്തി സബ്ബത്ഥേകത്ഥേ വത്തതേ.

അസങ്ഖ്യം വിഭത്തി സമ്പത്തി സമിപ സാകല്യാഹാവ യഥാപച്ഛാ യുഗപദത്ഥേ.

അസങ്ഖ്യം സ്യാദ്യന്തം വിഭത്ത്യാദിനമത്ഥേവത്തമാനം സ്യാദ്യന്തേന സഹേകത്ഥമ്ഭവതി.

ഏകത്ഥതായം.

ഈയാദിണദിസമാസേഹി ഏകത്ഥിഭാവോ ഏകത്ഥതാ-തസ്മിം സ്യാദി ലോപോ ഹോതി-"തം നപുംസക"മിതിനപുംസകലിങ്ഗം-തതോ സ്യാദി-"പുബ്ബസ്മാമാദിതോ"തി ലോപേ സമ്പത്തേ.

നാതോ മപഞ്ചമിയാ.

അമാദേകത്ഥാ പുബ്ബം യദേകത്ഥമകാരന്തം തതോ പരാസം സബ്ബാസം വിഭത്തീനം ലോപോ ന ഹോതി അംതു ഭവത്യപഞ്ചമിയാ-ഉപകുമ്ഭം തിട്ഠതി-കുമ്ഭസ്സ സമീപം തിട്ഠതീതി അത്ഥോ-ഉപകുമ്ഭം പകസ്സ.

വാ തതിയാസത്തമീനം.

അമാദേകത്ഥാ പുബ്ബം യദേകത്ഥമകാരന്തം തതോ പരാസം തതിയാ സത്തമീനം അം ഹോതി വാ-ഉപകുമ്ഭം കതം, ഉപകുമ്ഭേന വാ, ഉപ കുമ്ഭം

ദേഹി-പഞ്ചമിയം അമഭാവാ-ഉപകുമ്ഭാ അപേഹി-ഉപകുമ്ഭമായത്തം-ഉപകുമ്ഭം നിധേഹി, ഉപകുമ്ഭേ വാ-ഏവമുപനഗരമിച്ചാദി-സമീപം അഗ്ഗിനോഉപഗ്ഗി-ഏത്ഥപന-"പുബ്ബസ്മാമാദിതോ"തി സബ്ബസ്യാദി ലോപോവ-ഏവമുപഗുരു-വേതി സബ്ബത്ഥ വത്തതേ.

അമാദി.

അമാദി സ്യാദ്യന്തം സ്യാദ്യന്തേന സഹ ബഹുലമേകത്ഥം ഹോതി-ഗാമം ഗതോ ഗാമഗതോ, മുഹുത്തം സുഖം മുഹുത്തസുഖം-വുത്തിയേവോപപദസ മാസേ-കുമ്ഭകാരോ, ഏത്ഥ ബഹുലാധികാരാ അസ്യാദ്യന്തേനാപി സമാസോ. ന്തമാനക്തവന്തൂഹി വാക്യ-ധമ്മം സുണന്തോ, ധമ്മം സുണമാനോ, ഓദനം ഭുത്തവാ, രഞ്ഞാ ഭതോ രാജഹതോ, അസിനാ ജിന്നോ അസിച്ഛിന്നോ, പിതരാസദിസോപിതുസദിസോ, ദധിനാ ഉപസിത്തം ഭോജനം ദധിഭോജനം, ഗുളേന മിസ്സോ ഓദനോ ഗുളോദനോ-ഇഹ പന വുത്തി പദേനേവോപസിത്താദി ക്രിയായാഖ്യാപനതോ ന തത്ഥായുത്തത്ഥതാ-ക്വചിവുത്തിയേവ-ഉരഗോ-ക്വചി വാക്യമേവ-ഏരസുനാ ഛിന്നവാ, ദസ്സനേന പഹാതബ്ബാ, ബ്രാഹ്മണസ്സ ദേയ്യംബ്രാഹ്മണദേയ്യംയുപായ ദാരു യുപദാരു, ഇധ നഹോതി സങ്ഘസ്സ ദാതബ്ബം-ഗാമാ നിഗ്ഗതോ ഗാമ നിഗ്ഗതോ, ക്വചിവുത്തി യേവ-കമ്മജം-ഇധ ന ഹോതി രുക്ഖാ പതിതോ-രഞ്ഞോ പുരിസോ രാജപുരിസോ-ബഹുലാധികാരാ ന്തമാനനിദ്ധാരിയപുരണ ഭാവതി ഭാവതി ത്തത്ഥേഹി നഹോതി-മമാനുകുബ്ബം, മമാനുകുരുകമാനോ, ഗുന്നംകണ്ഹാ സമ്പന്നഖീരതമാ, സിസ്സാനം പഞ്ചമോ, പടസ്സ സുക്കതാ-ക്വചി ഹോതേവ-വത്തമാനസാമീപ്യം, ഫലാനം തിത്തോ, ഫലാനം സുഹിതോ, ബ്രാഹ്മണസ്സ കണ്ഹാ ദന്താ ഇച്ചത്ര ദന്താപേക്ഖാ ഛട്ഠിതി കണ്ഹേനസമ്ബന്ധാഭാവാ ന സമാസോ-അഞ്ഞമഞ്ഞസമ്ബന്ധാനംഹി സമാസോയദാ തു കണ്ഹാ ച തേ ദന്താ ചേതി വിസേസനസ്മാസോ തദാ ഛട്ഠി കണ്ഹദന്താപേക്കാതി ബ്രാഹ്മണകണ്ഹദന്താതി ഹോതേവ-രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ ധനമിച്ചത്ര രഞ്ഞോതി ഛട്ഠി ധനമപേക്ഖതേ ന മാഗധം രാജാ ഏവ മാഗധസദ്ദേന വുച്ചതേതി ഭേദാഭാവാ സമ്ബന്ധാഭാവോതി തുല്യാധികരണേന മാഗധേന സഹ രാജാ ന സമസ്യതേ-രഞ്ഞോ അസ്സോ ച പുരിസോ ചാതി ഏത്ഥ രഞ്ഞോ അസ്സോ പുരിസോതി ച പച്ചേകം സമ്ബന്ധതോ സാപേക്കതായ ന സമാസോ-അസ്സോ ച പുരിസോ ചാതി ചത്ഥസമാസേ കതേ തു രാജസ്സപുരിസാതി ഹോതേവഞ്ഞാനപേക്ഖത്താ-രഞ്ഞോ ഗരുപുത്തോതി ഏത്ഥ പന രാജാപേക്ഖിനോപി ഗരുനോ പുത്തേന സഹ സമാസോ ഗമകത്താ-ഗമകത്തമ്പിഹി സമാസസ്സ നിബന്ധനം-ദാനേ സോണ്ഡോ ദാനസോണ്ഡോ-ക്വചി വുത്തിയേവ-പബ്ബതട്ഠോ-ക്വചീ സമാസേപി വിഭത്യലോപോ-ജനേ സുതോ.

വിസേസനമേകത്ഥേന.

വിസേസനം സ്യാദ്യന്തം വസേസ്സേന സ്യാദ്യന്തേന സമാനാധികാരണേന സഹേകത്ഥം ഹോതി-നീലഞ്ച തം ഉപ്പലം ചേതി നിലുപ്പലം-വാക്യേ തുല്യാധികരണഭാവപ്പകാസനത്ഥം ചതസദ്ദപ്പയോഗോ-വുത്തിയന്തു സമാസേനേവ തപ്പകാസനതോ ന തപ്പയോഗോ-ഏവ മഞ്ഞത്രാപി വുത്തട്ഠാനമപ്പയോഗോ-ബഹുലാധികാരാ ക്വചി ഉപമാനഭുതം വിസേസനമ്പരം ഭവതി-സീഹോ'ച സീഹോ-മുനി ച സോ സീഹോ ചാതി മുനിസീഹോ-മുനിസദ്ദോയേവ വാ വിസേസനം-തഥാഹി-സീഹോതി വുത്തേ ഉപചരിതാനുപചരിതസീഹാനം സാമഞ്ഞപ്പതീതിയം മുനിസദ്ദോ വിസേസേതി-സീലമേവ ധനം സീലധനം-ധമ്മോതി

സമ്മതോ ധമ്മസമ്മതോ-മഹന്തി ച സാ സദ്ധാ ചാതി സമാസേ കതേ-“ഇത്ഥിയമ്ഭാസിതപുമിത്ഥി പുമേവേകത്ഥേ”ത പുമ്ഭാവാ ഭീപ്പച്ചയാഭാവോ-“ടന്തന്തുനന്തി”ന്തസ്സ ടേ-“ബ്യഞ്ജനേ ദീഘരസ്സാ”തി ദിഘേ-മഹാസദ്ധാ.

നഞ.

നഞിച്ചേതം സ്യാദ്യന്തം സ്യാദ്യന്തേന സഹേകത്ഥം ഹോതി-ഞകാരോ“ടനഞ്ഞസ്സാ”തി വിസേസനത്ഥോ-പാമനപുത്താദീസു മാ ഹോതൂതി.

ടനഞ്ഞസ്സ.

ഉത്തരപദേ നഞ്സദ്ദസ്സ ട ഹോതി-ന ബ്രാഹ്മണോ അബ്രാഹ്മണോ, നഞയം പരിയുദാസവുത്തി പസജ്ജപ്പടിസേധവുത്തി ച-പഠമപക്ഖേ-ബ്രാഹ്മണ അഞ്ഞോ ബ്രാഹ്മണന്താനജ്ഝാസിനോ ഖത്തിയാദി ബ്രാഹ്മണ സദിസോയേവ അബ്രാഹ്മണേതി വുത്തേ പതിയതേ-ഇതരസ്മിം പന പക്ഖേ കേനചി സംസയനിമിത്തേന ഖത്തിയാദോ ബ്രാഹ്മണേതി പവന്തസ്സ മിച്ഛാഞാണനിവുത്തി കരീയതി-ബ്രാഹ്മണേ യം'ന ഭവതി ബ്രാഹ്മണേതി ബ്രാഹ്മണന്തജ്ഝാസിതോ ന ഭവതീതി അത്ഥോ-തത്ഥ വിനാ സദിസത്തം മിച്ഛാഞാണസമ്ഭവാ പയോഗസാമത്ഥിയാ ച സദിസപടിപ്പത്തി തഗ്ഗതാച ലിങ്ഗസങ്ഖ്യാ ഭവന്തി-അതോയേവോച്ചതേ നഞിവയുത്ത മഞ്ഞസദിസാധികരണേ തഥാ ഹി അത്ഥസമ്പച്ചയോതി-തദേവം പക്ഖഞ്ചയേവ പുബ്ബപദത്ഥപ്പധാനത്തം-ഏവമനസ്സോ-ഇഹതു.

അന സരേ.

സരാദോ ഉത്തരപദേ നഞ്സദ്ദസ്സ അന ഹോതീതി നസ്സ അന.

കുപാദയോ നിച്ചമസ്യാദിവിധിമ്ഹി.

കുസദ്ദോ പാദയോ ച സ്യാദ്യന്തേന സഹേകത്ഥാ ഹോന്തി നിച്ചം സ്യാദിവിധിവിസയതോ'ഞ്ഞത്ഥ-കുച്ഛിതോ ബ്രാഹ്മണോ കുബ്രാഹ്മണോ-ഏവംകുപുരിസോ-“പുരിസേ വാ”തി പക്ഖേ കാദേസേ-കാപുരിസോ-ഈസകം ഉണ്ഹം കദുണ്ഹം-“സരേ കദ കുസ്സുത്തരത്ഥേ”തി കുസ്സ കദാദേസോ-അപ്പകം ലവണം കാലവണം-“കാപ്പത്ഥേ”തി കാദേസോ.

പാദയോ ഗതാദ്യത്ഥേ പഠമായ.

പഗതോ ആചരിയോ പാചരിയോ-ഏവം പന്തേവാസീ-സുട്ഠുകതം സുകതം-കിച്ഛേന കതം ദുക്കതം.

അച്ചാദയോ കന്താദ്യത്ഥേ ദുതിയായ.

അതിക്കന്തോ മാലമതിമാലോ.

ഘപസ്സാന്തസ്യാപ്പകാനസ്സ.

അന്തഭുതസ്സാപ്പധാനസ്സ ഘപസ്സ സ്യാദിസു രസ്സോ ഹോതീതി രസ്സോ.

അവവാദയോ കുട്ഠാദ്യത്ഥേ തതിയായ.

അവകുട്ഠം കോകിലായ വനമവകോകിലം-അവകുട്ഠന്തി പരിച്ചത്തം.

പരിയാദയോ ഗിലാനാദ്യത്ഥേ ചതുത്ഥിയാ.

പരിഗിലാനോ'ജ്ഝേനായ പരിയജ്ഝേനോ.

ന്യാദയോ കന്താദ്യത്ഥേ പഞ്ചമിയാ.

നിക്കന്തോ കോസമ്ബിയാ നിക്കോസമ്ബി-ഘപാദിനാ രസ്സോ.

വാ നേകഞ്ഞത്ഥേ.

അനേകം സ്യാദ്യന്ത മഞ്ഞസ്സ പദസ്സത്ഥേ ഏകത്ഥം വാ ഹോതി-ഓ തിണ്ണോ ഹംസോ യം സോ ഓതിണ്ണഹംസോ-(ജലാസയോ).

ജിതോ മാരോ യേന സോ ജിതമാരോ-(ഭഗവാ)-ജിന്നോതരു യേന സോ ഛിന്നതരു(ഫരസു)ദിന്നോ സുങ്കോ യസ്സസോ ദിന്നസുങ്കോ(രാജാ)-അപഗതം കാലകം യസ്മാ സോ അപഗതകാലകോ (പടോ)പഹുതം ധനം യസ്സ സോ പഹുതധനോ-(പുരിസോ)-നത്ഥി സമോ യസ്സ സോ അസമോ-നസ്സ ടാദേസോ-ചിത്താ ഗാവോ യസ്സാതി സമാസേ കതേ.

ഗോസ്സു

അന്തഭുതസ്സാപ്പധാനസ്സ ഗോസ്സ സ്യാദീസു ഉ ഹോതി-ചിത്തഗു-(ഗോമാ)-മത്താനേകേ ഗജാ യസ്മിം തം മത്താനേകഗജം-(വനം) സഹ പുത്തേന വത്തമാനോ സപുത്തോ സഹ പുത്തോ വാ-''സഹസ്സ സോ'ഞ്ഞത്ഥേ''തി പക്ഖേ സഹസ്സ സോ-ധവാ ച ബദിരാ ച പലാസാ ചേതി വിഗ്ഗഹേ.

ചത്ഥേ.

അനേകം സ്യാദ്യന്തം ചത്ഥേ ഏകത്ഥം വാ ഭവതി-സമുച്ചയോ'ന്വാവയോ ഇതരീതരയോഗോ സമാഹാരോ ചേതി ചതതാരോ ചത്ഥാ-തത്ഥ ഇതരീതരയോഗേ സമാഹാരേ ച ഏകത്ഥീഭാവോ സമ്ഭവതി പദാനം അഞ്ഞമഞ്ഞസമ്ബന്ധതോ-ന സമുച്ചയേ നാപ്യന്വാചയേ തദഭാവതോ, ചസദ്ദനിവുത്തി.

സമാഹാരേ നപുംസകം.

ചത്ഥേ സമാഹാരേ യദേകത്ഥം തം നപുംസകലിങ്ഗം ഭവതി-സമാഹാരസ്സേകത്താ ഏകവചനമേവ-ധവഖദിരപലാസം-കത്ഥ ചി ന ഹോതി'സഭാപരിസായാ'തി ഞാപകാ-ആധിപച്ചപരിവാരോ-ഇതരീതരയോഗേ അവയവപ്പധാനത്താ ബഹുവചനം-ധവഖദിരപലാസാ-സമാസേ യം പുബ്ബം വൂത്തം തദേവ പുബ്ബം നിപതതി-കമാതിക്കമേ പയോജനാഭാവാ-കചചി വിപല്ലാസോപി ഹോതി ബഹുലാധികാരതോ-ദന്താനം രാജാ രാജദന്തോ-പാപാ

ഭുമി യസ്മിം പാപാ ച സാഭുമി ചേതി വാ വിഗ്ഗയ്ഹ സമാസേ സമാസന്തോച്ചാധികാരോ.

പാപാദീഹി ഭുമിയാ.

പാപാദീഹി പരാ യാ ഭുമി തസ്സാ സമാസന്തോ അ ഹോതി-പാപഭുമം, (൦ാനം)-ഇത്ഥിയമിച്ചാദിനാആപ്പച്ചയോ നിവത്തനേ-ജാതിയാ ഉപ ലക്ഖിതാ ഭുമി ജാതിഭുമം.

സങ്ഖ്യാഹി

സങ്ഖ്യാഹി പരാ യാ ഭുമി തസ്സാ സമാസന്തോ അഹോതി-ദ്വേ ഭുമിയോ അസ്സാതി ദ്വിഭുമം-ഏവം തിഭുമം, ചതുഭുമം-ബഹുലാധികാരാ കചി ന ഹേകാതി-ചതുഭുമി.

ദീഘാഹോവസ്സേകദേസേഹി ച രത്യാ.

ദീഘാദീഹി അസങ്ഖ്യേഹി സങ്ഖ്യാഹി ച പരസ്മാ രത്തിസദ്ദാ അനഞ്ഞാസങ്ഖ്യത്ഥേസു സമസിതാ സമാസന്തോ അ ഹോതി-ദീഘാ ച സാ രത്തി ചാതി ദീഘരത്തം-അഹോ ച രത്തി ച അഹോരത്തം-അഹസ്സ അപാദിത്താ "മനാദ്യപാദീനമോ മയേ ചാ"തി ഓ-വസ്സാസു രത്തി വസ്സാരത്തം-പുബ്ബാ ച സാ രത്തി ചാതീ പുബ്ബരത്തം-ഏവം അപരരത്തം, അഡ്ഢരത്തം-അതിക്കന്തോ രത്തിം അതിരത്തോ-ദ്വിന്നം രത്തീനം സമാഹാരോ ദ്വിരത്തം-അനഞ്ഞാസങ്ഖ്യത്ഥേസുത്വേവ-ദിഘരത്തി-(ഹേമന്തോ)-ഉപ രത്തി-കചി ഹോതേവ ബഹുലം വിധാനാ-യഥാരത്തം.

ഗോത്വ ചത്ഥേ ചാലോപേ.

ഗോസദ്ദാ അലോപചിസയാ സമാസന്തോ അ ഹോതി ന ചേ ചത്ഥേ

സമാസോ അഞ്ഞപദത്ഥേ അസങ്ഖ്യത്തേ ച-രഞ്ഞോ ഗോ രാജഗവോ-അവങ-പഞ്ച ഗാവോ ധനമസ്സ പഞ്ചഗവധനോ-വിസേസനസമാസഗബ്ഭോ അഞ്ഞപദത്ഥസമാസോ-ദസന്നം ഗുന്നം സമാഹാരോദസഗവം-അലോപേതി കിം?-പഞ്ചഹിഗോഭി കീതോ പഞ്ചഗു-വിസേസനസമാസേ-"തേന കതം കീത"മിച്ചാദിനാ ണികേ "ലോപോ"തി തസ്സ ലോപേ ച കനേ "ഗോസ്സുതി ഉകാരോ-അവത്ഥേതി കിം?-അജസ്സഗാവോ-അനഞ്ഞാസങ്ഖ്യത്ഥേയുത്വേവ-ചിത്തഗു, ഉപഗു-വിസാലാനി അക്ഖീനി അസ്സാതി അഞ്ഞപദത്ഥസമാസേ"അക്ഖിസ്മാഞ്ഞത്ഥേ"തി അകാരേ-വിസാലക്ഖോ-പധാനത്ഥതാവസേന ചതുബ്ബിധമേകത്തം തിവിധന്തി കേചി-വുത്തഹി.

പുബ്ബുത്തരോഭയഞ്ഞത്ഥമിച്ചേകത്ഥം ചതുബ്ബിധം വിസേസ്സഞ്ഞോഭയത്ഥതാ തിധാ വക്ഖന്തി തം പരേ.

ഏകത്ഥം.

അഥ ഇത്ഥിപ്പച്ചയന്താ നിദ്ദിസീയന്തേ.

ഇത്ഥിയമത്വാ.

ഇത്ഥിയം വത്തമാനതോ അകാരന്തതോ നാമസ്മാ ആപ്പച്ചയോ ഹോതി-ദേവദത്താ, അജാ, കോകിലാ, ഇച്ചാദി.

നദാദിതോ ങീ.

ആകതിഗണേ'യം-നദാദീഹി ഇത്ഥിയം ങീപ്പച്ചയോ ഹോതി-ങകാരോ "ന്തന്തുനം ങിമ്ഹി തോ വേ"തി സങ്കേതത്ഥോ-നദീ, മഹീ, കുമാരീ, തരുണി, വാരുണി, ഗോതമീ, ഗച്ഛന്തി-"ന്തന്തുനം ങിമ്ഹി തോ വേ"തി വാ തകാരേ-ഗച്ഛതീ-ഗച്ഛതീ-ഏവം ഗുണവന്തി, ഗുണവതീ-"ഗോതോവാ"തി നദാദിസു പാഠാ വാ ങിമ്ഹി "ഗോസ്സാവങ"തി ഗോസദ്ദസ്സ ആവങ-ഗാവീ, ഗോ.

യക്ഖാദിത്വിനീ ച.

യക്ഖാദിതോ ഇത്ഥീയമിനീ ഹോതി ങീ ച-യക്ഖിനീ,യക്ഖീ-നാഗിനീ,നാഗീ.

യുവണ്ണേഹി നീ.

ഇത്ഥിയമിവണ്ണുവണ്ണന്തേഹി നീ ഹോതി ബഹുലം-പയതപാണിനീ, ദണ്ഡിനീ, ഭിക്ഖുനീ, പരചിത്തവിദുനീ.

യുവാ തീ.

യുവസദ്ദതോ തീ ഹോതിത്ഥിയം-യുവതീ.

ഇത്ഥിപ്പച്ചയന്താ.

അഥ ണദയോ വുച്ചന്തേ-രഘുസ്സാപച്ചമിതി വിഗ്ഗഹേ.

ണേ വാപച്ചേ.

ഛട്ഠിയന്താ നാമസ്മാ വാ ണപ്പച്ചയോ ഹോതപച്ചേ'ഭിധേയ്യേ-ണകാരോ ണനുബന്ധകാരിയത്ഥോ-ണേനേവ അപച്ചത്ഥസ്സ വുത്തത്താ അപച്ചസദ്ദാപ്പയോഗോ-"ഏകത്ഥതായ"മിതി സ്യാദി ലോപോ.

സരാനമാദിസ്സായുവണ്ണസ്സാ ഏ ഓ ണനുബന്ധേ.

സരാനമാദിഭുത യേ അകാരിവണ്ണവണ്ണാ തേസം ആ ഏ ഓ ഹോന്തി യഥാക്കമം ണനുബന്ധേതി അകാരസ്സ അകാരോ.

ഉവണ്ണസ്സാവങ സരേ

സരാദോ ണനുബന്ധേ ഉവണ്ണസ്സ അവങ്ഹോതി-തതോ സ്യാദി-രാഘവോച്ചാദി-ഇത്ഥിയം-രാഘവച്ചാദി-വാ വിധാനാ രഘുസ്സാപച്ചം രഗവപച്ചന്തിപി ഹോതി.

ണദയോ'ഭിധേയ്യലിങ്ഗാ അപച്ചേ ത്വനപുംസകാ

നപുംസകേ സകത്ഥേ ണ്യോ ഭിയ്യോ ഭാവസമൂഹജാ;
താ തുത്ഥിയമസങ്ക്ഖ്യാനേ ത്വാദി ചിപ്പച്ചയന്തകാ
നപുംസകേന ലിങ്ഗേന സദ്ദാ'ദാഹു പുമേനേ വാ
നിദ്ദിസ്സതീതി ഞതബ്ബമവിസേസേ പനിച്ഛിതേ.

വാ അപച്ചേതി വാധികാരോ.

വച്ഛാദിതോ ണന ണയനാ.

വച്ഛാദിതോ ഗോത്താദിഭുതാ ഗണതോ ച ണന ണയനപ്പച്ചയാ ഹോന്തി പപുത്താദോ'പച്ചേ-പപുത്തപ്പഭുതി ഗോത്തം-വച്ഛസ്സാ പച്ചം വച്ഛാനോ, വച്ഛായനോ-'സംയോഗേ ക്വചി'തി വുത്തത്താ ന വുദ്ധി-കതിസ്സാപച്ചം കച്ചാനോ, കച്ചായനോ-യകാരചവഗ്ഗപുബ്ബ രൂപാനി-യാഗമേ-കാതിയാനോ.

കത്തികായ അപച്ചമിച്ചേവമാദി വിഗ്ഗഹേ.

കത്തികാവിധവാദീഹി ണേയ്യണേരാ.

കത്തികാദീഹി വിധവാദീഹി ച ണേയ്യണേരാ വാ യഥാക്കമം, ഹോന്ത പച്ചേ-കത്തികേയ്യോ, വേണതേയ്യോ-വേധവേരോ, സാമണേരോ.

ണ്യ ദിച്ചാദീഹി

ദിതിപ്പഭുതീഹി ണ്യോ വാ ഗോതപച്ചേ.

സംയോഗേ ക്വചി.

സരാനമാദിഭുതാ യേ അയുവണ്ണാ തേസം ആ ഏ ഓ ഹോന്തി ക്വചി ദേവ സംയോഗവിസയേ ണനുബന്ധേതി വിസയസത്തമിയാ നിദ്ദിട്ഠത്താ സംയോഗതോ പുബ്ബേവ ഏകാരോ.

ലോപോ'വണ്ണിവണ്ണാനം.

യകാരാദോ പച്ചയേ അവണ്ണിവണ്ണാനം ലോപോ ഹോതി-ദിതിയാ അപച്ചം ദേച്ചോ, കുണ്ഡനിയാ അപച്ചം കോണ്ഡഞ്ഞോ-നസ്സ ഞേ പുബ്ബരൂപം-ഭാതുനോ അപച്ചം ഭാതബ്ബോ-ഏത്ഥ-

യമ്ഹി ഗോസ്സ ച.

യകാരാദോ പച്ചയേ ഗോസ്സുവണ്ണസ്സ ച അവങ ഹോതീതി ഉകാരസ്സ അവങ.

ആ ണി.

അകാരന്തതോ ണി വാ ഹോതപച്ചേ ബഹുലം-ദക്കസ്സാപച്ചം ദക്ഖി-ഏവം വാരുണി-ബഹുലം വിധാനാ ന സബ്ബേഹി അകാരന്തേഹി-തേ നേവ വസിട്ഠസ്സാപച്ചം വാസിട്ഠോ ത്വേവ ഹോതി.

രാജതോ ഞ്ഞോ ജാതിയം

രാജസദ്ദതോ ഞ്ഞോ വാ ഹോതപച്ചേ ജാതിയം ഗമ്മമാനായം-രഞ്ഞോ അപച്ചം രാജഞ്ഞോ-ജാതിയന്തി കിം?-രാജാപച്ചം.

ഖത്താ യിയാ.

ഖത്തസദ്ദാ യേയാ ഹോന്തപച്ചേ ജാതിയം-ഖത്തസ്സാപച്ചം ഖത്ത്യോ, ഖത്തിയോ-ജാതിയന്തേ്വവ-ഖത്തി.

മനുതോ സ്സ സണ.

മനുസദ്ദതോ ജാതിയം സ്സ സണ ഹോതപച്ചേ-മകനുനോ അപച്ചം മനുസ്സോ, മാനുസോ-ജാതിയന്തേ്വവ-മാനവോ.

ജനപദനാമസ്മാ ഖത്തിയാ രഞ്ഞേ ച ണോ.

ജനപദസ്സ യം നാമ, തന്നാമസ്മാ ഖത്തിയാപച്ചേ രഞ്ഞേ ച ണേ ഹോതി-പഞ്ചാലാനം അപച്ചം രാജാ വാ പഞ്ചാലോ, മാഗധോ-ജനപദനാമസ്മാതി കിം?-ദാസരഥി-ഖന്തിയാതി കിം? പഞ്ചാലസ്സബ്രാഹ്മണസ്സാപച്ചം പഞ്ചാലി.

ണ്യ കുരുസിവീഹി.

കുരുസിവീഹപച്ചേ രഞ്ഞേ ച ണ്യോ ഹോതി-കുരുനം അപച്ചം രാജാവാ കോരബ്യോ, സേബ്യോ.

ണ രാഗാതേന രത്തം.

രജ്ജതേ യേന സോ രാഗോ-തതോ രാഗവാചിതതിയന്തതോ രത്തമിച്ചേതസ്മിം അത്ഥേണേ ഹോതി-കസാവേന രത്തം കാസാവം, കോസുമ്ഹം-ഇധ കസ്മാ ന ഹോതി' നീലം പീതന്തി? ഗുണവചനത്താ വിനാപി ണേന ണത്ഥസ്സാഭിധാനതോ.

നക്ഖതോ നിന്ദുയുത്തേന കാലേ.

തതിയന്തതോ നക്ഖത്താ തേന ലക്ഖിതേ കാലേ ണേ ഹോതി തഞ്ചേ നക്ഖത്തമിന്ദുയുത്തം ഹോതി-ഫുസ്സേന ഇന്ദുയുത്തേന ലക്ഖിതാ പുണ്ണമാസീ ഫുസ്സീ, പുസ്സോ (അഹോ)-മഘായ ഇന്ദുയുത്തായലക്ഖിതാ പുണ്ണമാസീ മാഘീ, മാഘോ (അഹോ)

യാ സ്സ ദേവതാ പുണ്ണമാസി.

സേതി പഠമന്താ അസ്സേതി ഛട്ഠത്ഥേ ണേ ഹോതി യം പഠമന്തം സാ ദേ ദേവതാ പുണ്ണമാസീ വാ-സുഗതോ ദേവതാ അസ്സേതി സോഗതോ-മാഹിന്ദോ, യാമോ, ചാരുണോ-ഫുസ്സീ പുസ്ണമാസീ അസ്സ സമ്ബന്ധിനീതി ഫുസ്സോ, (മാസോ) ഏവമ്മാഘോ.

വ്യാകരണമധിതേ ജാനാതി വാത്വേവമാദിവഗ്ഗഹേ.

തമധീതേ തഞ്ജാനാതി കണികാ ച.

ദുതിയന്തതോ തമധീതേ തഞ്ജാനാതീതി ഏതേസ്വത്ഥേസു ണേഹോതി കോണികോ ച-വേയ്യാകരണേ-കതയാദേസസ്സികാരസ്സ"തദാ ദേസാ തദിവ ഭവന്തി"തി ഞായാ സരാനമച്ചാദിനാ ഏകാരേ യാഗമദ്വിത്തോനി-കേ-കമകോ, പദകോ-ണികേ-സുത്തന്തികോ, വേനയികോ-"തേന നിബ്ബത്തേ"തി തതിയന്താ നിബ്ബത്തത്ഥേണേ-കുസമ്ബേന നിബ്ബത്താ കോസമ്ബീ, (നഗരീ.)

തത്ര ഭവേ.

സത്തമ്യന്താ ഭവത്ഥേ ണേ ഹോതി-ഉദകേ ഭവോ ഓദകോ-"അജ്ജാദീഹി തനോ"തി ഭവത്ഥേ തനോ-അജ്ജഭവോ അജ്ജതനോ-ഏവം ഹീയത്തനോ-"ഞോനമവണ്ണേ"തി അകാരോ-"സരമ്ഭാ ദ്വേ"തി തസ്സ ദ്വിഭാവോ.

പുരാതോണോ ച

പുരാ ഇച്ചേതസ്മാ ഭവത്ഥേ ണേ ഹോതി തനോ വ-പുരാ ഭവോ പുരാണേ, പുരാതനോ.

അമാത്വച്ചോ.

അമാ സദ്ദതോ അച്ചോ ഹോതി ഭവത്ഥേ-അമാ ഭവോ അമച്ചോ.

മജ്ഝാദിത്വിമോ.

മജ്ഝാദീഹി സത്തമ്യന്തേഹി ഭവത്ഥേ ഇമോ ഹോതി-മജ്ഝേ ഭവോ മജ്ഝിമോ, അന്തിമോ-കുസിണരായം ഭവോ ച്ചേവമാദിവിഗ്ഗഹേ.

കണ്ണേയ്യ ണേയ്യകയ്യാ.

സത്തമ്യന്താ ഏതേ പച്ചയാ ഹോന്തി ബഹുലം ഭവത്ഥേ-കണ-കോസിണരകോ-ണേയ്യ-ഗങ്ഗേയ്യോ, വാനേയ്യോ-ണേയ്യക-കോലേയ്യകോ-യ-ഗമ്മോ-രസ്സാകാരലോപപു- ബ്ബരൂപാനി-ഇയ-ഗമിയോ, ഉദരിയം-"ണികോ"തി സത്തമ്യന്താ ഭവത്ഥേ ണികോ ഹോതി സരദേ ഭാവോ സാരദികോ, ഹേമന്തികോ.

തമസ്സ സിപ്പം സീലമ്പണ്യമ്പഹരണമ്പയോജനം.

പഠമന്താ സിപ്പാദിവാചകാ അസ്സേതി ഛട്ഠത്ഥേ ണികോ ഹോതി-വീണാവാദനം സിപ്പമസ്സ വേണികോ. പംജസുകൂലധാരണം സീലമസ്സ പകംസുകുലികോ, ഗന്ധോ പണ്യമസ്സ ഗന്ധികോ, വാപോ പഹരണമസ്സ വാപികോ, സതം പയോജനമസ്സ സാതികം"തംഹന്താരഹതി ഗച്ഛതുഞ്ഛതിചരതി"തി ദുതിയന്താ ഭന്തിച്ചേവമാദിസ്വത്ഥേസു ണികോ ഹോതി-പക്ഖീനോഭന്തിതി പക്ഖികോ-സാകുണികോ-സതമരഹതീതി സാതികം-പരദാരം ഗച്ഛതീതിപാരദാരികോ-ബദരേ ഉഞ്ഛതീതി ബാദരികോ-ധമ്മം ചരതീതി ധമ്മികോ-അധമ്മികോ-"തേന കതം കീതം ബദ്ധമഭിയങ്ഖതം കസംസട്ഠം ഹതം ഹന്തി ജിതം ജയതി ദിബ്ബതി ഖനതി തരതി ചരതി വഹതി ജീവതി"തി തതിയന്താ കതാദിസ്വത്ഥേസു ണികോ ഹോതി-കായേന

കതംവകായികം-സതേന കീതം സാതികം-വരത്തായ ബദ്ധോവാ രത്തികോ-ഘതേന അഭിസങ്ഖതം കസംസട്ഠം വാ ഘാതികം-(അഭിസങ്ഖതം കതാഭിസങ്ഖാരം, കസംസട്ഠം മിസ്സിതം)-ജാലേന ഹതോ ഭന്തീതിവാ ചാലികോ-അക്ഖേഹി ജിതമക്ഖികം-അക്ഖേഹി ജയതി ദിബ്ബതീതി വാ അക്ഖികോ-ഖനിത്തിയാ ഖനതീതി ഖാനിത്തികോ-ഇഹ നഭവതി "അങ്ഗുലിയാ ഖന്തീ"തി അനഭിധാനാ അഭിധാനലക്ഖണ ഹി തബ്ബാദി ണദിസമാസാ-ഉളുമ്പേന തരതീതി ഓളുമ്പികോ-സകടേന ചരതീതി സാകടികോ-ഖന്ധേന വഹതീതി ഖന്ധികോ-വേതനേന ജീവതീതി വേതനികോ-"തസ്സ സംവത്തതീ"തി ചതുത്ഥ്യന്താ സംവത്തതീതി പോനോഭവികോ-"മനാദ്യപാദിനമോ മയേ ചേ"തി ദുതിയോകാരോ.

തതോസമ്ഭുതമാഗതം.

പഞ്ചമ്യന്താ സമ്ഭു തമാഗതന്തി ഏതേസ്വത്ഥേസുണികോ ഹോതി-മാതിതോ സമ്ഭുതമാഗതം വാ മത്തികം, പേത്തികം.

സുരഭിതോ സമഭുതന്തി നവിഗ്ഗഹേ.

ദിസ്സന്തഞ്ഞേപി പച്ചയാ.

വുത്തതോ'ഞ്ഞേപി പച്ചയാ ദിസ്സന്തി വുത്താവുത്തത്ഥേസുതിണ്യോ-സോരബ്ഭം-"തത്ഥ വസതി കവിദിതോഭത്തോ നിയുത്തോ"തി ണികോ-രുക്ഖമൂലേ വസതീതി രുക്ഖമൂലികോ, ലോകേ വിദിതോ ലോകികോ, ചതുമഹാരാജേസു ഭത്താ ചതുമ്മഹാരാജികാ-ദ്വാരേ നിയുത്തോ ദോവാരികോ-ദസ്സോക തദമിനാദിപാഠാ.

തസ്സിദം.

ഛട്ഠിയന്താ ഇദമിച്ചസ്മിം അത്ഥേ ണികോ ഹോതി-സങ്ഘസ്സ ഇദം സങ്ഘികം, പുഗ്ഗലികം-"ണേ"തി ഛട്ഠിയന്താ ഇദമിച്ചതസ്മിം അത്ഥേണേ-മോഗ്ഗല്ലായനസ്സ ഇദം മോഗ്ഗല്ലായനം, (വ്യാകരണം)-സോഗതം, (സാസനം).

പിതിതോ ഭാതരി രേയ്യണ.

പിതുസദ്ദാ തസ്സ ഭാതരി രേയ്യണ ഹോതി-രോനു'ബന്ധോ.

രാനുബന്ധേ'ന്തസരാദിസ്സ.

അന്തോ സരോ ആദി യസ്സാവയവസ്സ തസ്സ ലോപോ ഹോതി രാനുബന്ധേതി ഉലോപോ-പിതു ഭാതാ പേത്തേയ്യോ.

മാതിതോ ച ഹഗിനിയം ഛോ.

മാതുതോ ചേ പിതുതോ ച തേസം ഭഗിനിയം ഛോ ഹോതി-മാതുഭഗിനി മാതുച്ഛാ-"ഇത്ഥിയമത്വാ"തി ആ-ഏവമ്പിതുച്ഛാ.

മാതാപിതുസ്വാമഹോ.

മാതാപിതുഹി തേസം മാതാപിതുസ്വാമഹോ ഹോതി-മാതു മാതാ മാതാമഹീ-മാതു പിതാ മാതാമഹോ-പിതു മാതാ പിതാമഹീ-പിതു പിതാപി നാമഹോ.

ഹിതേ രേയ്യണ.

മാതാപിതൂഹി ഹിതേ രേയ്യണ ഹോതി-മാതു ഹിതോ മത്തേയ്യോ, പിതു ഹിതോ പേത്തേയ്യോ.

തമസ്യ പരിമാണം ണികോ ച.

പഠമന്താ അസ്സേതി അസ്മിം അത്ഥേ ണികോ ഹോതി കോവ തഞ്ചേ പഠമന്തം പരിമാണമ്ഭവതി.

ദോണേ പരിമാണമസ്സ ദോണികോ, (വീഹി)-ഏകമ്പരിമാണമസ്സ ഏകകം-ദ്വികം, തികം, ചതുക്കം, പഞ്ചകമിച്ചാദി.

സഞ്ജാതാ താരകാദിത്വിതോ

താരകാദിഹി പഠമന്തേഹി അസ്സേതി ഛട്ഠത്ഥേ ഇതോ ഹോതി തേ

ചേ സഞ്ജാതാ ഹോന്തി-താരകാ സഞ്ജാതാ അസ്സ താരകിതം-(ഗഗനം)-പുപ്ഫിതോ-(രുക്ഖോ).

മാനേ മത്തോ.

പഠമന്താ മാനവുത്തിതോ അസ്സേതി അസ്മിം അത്ഥേ മത്തോ ഹോതി-ഫഖലം ഉമ്മാനമസ്സ ഖഫലമത്തം. ഹത്ഥോ പരിമാണമസ്സ ഹത്ഥമത്തം, സതം മാനമസ്സ സതമത്തം.

ണേ ച പുരിസാ

പുരിസാ പഠമന്താ ഉദ്ധമാനവുത്തിതോ അസ്സേതി അസ്മിം അത്ഥേ ണേ ഹോതി മത്ത തഗ്ഘാ ച-പുരിസോ ഉമ്മോനമസ്സ പോരിസം, പുരിസമത്തം. പുരിസതഗ്ഘം.

തസ്സ ഭാവകമ്മേസു ത്ത താ ത്തനണ്യണേയ്യ ണിഘ ണിയാ.

ഭവന്തി ഏതസ്മാ സദ്ദബുദ്ധീതി ഭാവോ സദ്ദപ്പവത്തി നിമിത്തം-കമ്മം ക്രിയാ-ഛടാഠിയന്താ ഭാവേ കമ്മേ ച ത്ത താദയോ ഹോന്തി ബഹുലം-സാമഞ്ഞവിധയോ പയോഗമനുസാരയന്തിതി കുതോ ചി ദ്വീസുകുതോ ചി ഭാവേ യേവ-ന ച സബ്ബേ സബ്ബതോ ഹോന്തി അഞ്ഞത്ര ത്തതാഹി-നീലസ്സ പടാസ്സ ഭാവോ നീലത്തം നീലതാതി ഗുണേ ഭാവോ-ഇഹ ഗുണവസാ നിലസദ്ദോനീലഗുണയുത്തേ ദബ്ബേ വത്തതേ നിമിത്തസ്സരുപാനുഗതാഞ്ചബുദ്ധി-ഏവമഞ്ഞത്രാപി യഥാനുരൂപംഞാതബ്ബം നീലസ്സഗുണസ്സ ഭാവോ നീലത്തംനീലതാതി നീലഗുണജാതി-ഗോത്തം ഗോതാതി ഗോജാതി-പാചകത്തത്തി പചനക്രിയാസമ്ബന്ധോ-രാജപുരിസത്തന്തി രാജസമ്ബന്ധോ-ദേവദത്തം ചന്ദത്തം

സൂരിയത്തന്തി തദവത്ഥാവിസേസ സാമഞ്ഞം-ആകാസത്തം അഭാവത്തന്തി ഉപചരിതഭേദസാമഞ്ഞം-അലസസ്സ ഭാവോ കമ്മം വാ അലസത്തം അലസതാ-ത്തന, പുഥുജ്ജനത്തനം-ണ്യ, ചാപകല്യം“സകത്ഥേതീ“സകത്ഥേപി-അകിഞ്ചനമേവ ആകിഞ്ചഞ്ഞം-ണേയ്യ, സോചേയ്യം-ണ, പാടവം-അവണ-ഇയ, നഗ്ഗിയം-ണി യ, പോരോഹിതിയം.

തര തമിസ്സികിയിട്ഠാതിസയേ.

അതിസയേ വത്തമാനനതോ ഹോന്തേതേ പച്ചയാ-അതിസയേന പാപോ പാപതരോ, പാപതമോ, പാപിസ്സികോ. പാപിയോ. പാപിട്ഠോ-അതിസയന്താപി അതിസയപ്പച്ചയോ-അതിസയേന പാപിട്ഠോ പാപിട്ഠതരോ-ഉദുമ്ബരസ്സ വികാരോ’വയവോത്യേവമാദിവിഗ്ഗഹേ.

തസ്സ വികാരാവയവേസു ണ ണിക ണേയ്യ മയാ.

പകതിയാ ഉത്തരമവത്ഥന്തരം വികാരോ-ഛട്ഠിയന്താ നാമസ്മാ വികാരേ’വയവേ ച ണദയോ ഹോന്തി ബഹുലം-ണ, ഓദുമ്ബരം-(ഭസ്മം പണ്ണം വാ)-ണിക, കപ്പാസികം-നേയ്യ, ഏണേയ്യം-മയ. തിണമയം-“അഞ്ഞസ്മിന്തി” അത്ഥന്തരേപി-ഗുന്നം കരിസം ഗോമയം.

മനുസ്സാനം സമുഹോത്യേവമാദിവിഗ്ഗഹേ.

സമുഹേ കണ്ണണികാ.

ഛട്ഠിയന്താ സമൂഹേ കണ്ണണികാ ഹോന്തി-മാനുസ്സകം. കാകം, ആപുപികം-“ജനാദീഹി താ”തി സമൂഹേ താ-ജനാനം സമൂഹോ ജനതാ. ഗജതാ, ബന്ധുതാ.

ഏകാ കാക്യസഹായേ.

ഏകസ്മാ അസഹായത്ഥേ ക ആകീ ഹോന്തി-ഏകോ’വ ഏകകോ, ഏകാകീ.

അയുഭദ്വിതീഹംസേ.

ഉപദ്വിതീഹി അവയവവുത്തീഹി പഠമന്തേഹി അസ്സേതി ഛട്ഠത്ഥേ അയോ ഹോതി-ഉഭോ അംസാ അസ്സ ഉഭയം. ദ്വയം. തയം-ചിന്തം പുരണേച്ചാ ദിവിഗ്ഗഹേ-“ചതുത്ഥദുതിയേസ്വേസം തതിയപഠമാ”തി നിപാതനാ പൂരണത്ഥേ ദ്വിതോ തിയോ ദ്വിസ്സ ദു ച തിചതുഹി അതിയത്താച-ദുതിയോ. തതിയോ. ചതുത്ഥോ.

മ പഞ്ചാദിഹി കതീഹി.

ഛട്ഠിയന്തായ പഞ്ചാദികായ സങ്ഖ്യായ കതിസ്മാ ച മോ ഹോതി പൂരണത്ഥേ-പഞ്ചന്നം പുരണേ പഞ്ചമോ-ഏവം സത്തമോ, അട്ഠമോ, ഇച്ചാദി.

ഛാട്ഠ ട്ഠമാ.

ഛസദ്ദാ ട്ഠ ട്ഠമാ ഹോന്തി പുരണത്ഥേ-ഛന്നം പൂരണേ ഛട്ഠോ, ഛട്ഠമോ വാ.

തസ്സ പുരണേകാദസാദിതോ വാ.

ഛട്ഠിയന്തായേകാദസാദികായ സങ്ഖ്യായ ഡോ ഹോതി പൂരണത്ഥേ വിഭാസാ-ഡകാരോ'നുബന്ധോ-ഏകാദസന്തം പൂരണേ ഏകാദസോ-അഞ്ഞത്ര-ഏകാദസമോച്ചാദി-ഏവം ദ്വാദസോ ഇച്ചാദി-ഏകൂനവീസത്യാദിഹിതുഡേ.

സേ സതിസ്സ തിസ്സ.

സേ പരേ സത്യന്തസ്സ തികാരസ്സ ലോപോ ഹോതീതി തിലോപോ. ഏകുനവീസോ.

സതാദീനമി ച.

സതാദികായ സങ്ഖ്യായ ഛട്ഠിയന്തായ പുരനത്ഥേ മോ ഹോതി സതാ ദിനമി ചാന്താദേസോ-സതസ്സ പൂരണേ സതിമോ, സഹസ്സിമോ. വീസതി അധികാ അസ്മിം സതേ സഹസ്സേ വാതി ഏവമാദിവിഗ്ഗഹേ.

സങ്ഖ്യായ സച്ചുതീസാസദസന്തായാധികാസ്മിം സതസഹസ്സേ ഡോ.

സത്യന്തായ മുത്യന്തായ ഈസന്തായ ആസന്തായ ദസന്തായ ച സങ്ഖ്യായ പഠമന്തായ അസ്മിന്തി സത്തമ്യത്ഥേ ഡോ ഹോതി സാ ചേ സങ്ഖ്യാ അധികാ ഹോതി യദസ്മിന്തി തഞ്ചേ സതം സഹസ്സം സതസഹസ്സം വാ ഹോതി-തിലോപേ-വീസം-സതം, സഹസ്സം, സതസഹസ്സം വാ-ഉത്യന്തായ-നഹുതം-സതം. സഹസ്സം, സതസഹസ്സം വാ-ഈസന്തായ-ചത്താരീസം-സതം. സഹസ്സം, സതസഹസ്സം വാ-ആസന്തായ-പഞ്ഞാസം-സതം, സഹസ്സം. സതസഹസ്സം വാ-ദസന്തായ-ഏകാദസം-സതം, സഹസ്സം, സതസഹസ്സം വാ-സച്ചുതീസാസദസന്തായാതി കിം? ഛ അധികാ അസ്മിം സതേ-അധികേതി കിം? പഞ്ചദസ ഹീനാ അസ്മിം സതേ-അസ്മിന്തി കിം?വീസതി അധികാ ഏതസ്മാ സതാ-സതസഹസ്സേതി കിം? ഏകാദസാധികാ അസ്സം വീസതിയം.

തമേത്ഥസ്സത്ഥീതി മന്തു.

പഠമന്താ ഏത്ഥ അസ്സ അത്ഥീതി ഏതേസ്വത്ഥേസു മന്തു ഹോതി-ഇതിസദ്ദസ്സ വിവക്ഖാനിയമനത്ഥത്താ പഹുതാദിയുത്തേയേവ അത്ഥ്യത്ഥേ ഹോതി-വുത്തംഹി.

> പഹുതേ ച പസംസായം നിന്ദായദ്വാതിസായനേ;
> നിച്ചയോഗേ ച സംസഗ്ഗേ ഹോന്തിമേ മന്തുആദയോ.

പഹുതാ ഗാവോ ഏത്ഥ ദേസേ അസ്സ വാ പുരിസസ്സ സന്തീതി സഗോമാപസംസായം. പസത്ഥാ ജാതി അസ്സ അത്ഥീതി ജാതിമാ-നിന്ദായം, വലിമാഅതിസായനേ, ബുദ്ധിമാ-നിച്ചയോഗേ, ജുതിമാ-സംസഗ്ഗേ, ഹലിദ്ദിമാ. തമേത്ഥസ്സത്ഥീതി അധികാരോ.

വന്തുവണ്ണാ.

പഠമന്തതോ അവണ്ണന്താ മന്തുത്ഥേ വന്തു ഹോതി-സീലവാ, ദയാവാ-അവണ്ണാതി കിം? ബുദ്ധിമാ.

ദണ്ഡാദിത്വികഈ.

ദണ്ഡാദീഹി ഇക ഈ ഹോന്തി വാ മന്തുത്ഥേ-ദണ്ഡികോ, ദണ്ഡീ-ഗന്ധികോ ഗന്ധി-ഇതിസദ്ദസ്സ വിസസനിയമന്ത്ഥത്താ കുതോ ചി ദ്വേ കുതോചേ കമേകംവ-നാവികോ, സുഖീ.

തപാദിഹി സ്സീ.

തപാദിതോ വാ സ്സീ ഹോതി മന്തുത്ഥേ-തപസ്സീ, യസസ്സീ-വാത്വേച-യസവാ.

സദ്ധാദിത്വ.

സദ്ധാദീഹിമന്തുത്ഥഅഹോതിവാ-സദ്ധോ, പഞ്ഞോ-വാത്വേവ-പഞ്ഞവാ.

ണേ തപാ.

തപസദ്ദാ ണേ ഹോതി മന്തുത്ഥേ-താപസോ-മനാദിത്താ “മനാദീനം സക”ഇതി ണനുബന്ധേ സക-“മായാമേധാഹി വീ”തി മന്തുത്ഥേ വീ-മായാവി, മേധാവീ.

തോ പഞ്ചമ്യാ.

പഞ്ചമ്യന്താ ബഹുലം തോ ഹോതി-ഗാമസ്മാ ഗാമതോ-ഇമേന കിം സദ്ദേഹി തോമ്ഹി-“ഇതോ തേത്തോ കുതോ”തി ഇമസ്സ ടി നിപച്ചതേ ഏതസ്സ ടഏത കസ്സ കുത്തഞ്ച-ഇമസ്മാ ഇതോ, ഏതസ്മാ അതോ ഏത്തോ, കസ്മാ കുതോ.

അഭ്യാദിഹി.

അഭിആദീഹി തോ ഹോതി-അപഞ്ചമ്യന്തേഹിപി വിധാനത്തോ’യം-അഭിതോ, പരിതോ, പച്ഛതോ, ഹേട്ഠതോ.

ആദ്യാദീഹി.

ആദിപ്പഭുതീഹി തോ ഹോതി-ആദോ ആദിതോ, മജ്ഝേ മജ്ഝതോ, യം യതോ.

സബ്ബാദിതോ സത്തമ്യാ ത്രത്ഥാ.

സബ്ബാദീഹി സത്തമ്യന്തേഹി ത്രത്ഥാ ഹോന്തി-സബ്ബസ്മിം സബ്ബത്ര, സബ്ബത്ഥ-യസ്മിം യത്ര, യത്ഥ-ബഹുലാധികാരാ ന തുമ്ഹാമ്ഹേഹി.

കത്ഥേത്ഥ കുത്രാത്ര ക്വേഹിധ.

ഏതേ സദ്ദാ നിപച്ചന്തേ-കസ്മിം കത്ഥ, കുത്ര, ക്വ-ഏതസ്മിം ഏത്ഥ, അത്ര-അസ്മിം ഇഹ, ഇധ.

ധി സബ്ബാ വാ.

സത്തമ്യന്തതോ സബ്ബസ്മാ ധിവാ ഹോതി-സബ്ബധി-വാതികിം, സബ്ബത്ര.

യാ ഹിം.

സത്തമ്യന്താ യസദ്ദാ ഹിം വാ ഹോതി-യഹിം-വാത്വേവ-യത്ര.

താ ഹ ച.

സത്തമ്യന്താ തതോ വാഹം ഹോതി ഹിഞ്ച-തഹം, തഹിം-വാത്വേവ-തത്ര.

കുഹിംകതം.

കിംസദ്ദാ സത്തമ്യന്താ ഹിം ഹം നിപച്ചന്തേ കിസ്സ കുകാ ച-കുഹിം കഹം-സബ്ബസ്മിം കാലേച്ചേവമാദി വിഗ്ഗഹേ.

സബ്ബേകഞ്ഞയതേഹി കാലേ ദാ.

ഏതേഹി സത്തമ്യന്തേഹി കാലേ ദാ ഹോതി-സബ്ബദാ ഏകദാ, അഞ്ഞദാ, യദാ, തദാ.

കദാ കുദാ സദാ ധുനേദാനി.

ഏതേ സദ്ദാ നിപച്ചന്തേ-കസ്മിം കാലേ കദാ, കുദാ-സബ്ബസ്മിം കാലേ സദാ-ഇമസ്മിം കാലേ അധുനാ, ഇദാനി.

അജ്ജ സജ്ജവപരജ്ജേജവതരഹി കരഹാ.

ഏതേ സദ്ദാ നിപച്ചന്തേ-

പകതി പച്ചയോ ആദേസോ കാലവിസേസോതി സബ്ബമേതം നിപാതനാ ലബ്ഭതി-ഇമസ്സ ടോ ജ്ജോ വാഹനി നിപച്ചതേ-അസ്മിം അഹനി അജ്ജ-സമാനസ്സ സഭാവോജ്ജു വാഹതി-സമാനേ അഹതി സജ്ജു-അപരസ്മാ ജ്ജു വാഹതി-അപരസ്മിം അഹതി അപരജ്ജു-ഇമസ്സേതോ കാലേരഹി ച-ഇമസ്മിം കാല്ഞേതരഹി-കിംസദ്ദസ്സ കോ രഹ വാനജ്ജതനേ-കസ്മിം കാലേ കരഹ.

സബ്ബാദീഹി പകാരേ ഥാ.

സാമഞ്ഞസ്സ ഭേദകോ വിസേസോ പകാരോ, തത്ഥ വത്തമാനേഹി സബ്ബാദീഹി ഥാ ഹോതി-സബ്ബേന പകാരേന സബ്ബഥാ-യഥാ, തഥാ.

കഥമിത്ഥം.

ഏതേ സദ്ദാ നിപച്ചന്തേ പകാരേതി കിമിമേഹി ഥംപച്ചയോകേത തേസം യഥാക്കമം-കേന പകാരേന കഥം, ഇമിനാ പകാരേന ഇത്ഥം.

ഏകേന പകാരേന ഏകം വാ പകാരം കരോതിച്ചേവമാദിവിഗ്ഗഹേ.

ധാ സങ്ഖ്യാഹി.

സങ്ഖ്യാവാചീഹി പകാരേ ധാ പരോ ഹോതി-ഏകധാ കരോതി-ദ്വിധാ,തിധാ, ചതുധാ, പഞ്ചധാ കരോതിച്ചേവമാദിവിഗ്ഗഹോ-ബഹുസദ്ദാ വേപുല്ലവാചീ സങ്ഖ്യാവാചീ ച-യദാ സങ്ഖ്യാവാചീ തദാ ബഹുധാ കരോതി.

വേകാ ജ്ഝം.

ഏകസ്മാ പകാരേ ജ്ഝം വാ ഹോതി-ഏകജ്ഝം-വാതി കിം, ഏകധാ.

ദ്വിതീഹേധാ.

ദ്വിതീഹി പകാരേ ഏധാ വാ ഹോതി-മേധാ, തേധാ-വാത്വേവ-ദ്വിധാ, തിധാ-ഏകം വാരം ഭുഞ്ജതിച്ചേവമാദിവിഗ്ഗഹേ.

വാര സങ്ഖ്യായ ക്ഖത്തും.

വാരസമ്ബന്ധിതിയാ കതിസങ്ഖ്യായ ക്ഖത്തും ഹോതി-കതിവാരേ ഭുജതി കതിക്ഖത്തും ഭുഞ്ജതി.

ബഹുമ്ഹാ ധാ ച പച്ചാസത്തിയം.

വാരസമ്ബന്ധിനിയാ ബഹുസങ്ഖ്യായ ധാ ഹോതി ക്ഖത്തുഞ്ച വാരാനഞ്ചേ പച്ചാസത്തി ഹോതി-ബഹുവാരേ ബുഞ്ജതി ബഹുധാ വാ ദിവസസ്സ ബുഞ്ജതി, ഖഹുക്ഖത്തും വാ, പച്ചാസത്തിയന്തി കിം, ബഹുക്ഖത്തും മകാസസ്സ ഭുഞ്ജതി.

സകിം വാ.

ഏകം വാരമിച്ചസ്മിം അത്ഥേ സകിന്തി വാ നിപച്ചതേ ഏകസ്മാ കിം ഏകസ്സ ച സാദേസോ-ഏകം വാരം ഭുഞ്ജതി സകിം ഭുഞ്ജതി-വാതി കിം, ഏകക്ഖത്തും ഭുഞ്ജതി.

സോ വീച്ഛാപ്പകാരേസു.

ക്രിയായ ഗുണേന ദബ്ബേന വാ ഭിന്നേ അത്ഥേ വ്യാപിതുമിച്ഛാ വീച്ഛാവീച്ഛായമ്പകാരേ ച സോ ഹോതി ബഹുലം-സാമഞ്ഞനിദ്ദേസാ യഥാസമ്ഭവം വിഭത്ത്യന്താ യതോ കുതോ വിസദ്ദാ ഹോതി-വിച്ഛായം-ഖണ്ഡം ഖണ്ഡം കരോതി ഖണ്ഡസോ കരോതി-സബ്ബേന പകാരേന സബ്ബസോ.

അഭുത തബ്ഭാവേ കരായഭുയോഗേ വികാരാ ചീ.

അവത്ഥാവതോ’വത്ഥന്തരേനാഭുതസ്സ തായാവത്ഥായ ഭാവേ കരാസഭൂഹി സമ്ബന്ധേ സതി വകാരവാചകാചീ ഹോതി-ചകാരോ“ചീ ക്രിയത്ഥേഹീ”തി വിസേസനത്ഥോ-അധവലം ധവലം കരോതീതി ധവലീകരോതി-അധവലോ ധവലോ സിയാ ഭവതി വാ ധവലീസിയാ. ധവലീഭവതി-അഭുതതബ്ഭാ വേതി കിം, ഘടം കരോതി-കരാസഭുയോഗേതി കിം. അധവലോ ധവലോ ജാതതേ-വികാരാതി കിം, സുവണ്ണം കുണ്ഡലീകരോതി.

ണദ യോ.

അഥ തബ്ബാദയോ വുച്ചന്തേ ക്രിയത്ഥേഹി “ക്രിയത്ഥാ”തി അധികാരതോ, ക്രിയാ അത്ഥോ ഏതസ്സാതി ക്രിയാത്ഥോ(ധാതു)-സോ ച ദ്വിവിധോ സകമ്മകാ കമക്മകവസേന-തത്ഥ യസ്മിം ക്രിയത്ഥേ കത്തുവാചിനി കമ്മം ഗവേസീയതേ, സോ സകമ്മകോ ഇതരോ അകമ്മകോ-തേസു യഥാരഹം സകമ്മ കതോ കമ്മാദോ കാരകേ കമ്മാവചനിച്ഛായമ്ഭാവേ ച തബ്ബാദയോ വേദിതബ്ബാ-അകമ്മകതോ പന ഭാവോ കമ്മവജ്ജിതേ ച കാരകേ-ക്രിയാതി ച ഗമനപചനാദികോ അസത്തസമ്മതോ കത്തരീ കമ്മേവാ പതിട്ഠിതോ കാരകസമൂഹസാധിയോ പദത്ഥോ വുച്ചതി, വുത്തംഹി.

“അദ്ദബ്ബഭുതം കത്താദി-കാരകഗ്ഗാമസാധിയം;
പദത്ഥം കത്തുകമ്മട്ഠം-ക്രിയമിച്ഛന്തി തബ്ബിദു”.

കര കരണേ-അകാരോ ഉച്ചാരണത്ഥോ-ഏവമുത്തരത്രാപി-കരിതി ഠിതേ-ബഹുലമിതി സബ്ബത്ഥ വത്തതേ.

ഭാവകമ്മേസു തബ്ബാനീയാ.

തബ്ബഅനിയാ ക്രിയത്ഥാ പരേ ഭാവകമ്മേസു ബഹുലം ഭവന്തി-പച്ചയേതി പച്ചയവിധാനതോഞ്ഞസ്മിം സബ്ബത്ഥാധികാരോ.

തുംതുനതബ്ബേസു വാ.

തുമാദിസു പച്ചയേസു വാ കരസ്സ ആ ഹോതി-അഞ്ഞത്ര.

പരരൂപമയകാരേ ബ്യഞ്ജനേ.

ക്രിയത്ഥാനമന്തബ്യഞ്ജനസ്സ പരരൂപം ഹോതി യകാരതോ’ഞ്ഞസ്മിം ബ്യഞ്ജനാദോ പച്ചയേതി പരരൂപം-കരണം കാതബ്ബം. കത്തബ്ബം വാ-നപുംസകലിങ്ഗം-ഭാവസ്സേകത്താപി തബ്ബാദ്യഭിഹിതോ ഭാവോ ദബ്ബമിവ പകാസതീതി ബഹുവചനഞ്ച ഹോതി-കമ്മേ-കരീയതീതി കാതബ്ബോക കത്തബ്ബോ-അഭിധേയ്യസ്സേവ ലിങ്ഗവചനാനി.

വിസേസ്സലിങ്ഗാ തബ്ബാദി തത്ഥാദോ പഞ്ച ഭാവജാ,
നപുംസകേ സിയും ഭാവേ ക്തോ ചാനോ അകന്തരീ;
ഭാവസ്മിം ഘ്യണ പുമേ ഏവം ഇയുവണ്ണഗഹാദിജോ,
അപ്പച്ചയോ’പി ചാസങക്ഖ്യാ തുമാദി കത്വാന്തകാ സിയും.

അനീയേ-

രാ നസ്സ ണേ.

രാന്തതോ ക്രിയത്ഥാ പരസ്സ പച്ചയനകാരസ്സ ണോ ഹോതി-കരണീയം-ബഹുലാധികാരാ കരണാദിസുപി ഭവന്തീ-സിനാ സോചേയ്യേ-ദിവാ ദിസേസോ-സിനായന്തേ'നേനാതി സിനാനീയം(ചുണ്ണം)-ദാ ദാനേ-ദിയതേ അസ്സാതി ദാനീയോ-(ബ്രാഹ്മണേ)-ഠാ ഗതിനിവുത്തിയം-ഉപ പുബ്ബോ-ഉപതിട്ഠതീതി ഉപട്ഠാനീയോ-(സിസ്സോ)-ധാതുനമനേകത്ഥത്തായേവ ഠാ ഇച്ചസ്മിം ധാതുമ്ഹി സന്തമേവോപട്ഠാനത്ഥം ഉപസദ്ദോ ജോതേതി-വുത്തംഹി.

> "സന്തമേവ ഹി നീലാദി-വണ്ണം ദീപാദയോ വിയ;
> ധാതുസ്മിം സന്തമേവത്ഥം ഉപസഗ്ഗാ പകാസകോ".

വച ബ്യത്തവചനേ-

ഘ്യണ.

ഭാവകമ്മേസു ക്രിയത്ഥാ പരോ ഘ്യണ ഹോതി ബഹുലം-ഘകാരണകാരാനുബന്ധാ.

കഗാ ചജാനം ഘാനുബന്ധേ.

ഘാനുബന്ധേ ചകാരജകാരന്താനം ക്രിയത്ഥാനം കഗാ ഹോന്തി യഥാക്കമന്തി വസ്സ കോ.

അസ്സാ ണനുബന്ധേ.

ണകാരാനുബന്ധേ പച്ചയേ പരേ ഉപന്തസ്സ അകാരസ്സ ആ ഹോതി-വുച്ചതീതി വാക്യം-ചി വയേ-ഘ്യണ.

യുവണ്ണാനമ്ഞോ പച്ചയേ.

ഇവണ്ണുവണ്ണന്താനം ക്രിയത്താനം ഏ ഓ ഹോന്തി യഥാക്കമം പച്ചയേതി ഇസ്സേകാരേ"സരമ്ഹാ ദ്വേ"തി യസ്സ ദ്വിഭാവേ ച-ചയനം ചിയതീതി വാ ചേയ്യം-ദാ ദാനേ.

ആസ്സേ ച.

ആകാരന്തതോ ഘ്യണ ഹോതി ഭാവകമ്മേസു ആസ്സ ഏ ച-ദാനം ദീയതീതി വാ ദേയ്യം-വദ പചനേ"വദാദീഹി യോ"തി ഭാവകമ്മേസു യോചവഗ്ഗപുബ്ബരൂപേസു-വദനം വദിതബ്ബം വാ വജ്ജം-അമ ഗമ ഗമനേ വദാദിത്താ യേ-ഗമനം ഗമ്യതേതി വാ ഗമ്യം-ഗുഹ സംവരണേ-"ഗുഹാദീഹിയക"ഇതി ഭാവകമ്മേസു യക-കകാരോ കാനുബന്ധകാരിയത്ഥോ.

ലഹുസ്സുപന്തസ്സ

ലഹുഭുതസ്സ ഉപന്തസ്സ യുവണ്ണസ്സ ഏ ഓ ഹോന്തി യഥാക്കമം പച്ചയേതി സമ്പത്തസ്സോ കാരസ്സ "നതേ കാനുബന്ധനാഗമേസു"തി പടിസേധോ-ഗുഹണം

ഗുഹിതബ്ബം കവാ ഗുയ്ഹം-വിപല്ലാസോ-സാസ അനുസട്ഠിയം-യക.

സാസസ്യ സിസ വാ.

സാസസ്സ വാ സിസ ഹോതി കാനുബന്ധേ-പുബ്ബരൂപേ-സാസീയതീതി സിസ്സോ-സിസാദേസോഭാവപക്ഖേ-

ഏഉ ബ്യഞ്ജനസ്സ.

ക്രിയത്ഥാ പരസ്സ ബ്യഞ്ജനാദിപ്പച്ചയസ്സ ഞി വാ ഹോതി-ഞകാരോ "ഞി ലസ്സേ"തി വിസേസനത്ഥോ,സാസിയോ-വവത്ഥിതവിഭാസത്താ വാധികാരസ്സ ക്വചി ഞിസ്സാഭാവോ-കത്തബ്ബം.

കത്തരി ലതുണകാ.

കത്തരി കാരകേ ക്രിയത്ഥാ ലതുണകാ ഹോന്തി-ലകാരോ "ലതുപിതാദനമാ സിമ്ഹീ"തി വിസേസനത്ഥോ-ദദാതീതി ദാതാ-ണകേ-

അസ്സാണപിമ്ഹി യുക.

അകാരന്തസ്സ ക്രിയത്ഥസ്സ യുക ഹോതി ണപിതോ'ഞ്ഞസ്മിം ണനുബന്ധേ, ദായകോ-വധഹിംസായം-"ഞിബ്യഞ്ജനസ്സാ"തി ഞി-വധേതീതിവധിതാ,ണകേ-"അസ്സാനനുബന്ധേ"തി ഉപന്തസ്സ അസ്സ ആത്തേസമ്പത്തേ-

അഞ്ഞത്രാപി.

കാനുബന്ധനാഗമതോ'ഞ്ഞസ്മിമ്പി തേ ഏ ഓ ആ ക്വചി ന ഹോന്തീകി പടാസേധോ-വധകോ-ലുച്ഛേദനേ.

ക്വണ.

കമ്മതോ പരാ ക്രിയത്ഥാ ക്വചി അണ ഹോതി കത്തരി-ഓകാരേ-

ആയാവാ ണനുബന്ധേ.

ഞോനമായാവാ ഹോന്തി യഥാക്കമം സരാദോ ണനുബന്ധേതി തസ്സാ വാദേസോ-സരം ലുണതീതി സരലാവോ, കുമ്ഭം കരോതീതി കുമ്ഭകാരോ-ക്വചീതി കിം, കമ്മകാരോ-ഏത്ഥ"ഭാവകാരകേസ്വ ഘണഘകാ"തി അപ്പച്ചയോ-ദിസ പേക്ഖണേ.

സമാനഞ്ഞഭവന്തയാദിതുപമാനാ ദിസാ കമ്മേ രീരിക്ഖകാ സമാനാദിഹി യാദീഹി ചോപമാനേഹി പരാ ദിസാ കമ്മകാരകേ രീരിക്ഖകാ ഹോന്തി-"രാനുബന്ദേ'ന്തസരാദിസ്സാ"തി ദിസസ്സ ഇസഭാഗസ്സ ലോപേ"രീരിക്ഖകേസൂ"-തി സമാനസ്സ സാദേസേ ച-സമാനോ വിയ ദസ്സതീതി സദീ, സദിക്ഖോ-കേ-

ന തേ കാനുബന്ധനാഗമേസു.

തേ ഏു ഓ ആ കാനുബന്ധേ നാഗമേ ച ന ഹോന്തീതി ഏത്താഭാവേ, സദിസോ.

സമാനാ രോ രീരിക്ഖകേ.

സമാനസദ്ദതോ പരസ്സ ദിസസ്സ ര ഹോതി വാ രീരിക്കകേസൂതി പക്ഖേ ദസ്സ രാദേസേ-സരീ, സരിക്ഖോ, സരിസോ.

സബ്ബാദീനമാ.

രീരിക്ഖകേസു സബ്ബാദീനമാ ഹോതി-അഞ്ഞാദീ, അഞ്ഞാദിക്കോ, അഞ്ഞാദിസോ.

ന്തകിമിമാനം ടാ കീ ടീ.

രീരിക്കകേസു ന്ത കിം ഇമ സദ്ദാനം ടാ കീ ടീ ഹോന്തി യഥാക്കമം ടകാരാ സബ്ബാദേസത്ഥാ-ഭവാദീ, ഭവാദിക്ഖോ, ഭവാദിസോ-യാദി, യാദിക്ഖോ, യാദിസോ-ത്യാദി, ത്യാദിക്ഖോ, ത്യാദിസോച്ചാദി-തുമ്ഹാമ്ഹാ നന്തു അയം വിസേസോ.

തുമ്ഹാമ്ഹാനം താ മേകസ്മിം.

രീരിക്ഖകേസുതുമ്ഹഅമ്ഹാനം താ മാ ഹോന്തേ കസ്മിം യഥാക്കമം- താദി, മാദി, താദിക്ഖോ, മാദിക്ഖോ, താദിസോ, മാദിസോ-ഏകൈസ്മിന്തി കിം, തുമ്ഹാദിസോ, അമ്ഹാദിസോ-ചി ചയേ.

ഭാവകാര കേസ്വഘണഘകാ.

ഭവേ കാരകേ ച ക്രിയത്ഥാ അ ഘണ ഘ കാ ഹോന്തി ബഹുലം-അ- ഇസ്സേകാരേ.

ഞോനമയവാ സരേ.

സരേ പരേ ഞോനമയവാ ഹോന്തി യഥാക്കമന്തി തസ്സ അയാദേസോ ച- വയനം ചിയതീതി വാചയോ-നീപാപുണനേ-വി പുബ്ബോവിനയനം വിനേതീതി വാ വിനയോ-രു സദ്ദേ-രവനം രവോ-ഭു സത്തായം. ഭവനം ഭവോ-ഗഹ ഉപാദാനേ-പ പുബ്ബോ-പഗ്ഗണ്ഹണം പഗ്ഗഹോ-ഗഹ മദ ദപ രണ സര വര ചരാദയോ ഗഹാദയോ-കര കരണേ, കിച്ഛത്ഥേ ദുമ്ഹി അകിച്ഛത്ഥേസു ഈസം സുസു ചുപ്പദേസു-ദുക്ഖേന കരീയതീതി കരണം വാ ദുക്കരം-സുഖേന കരീയതീതി കരണം വാ ഈസക്കരം, സുകരം-ചജ ഹാനിയം-ഘണ-ചജനം ചാഗോ-പച പാകേ-നി പുബ്ബോഘ,നിപചതീതി നിപകോ-ഖിപ പേരണേ-ക- ഖിപതീതി ഖിപകോ-പീതപ്പണേ.

യുവണണാനമിയങ്ങുവങ്ങ സരേ.

ഇവണ്ണുവണ്ണന്താനം ക്രിയത്ഥാനമിയബുദ്ധവങ്ങ ഹോന്തി സരേ കചീതി ഇയങ്ങ-ണേതീതി പിയോ-ഭു സത്തായം-അഭി പുബ്ബോ.

കപി

ക്രിയത്ഥാ കപി ഹോതി ബഹുലം ഭാവകാരകേസു.

കപീസ്സ.

ക്രിയത്ഥാ പരസ്സ കപിസ്സ ലോപോ ഹോതീതി കപിലോപേ-അഭിഭവതീതി അഭിഭു-ഏവം സയമ്ഭു-അമ ഗമ ഗമനേ-കപിമ്ഹി-"കപിമ്ഹി ലോപോ'ന്തബ്യഞ്ജനസ്സാ"തി മലോപോ-ഉരസാ ഗച്ഛതീതി ഉരഗോ-ദാ ദാനേ-"അനോ"തി ക്രിയത്ഥാ ഭാവകാരകേസ്വാനോ-ദത്തി ദിയതീതി വാദാനം-സംപ പുബ്ബേ-സമ്മാ പദീയതേ യസ്സ തം സമ്പദാനം-അപ ആ പുബ്ബേ-അപാദദാതി ഏതസ്മാതി അപാദാനം-കര കരണേ-അധി പുബ്ബോ-"രാ നസ്സ ണേ"-തി ണേ-അധികരീയതി ഏതസ്മിന്തി അധികരണം-ഗഹ ഉപാദാനേ.

തഥനരാനം ടഠണളാ.

തഥനരാനം ടഠണളാ ഹോന്തി വാ യഥാക്കമന്തി നസ്സ ണദേസേ-ഗണ്ഹിതബ്ബം ഗഹണം-പദ ഗമനേ-നിപുബ്ബോ.

പദാദീനം ക്വചി.

പദാദീനം യുക ഹോതി ക്വചി പച്ചയേ-നീപത്തി നിപജ്ജനം-പീ തപ്പണേ-അനമ്ഹി വനാദിനാ നാഗമേ ച'ന തേ' ഇച്ചാദിനാ ഏ ന ഹോതി-പീതി പീണനം-വിജി ഭയ ചലനേസു-സം പുബ്ബോ-സംവിന്തി സംവേജനം-"അഞ്ഞത്രാപീ"തി ഏത്താഭാവേ-സംവിജനം-കുധ കോപേ-കുജ്ഝതി സീലേനാതി കോധനോ-ഭിക്ഖ യാചനേ.

ഇത്ഥിയമ ണ ക്തി ക യക യാ ച.

ഇത്ഥിലങ്ഗേ ഭാവേ കാരകേ ച ക്രിയത്ഥാ അആദയോ ഹോന്ത്യനോ ച ബഹുലം-അ-ഭിക്കനം ഭിക്ഖീയതീതി വാ ഭിക്ഖാ-ആപച്ചയോ-ണോ-കാരണം കാരാ-ചാരകം-യഥാകഥഞ്ചി സദ്ദനിപ്ഫന്തി രൂള്ഹിതോ അത്ഥനിച്ഛയോ-ഭിദ വിദാരണേ-ക്തി-ഭേദനം ഭിജ്ജതേതി വാ ഭിത്തി-രൂജ ഭങ്ഗേ-കോ-രുജതീതി രുജാ-വിദ ഞാണേ-യക-വേദനം വിദന്തി ഏതായാതി വാ വിജ്ജാ-അജ വജ ഗമനേ-പ പുദ്ധോ-യോ-പബ്ബജ നം പബ്ബജ്ജാ-"ചവഗ്ഗബയഞാ"തി യോഗവിഭാഗാ വസ്സ ബകാരേ ഞിത്തം-വന്ദ അഭിവാദനത്ഥുതിസു-അനോ-വന്ദനം വന്ദനാ.

ഇ കിതി സരൂപേ.

ക്രിയത്ഥസ്സ സരൂപേ'ഭിധേയ്യേ ക്രിയത്ഥാ പരേ ഇ കി തീ ഹോന്തി-ഇ-വച ഇച്ചയം ധാതു ഏവ വചി-കിമ്ഹി-യുധി-തി-സരുപേ തിമ്ഹി കരോ തിസ്സ ഖോതി വികരണസ്സ ഞാതത്താ "കത്തരി ലോ"തി ലോ-പചതി-കഥമകാരോ ഇച്ചാദി? ഘണന്തേന കാരസദ്ദേന ഛട്ഠിസമാസോ-അസ്സ കാരോ അകാരോ-ഭുജ പാലനജ്ഝോഹാരേസു.

സീലാഭിക്ഖഞ്ഞാവസ്സകേസു ണീ.

ക്രിയത്ഥാണി ഹോതി സീലാദീസു പതീയമാനേസു-ഉണ്ഹം ഭുഞ്ജതി സീലേനാതി ഉണ്ഹഭോജീ-പാ പാനേ-“അസ്സാണപിമ്ഹി യുക”ഇതി-യുക-ഖീരമ്ഭിക്ഖഞ്ഞമ്പിബതീതി ഖീരപായീ-അവസ്സം കരോതീതി അവസ്സകാരീ, സതമവസ്സം ദദാതീതി സതന്ദായീ.

കത്തരി ഭൂതേ ക്തവന്തു ക്താവി.

ഭുതേ പരിസമത്തേ അത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാക്തന്തുക്താവീ ഹോന്തി കത്തര-അഭുഞ്ജീതി ഭുത്തവാ, ഭുത്താവീ-സുസവകണേ-അസുണി തിസുതവാ, സുതാവീ.

ക്തോ ഭാവകമ്മേസു

ഭാവേ കമ്മേച ഭുതേ ക്തോ ഹോതി-ആസ ഉപവേസനേ-ആസനമാസിതം-ഞി-രുദ രോദനേ.

വാ ക്വചി.

തേ ഏു ഓ ആ ക്വചി വാ ന ഹോന്തി കാനുബന്ധനാഗമേസു-രോദനം രുദിതം, രോദിതം-കരീയിത്ഥാതി കതോ,

ഗമാദിരാനം ലോപോ’ന്തസ്സ.

ഗമാദിനം രകാരന്താനഞ്ചാന്തസ്സ ലോപോ ഹോതി തകാരാദോ

കാനുബന്ധേ പച്ചയേ കത്വാനകത്വാവജ്ജിതേതി രലോപോ-യാ പാ പുണനേ.

ഗമനത്ഥാകമ്മകാധാരേ ച.

ഗമനത്ഥതോ അകമ്മകതോ ച ക്രിയത്ഥാ ആധാരേ ക്തോ ഹോതി കത്തരി ഭാവകമ്മേസു ച-യാതവന്തോ’സ്മിന്തി യാതം-(ഠാനം)-യാ തവന്തോ യാനാ-യാനം യാതം-യായിത്ഥാതി യാതോ-(പഥോ)-ആസിതവന്തോ’സ്മിന്തി ആസിതം-(ഠാനം)-ആസിതവന്തോ ആസിതാ-ആസന മാസിതം-ഞി.

നേതാ കത്തരി വത്തമാനേ.

ആരദ്ധാപരിസമത്തേ അത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാ ന്തോ ഹോതി കത്തരി.

കത്തരി ലോ.

കുയത്ഥതോ അപരോക്ഖേസു കത്തുവിഹിതമാനന്തദിസു ലോ ഹോതി-ലകാരോ“ഞി ലസ്സേ“-തി വിസേസനത്ഥോ-പവതീതി പവന്തോ-“മാനോ“തി കത്തരി മാനോ-പചമാനോ.

ഭാവകമ്മേസു

വത്തമാനത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാ ഭാവേ കമ്മേ ച മാനോ ഹോതി.

ക്യോ ഭാവകമ്മേസ്വപരോക്ഖേസു മാനന്തത്യാദിസു

ഭാവകമ്മവിഹിതേസു പരോക്ഖാവജ്ജിതേസു മാനന്താദിസു പരേസു ക്യോ ഹോതി ക്രിയത്ഥാ-കകാരോ അവുദ്ധത്ഥോ-ഭാവേ-ഭുയതേതി ഭുയമാനം-കമ്മേ-പച്ചതേതി പച്ചമാനോ.

തേ സ്സപുബ്ബാനാഗതേ

അനാരദ്ധേ അത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാ തേ ന്തമാനാ സ്സപുബ്ബാ ഹോന്തി സവിസയേ-ഞ്ഞി-കത്തരി-പചിസ്സതീതി പചിസ്സന്തോ,പചിസ്സമാനോ-ഹാവേ-ഭുയിസ്സതീതി ഭുയിസ്സമാനം-കമ്മേ-പച്ചിസ്സ തേതി പച്ചിസ്സമാനോ-കര കരണേ.

തും തായേ തവേ ഭാവേ ഭവിസ്സതിക്രിയായം തദത്ഥായം.

ഭവിസ്സതിഅത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാ ഭാവേ തും തായേ തവേ ഹോന്തി ക്രിയായം തദത്ഥായം പതീയമാനായം-"തുംതുനതബ്ബേസു വാ"തി വാ അകാരോ-അഞ്ഞത്ര പരരൂപം-കരണയ ഗച്ഛതി കാതും ഗച്ഛതി കത്തും, കത്തായേ വാ-തവേ-"കരസ്സാ തവേ"-തി ആ-കാതവേ-ഭാവേതി കിം, കരിസ്സാമീതി ഗച്ഛതി-ക്രിയായന്തി കിം, ഭിക്ഖിസ്സം ഇച്ചസ്സ ജടാ-തദത്ഥായന്തി കിം, ഗച്ഛിസ്സതോ തേ ഭവിസ്സതി ഭത്തം ഭോജനായ-ഗഹ ഉപാദാനേ.

പുബ്ബേകകത്തുകാനം.

ഏകോ കത്താ യേസം ബ്യാപാരാനം തേസു യോ പുബ്ബോ തദത്ഥതോ ക്രിയത്ഥാ തുനകത്വാന കത്വാ ഹോന്തി ഭാവേ-ഞ്ഞി.

ഏഇ ലസ്സ ച.

ഏഇലാനമേ ഹോതി ക്വചി-ഗണ്ഹണം കത്വാ യാതി ഗഹേതൂന യാതി, ഗഹേത്വാന, ഗഹേത്വാ വാ-അസ്സ രുധാദിത്താ.

മം വാ രുധാദീനം.

രുധാദീനം ക്വചി മം വാ ഹോതി പച്ചയേതി പക്ഖേ മം ഭവം അപി മനുബന്ധത്താ അകാരാ പരോ.

ണേ നിഗ്ഗഹീതസ്സ.

ഗഹസ്സ നിഗ്ഗഹീതസ്സ ണേ ഹോതി-ഗണ്ഹി തുന, ഗണ്ഹിത്വാന, ഗണ്ഹിത്വാ-ഏകകത്തുകാനന്തി കിം, ഭുത്തസ്മിം ദേവദത്തേ യഞ്ഞ ദത്തോ വജതി-പുബ്ബാതി കിം, ഭുഞ്ജതി ച പചതി ച-അപ്പത്വാ നദിം പബ്ബതോ ഭവതി അതിക്കമ്മ പകബ്ബതം നദീതി ഭുധാതുസ്സ സബ്ബത്ഥ സമ്ഭവാ ഏകകത്തുകതാ പുബ്ബകാലതാ ച ഗമ്യതേ.

യേഭുയ്യവുത്തിയാ ലിങ്ഗം ദസ്സിതം തത്ഥ സബ്ബസോ;
വിസേസോ പന വിഞ്ഞഹി ഞേയ്യോ പാഠാനുസാരതോ.

തബ്ബാദയോ.

ഇദാനി ത്യാദയോ വുച്ചന്തേ-പച പാകേ-പച ഇതി ഠിതേ-ക്രിയത്ഥാ ബഹുലമിതി ച സബ്ബത്ഥ വത്തതേ.

വത്തമാനേതി അന്തി സിഥമിമതേ അന്തേ സേ വേഗ എമ്ഹേ.

വത്തമാനേ ആരദ്ധാ പരിസമത്തേ അത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാത്യാദയോ ഹോന്തി-തേസമ്പനിയമേ.

പുബ്ബപരച്ഛക്കാനമേകാനേകേസു തുമ്ഹാമ്ഹസേസേസു ദ്വേദ്വേ മജ്ഝിമുത്തമപഠമാ.

ഏകാനേകേസുതുമ്ഹാമ്ഹസദ്ദവചനീയേസുതദഞ്ഞസദ്ദവചനീയേസു ച കാരകേസു പുബ്ബച്ഛക്കാനം പരച്ഛക്കനഞ്ച മജ്ഝിമുത്തമപഠമാ ദ്വേദ്വേ ഹോന്തി യഥാക്കമം ക്രിയത്ഥാതി ഏകമ്ഹി വത്തബ്ബേ ഏകവചനം തി-തി അന്തി ഇതി പഠമോ ആദോ നിദ്ദിട്ഠത്താ-സി ഥ ഇതി മജ്ഝിമോ മജ്ഝി നിദ്ദിട്ഠേത്താ-മി മ ഇതി ഉത്തമോ-ഉത്തമസദ്ദോയം സഭാവതോ തിപ്പഭുതീനമന്തദ്വയമാഹ-ഏവം പരച്ഛക്കേപകി യഥാക്കമം യോജനീയം-ത്യാദിസു പരഭുതേസു കത്തുകമ്മഭാവ വിഹിതേസു ക്യലാദയോഭവന്തീതി "ക്യോ ഭാവകമ്മേസ്വകകപരോക്ഖേസു മാനന്ത ത്യാദിസു കത്തരീ ലോ"ഇച്ചാദിനാ തേസം വിധാനാ ത്യാദയോ കത്തു കമ്മഭാവേസ്ചേവ വിഞ്ഞായന്തീതി കത്തരി തിമ്ഹി ലോ-പചതി-ബഹുമ്ഹി ചത്തബ്ബേ അന്തിം

ക്വചി വികരണനം.

വികരണനം ക്വചി ലോപോ ഹോതീതി ലസ്സാകാരസ്സ ലോപോ-പവന്തി-പചസി പചഥ.

ഹിമിമേസ്വസ്സ.

അകാരസ്സ ദീഘോ ഹോതി ഹിമിമേസു-പചാമി പചാമ-പരച്ഛക്കേ-പചതേ പചന്തേ, പചസേ പചവ്ഹേ,പചേ പചാമ്ഹേ-കമ്മേ-ക്യോ ഭാവകമ്മേസ്വച്ചാദിനാ ക്യോ.

ക്യസ്സ.

ക്രിയത്ഥാ പരസ്സ ക്യസ്സ ഈഞ വാ ഹോതി-ഞകാരോ ആദ്യവയവത്ഥോ, പചീയതി പച്ചതി.

ഗുരുപുബ്ബാ രസ്സാരേ'ന്തേ'ന്തിനം.

ഗുരുപുബ്ബസ്മാ രസ്സാ പരേസം അന്തേ'ന്തിനം രേ വാ ഹോതി-പചീയരേ പചീയന്തി പച്ചരേ പച്ചന്തി, പചീയസി പച്ചസി പചീയഥ പച്ചഥ, പചീയാമി പച്ചാമി പചീയാമ പച്ചാമ-പചീയതേ, പച്ചതേ പചീയരേ പചീയന്തേ പച്ചരേ പച്ചന്തേ, പചീയസേ പച്ചസേ പചീയവ്ഹേ പച്ചവ്ഹേ, പചീയേ പച്ചേ പചീയാമ്ഹേ പച്ചാമ്ഹേ-ഭാവേ-ഭു സത്തായം-ഭാവസ്സേകത്താ ഏകവചനമേവ-

തഞ്ച പഠമപുരിസേയേവ സമ്ഭവതി-ഭുയതി ദേവദത്തേന, ബുയതേ വാ-ദേവദത്തസ്സ സമ്പതി ഭവനന്തി അത്ഥോ-നേഹിഞ്ച ബഹുലം വിധാനാ.

ക്രിയത്ഥാ കത്തരി ത്യാദി കമ്മസ്മിഞ്ച സകമ്മകാ,
ഭാവേ ചാ'കമ്മകാകകമ്മാ'വചനിച്ഛായമഞ്ഞതോ;

ഭവിസ്സതി സ്സതി സ്സന്തി സ്സസി സ്സഥ സ്സാമി സ്സാമ സ്സതേ സ്സന്തേ സ്സസേ സ്സവ്ഹേ സ്സം സ്സാമ്ഹേ.

ഭവിസ്സതി അനാരദ്ധേ അത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാ സ്സത്യാദയോ ഹോന്തി.

അ ഈസ്സാദിനം ബ്യഞ്ജനസ്സിഞ.

ക്രിയത്ഥാ പരേസം അആദീനം ഈആദീനംസ്സാദീനഞ്ച ബ്യഞ്ജനസ്സിഞ്ഹേകാതി വാ-വവത്ഥിതവിഭാസായം സ്സേതി സ്സാദീനംസ്സച്ചാദീനദ്വാവയോ അധിപ്പേതോ-''ഞി ബ്യഞ്ജനസ്സാ''തി സിദ്ധേപി ത്യാദിസു പരഭുതേസു ഏതേ സമേവാതി നിയമത്തോയമാരമ്ഹോ-ലസ്സാകാരസ്സ ലോപേ-പചിസ്സതി പചിസ്സരേ പചിസ്സന്തി, പചിസ്സസി പചിസ്സഥ, പചിസ്സാമി പചിസ്സാമ-പചിസ്സതേ പചിസ്സരേ പചിസ്സന്തേ, പചിസ്സസേപചിസ്സവ്ഹേ, പചിസ്സം പചിസ്സാമ്ഹേ-കമ്മേ-പചിയിസ്സതി.

ക്യസ്സ സ്സേ.

ക്യസ്സ വാ ലോപോ ഹോതി സ്സേ-പചിസ്സതി പച്ചിസ്സതി, പചീയിസ്സരേ പചയിസ്സന്തി പചിസ്സരേ പചസ്സന്തി പച്ചിസ്സരേ പച്ചിസ്സന്തിച്ചാദി-കത്തുസമം-ക്യോവ വിസേസോ-ഭാവേ-ഭുയിസ്സതി ഭവിസ്സതി, ഭുയിസ്സതേ ഭവിസ്സതേ.

നാമേ ഗരഹാവമ്ഹയേസു.

നാമസദ്ദേ നിപാതേ സതി ഗരഹായം വിമ്ഭയേ ച ഗമ്യമാനേ സ്സ ത്യാദയോ ഹോന്തി-ഗരഹായം-സാപി നാമ പചിസ്സതീച്ചാദി-വിമ്ബയേ-അച്ഛരിയം വത ഭോ അബ്ഭുതം വത ഭോ അന്ധോ നാമ പചിസ്സതിച്ചാദി.

ഭുതേ ഈ ഉം ഥ ത്ഥ ഇം മ്ഹാ ആ ഊ സേവ്ഹം അ മ്ഹേ.

ഭുതേ പരിസമത്തേ അത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാ ഈ ആദയോ ഹോന്തി-ഭുതാനജ്ജതനേ വക്ഖമാനത്താ ഇമേ ഭുതനജ്ജതനേ ഭുതസാമഞ്ഞേ ച ഭവന്തി.

അഹസ്സുഭയതോ അഡ്ഢരത്തം വാവ തദുപഡ്ഢകം,
അന്തോ കത്വാന വിഞ്ഞേയ്യോ അഹോ അജ്ജനോ ഇതി;

തദഞ്ഞോ പന യോ കാലോ സോ'നജ്ജതനസഞ്ഞിതോ.

ആഈസ്സാദിസ്വഞ വാ.

ആആദോ ഈആദോ സ്സാആദോ ച ക്രിയത്ഥസ്സ അഞ വാ ഹോതി,

ഏയ്യാഥ സ്സേ അ ആ ഈ ഥാനം ഓ അ അം ഥ ഥോ വേഹാക.

ആസഹചരിതോവ അകാരോ ഗയ്ഹതേ-ന പരോക്ഖേ വിഹിതോ-ഥോ പന’ന്തേ നിദ്ദേസാ ത്വാദിസമ്ബന്ധിയേവ തസ്സേവ വാ നിസ്സിതത്താ-നിസ്സയകരണമ്പി ഹി സുത്തകാരാചിണ്ണം-ഏയ്യാഥാദീനം ഓആദയോ വാ ഹോന്തി യഥാക്കമന്തി ഈസ്സവാഥോ-അപചിത്ഥോ പചിത്ഥോ അപവത്ഥോ പചത്ഥോ.

ആഈഊമ്ഹാസ്സാസ്സമ്ഹാനം വാ.

ഏതേസം വാ രസ്സോ ഹോതീതി പക്ഖേ രസ്സേ ച-അപചി പചി അപചീ പചീ.

ഉംസ്സിംസ്വംസു.

ഉമിച്ചസ്സ ഇംസു അംസു വാ ഹോന്തി-അപവിംസു പവിംസു അപചംസു പചംസു അപവും പചും.

ഓസ്സ അ ഇ ഥ ഥോ.

ഓസ്സ അആദയോ വാ ഹോന്തി-അപച പച അപചി പചി അപചിത്ഥ പചിത്ഥ അപവത്ഥ പചത്ഥ അപചിത്ഥോ പചിത്ഥോ അപചത്ഥോ പചത്ഥോ.

സി.

ഓസ്സ സി വാ ഹോതി-അപചിസി പചിസി അപചസി പചസി അപചോ പചോ.

മ്ഹാത്ഥാന മുഞ.

മ്ഹാത്ഥാനമുഞ വാ ഹോതി-ഈആദിസമ്ബന്ധിനമേവ ഗഹണം-അപവുത്ഥ പചുത്ഥ.

ഇംസ്സ ച സിഞ.

ഇമിച്ചസ്സ സിഞ വാ ഹോതി മ്ഹാത്ഥാനഞ്ച ബഹുലം-ഞകാരോ ആദ്യവയവത്ഥോ-അപചസിത്ഥ പചസിത്ഥ അപചിത്ഥ പചിത്ഥ അപചത്ഥ പചത്ഥ, അപചിസിം പചിസിം അപചസിം പചസിം അപചിം പചിം, അപചുമ്ഹ പചുമ്ഹ അപചുമ്ഹാ പചുമ്ഹാ അപചമ്ഹ പചമ്ഹ അപചമ്ഹാ പചമ്ഹാ അപചസിമ്ഹ പചസിമ്ഹ അപചസിമ്ഹാ പചസിമ്ഹാ അപചിമ്ഹ പചിമ്ഹ അപചിമ്ഹാ പചിമ്ഹാ അപചമ്ഹ പചമ്ഹ അപചമ്ഹാ പചമ്ഹാ-പരച്ഛക്കേ-അപവിത്ഥ പചിത്ഥ അപവത്ഥ പവത്ഥ അപച പച അപചാ പചാ, അപചു പചു അപചു പചു, അപചിസേ പചിസേ അപചസേ പചസേ, അപചിവ്ഹം പചിവ്ഹം അപചവ്ഹം പചവ്ഹം-അസ്സ വാ അമാദേസേ-അപചം പചം അപച പച അപചിമ്ഹേ പചിമ്ഹേ അപചമ്ഹേ പചമ്ഹേ-കമ്മേ-അപചീയിത്ഥോ പചിയിത്ഥോ അപചീയത്ഥോ പചീയത്ഥോ അപച്ചിത്ഥോ പച്ചിത്ഥോ അപച്ചത്ഥോ പച്ചത്ഥോ

അപചീയിി പചീയിി അപചീയീ പചിയീ അപച്ചി പച്ചി അപച്ചി പച്ചി, അപചീയിംസു പചിയിംസു അപച്ചിംസു പച്ചിംസു അപചിയംസു പചീയംസു അപച്ചംസു പച്ചംസു അപചീയും പചീയും അപച്ചും പച്ചുമിച്ചാദി-ഭാവേ-അഭുയിത്ഥോ ഭുയിത്ഥോ അഭുയത്ഥോ ഭുയത്ഥോ അഭുയി ഭുയി അഭുയീ ഭൂയീ, അഭുയിത്ഥ ഭുയിത്ഥ അഭുയത്ഥ ഭുയത്ഥ അഭുയ ഭുയ അഭയാ ഭുയാ-“സമ്ഭാവനേവാ”തി ഇതോ വേതി വത്തമാനേ.

മായോഗേ ഈആആദി.

മായോഗേ സതി ഈആദയോ ആആദയോ ച വാ ഹോന്തി-അസക്കാല ത്ഥോയമാരമ്ഹോ-മാ ഭവം പുനപി ഏവരൂപമപചിത്ഥോ ഇച്ചാദി-വാവി ധാനതോ സ്സത്യാദി ഏയ്യാദി ത്വാദയോപി ഹോന്തി-മാഭവം പചിസ്സതി, മാ ഭവം പചേയ്യ, മാ ഭവം പചതു ഇച്ചാദി.

അനജ്ജതനേ ആ ഊ ഓ ത്ഥ അ മ്ഹാ ത്ഥ ത്ഥും സേവ്ഹം ഇം മ്ഹസേ.

അവിജ്ജമാനജ്ജതനേ ഭുതത്ഥേവത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാആആദയോ ഹോന്തി-വാത്ഥേ രസ്സേ ച-അപചത്ഥ പവത്ഥ അപച പച അപചാ പചാ, അപചു പചു അപചു പചൂ-ഓ-അപച പച അപചി പചി അപചത്ഥ പചത്ഥ അപചത്ഥോ പചത്ഥോ അപചസി പചസി അപഛോ പഛോ, അപവത്ഥ പചത്ഥ അപചം പചം അപചപച, അപചമ്ഹ പചമ്ഹ അപചമ്ഹാ പചമ്ഹാ-അപചത്ഥ പചത്ഥ, അപചത്ഥും പചത്ഥും, അപചസേ പചസേ, അപചവ്ഹം പചവ്ഹം. അപസിം പചസിം അപചിം പചിം, അപചമ്ഹസേ പചമ്ഹസേ-കമ്മേ-അപചീയത്ഥ പചീയത്ഥ അപച്ചത്ഥ പച്ചത്ഥ അപചീയ പചീയ അപചീയാ പചീയാ അപച്ച പച്ച അപച്ചാ പച്ചാ, അപചീയു പചീയു, അപചീയു പചീയു, അപച്ചു പച്ചു അപച്ചൂ പച്ചൂച്ചാദി-ഭാവേ-അഭുയത്ഥ ഭുയത്ഥ അഭുയ ഭുയ അഭുയാ ഭുയാ-അഭുയത്ഥ ഭുയത്ഥ-“മായോഗേ ഈആആദി”തി ഇമിനാ മായോഗേപി ആആദയോ ഹോന്തി-മാ ഭവം അപചിത്ഥ ഇച്ചാദി.

പരോക്ഖേ അ ഉ ഏ ത്ഥ അമ്ഹ ത്ഥരേ ത്ഥോ വ്ഹോ ഇമ്ഹേ.

അപച്ചക്ഖേ ഭുതാനജ്ജതനത്ഥേ വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥാ അആദയോ ഹോന്തി-അപരോക്ഖേസൂതി വചനാ ന വികരണുപ്പത്തി.

പരോക്ഖായഞ്ച.

പരോക്ഖായം പഠമമേകസ്സരം സദ്ദരൂപം ദ്വേ ഭവതി.

ലോപോ’നാദിബ്യഞ്ജനസ്സ.

ദ്വിത്തേ പുബ്ബസ്സാദിതോ’ഞ്ഞസ്സ ബ്യഞ്ജനസ്സ ലോപോ ഹോതി-പപച പ്പചു’പപചേ പപചിത്ഥ-ഇഞഭാവപക്ഖേ സംയോഗാദി ലോപോപപചത്ഥ, പപച പപചിമ്ഹ, പപചിത്ഥ പപചത്ഥ പപചിരേ, പപചിത്ഥോ പപചത്ഥോ പപചിവ്ഹോ, പകപചി പപചിമ്ഹേ-ഏവം കമ്മേപി-ഭാവേ-ഭുസ്യ വുക.

അആദിയു ഭുസ്സ വുക ഹോതി.

പുബ്ബസ്സ അ.

അആദിസു ദ്വത്തേ പുബ്ബസ്സ ഭുസ്സ അ ഹോതി.

ചതുത്ഥദുതിയാനം തതിയപഠമാ.

ദ്വിത്തേ പുബ്ബേസം ചതുത്ഥദുതിയാനം തതിയപഠമാ ഹോന്തി യഥാക്കമന്തി ബകാരേ-ബഭുവ ബഭുവിത്ഥ.

എയ്യാദോ വാ'തിപത്തിയം സ്സാ സസംസുസ്സേ സസഥസ്സം സ്സമ്ഹാ സ്സഥസ്സിംസു സസസേ സ്സവ്ഹേ സ്സിം സ്സാമ്ഹസേ.

എയ്യാദോ വിസയേ ക്രിയാതിപത്തിയം സ്സാദയോ ഹോന്തി വിഭാസാ-വിധുരപ്പച്ചയോപനിപാതതോ കാരണവേകല്ലതോ വാ ക്രിയായാതിപത്തി അനിപ്ഫത്തി ക്രിയാതിപത്തി-ഏതേചസ്സാദയോ സാമത്ഥിയാ തീതാനാഗതേ സ്വേവഹോന്തി-ന വത്തമാനേനേ തത്ര ക്രിയാതിപത്ത്യസമ്ഭവാ-ആഊഇ ച്ചാദിനാവാ രസ്സേ-അപചിസ്സ പചിസ്സ അപചിസ്സാ പചിസ്സാ, അപചിസ്സംസു പചിസ്സംസു-സ്സേസ്സ എയ്യാഥാദീനാ വാ അകാരേ-അപചിസ്സ പചിസ്സ അപചിസ്സേ പചിസ്സേ,അപചിസ്സഥ പചിസ്സഥ,അപചിസ്സം പചിസ്സം. അപചിസ്സമ്ഹ, പചിസ്സമ്ഹ, അപചിസ്സമ്ഹാ പചിസ്സമ്ഹാ, അപചിസ്സഥ പചിസ്സഥ, അപചിസ്സിംസു പചിസ്സിംസു, അപചിസ്സസേ പചിസ്സസേ, അപചിസ്സവ്ഹേ പചിസ്സവ്ഹേ, അപചിസ്സിംപചിസ്സിം, അപചിസ്സാമ്ഹയേ പചിസ്സാമ്ഹസേ-കമ്മേ-അപചീയിസ്സ പചീയിസ്സഅപചീയിസ്സാ പചീയിസ്സാ-ക്യസ്സ വാ ലോപേ-അപചിസ്സ പചിസ്സ അപചിസ്സാ പചിസ്സാ അപച്ചിസ്സ പച്ചിസ്സ അപച്ചിസ്സാന പച്ചിസ്സാ, അപചീയിസ്സംസു പചീയിസ്സംസുഅപചിസ്സംസു പചിസ്സംസു. അപച്ചിസ്സംസു പച്ചിസ്സംസു, ഇച്ചാദിഭാവേ-അഭുയിസ്സ ഭുയിസ്സ അഭുയിസ്സാ ഭുയിസ്സാ, അഭുയിസ്സഥ ഭുയിസ്സഥ-വാതി വകിം, ദക്ഖിണേനന ചേ ഗമിസ്സതി നായകടമ്പരിയാ ഭവിസ്സതി.

ഹേതുഫലേസ്വേയ്യ എയ്യും എയ്യാസി എയ്യാഥ എയ്യാമി എയ്യാമ ഏഥ ഏരം ഏഥോ എയ്യവ്ഹോ എയ്യം എയ്യാമ്ഹേ.

ഹേതുഭുതായം ഫലഭൂതായഞ്ച ക്രിയായം വത്തമാനതോ ക്രിയത്ഥ എയ്യാദയോ വാ ഹോന്തി.

എയ്യേയ്യാസേന്തം ടേ.

എയ്യ എയ്യാസി എയ്യമിച്ചേസം ടേ വാ ഹോതി-പചേ പചേയ്യ.

എയ്യുംസ്സും.

എയ്യുമിച്ചസ്സ ഉം വാ ഹോതി-പചും പചേയ്യും,പചേ പചേയ്യാസി,-വാ ഓകാരേ-പചേയ്യാഥോ പചേയ്യാഥ, പചേയ്യാമി.

എയ്യാമസ്സേമു ച

ഏയ്യാമസ്സ ഏമു വാ ഹോതി ഉ ച-പചേമു പചേയ്യാമു പചേയ്യാമക, പചേഥ പചേരം പചേഥോ പചേയ്യവ്ഹോ, പചേ പചേയ്യം പചേയ്യാമ്ഹേ- കമ്മേ-പചീയേ പചീയ്യേ പച്ചേ പച്ചേയ്യ, പചിയും പചീയേയ്യും പച്ചും പച്ചേയ്യുമിച്ചാദി-ഭാവേ-ഭുയേ ഭുയേയ്യ, ഭുയേഥ.

പാതോ പചേയ്യ ചേ ഭുഞ്ജേ ഇച്ചേത്ഥ പചനക്രിയാ

ഹേതുഭുതാതി വിഞ്ഞേയ്യാ ഫലനത്വനുഭവക്രിയാ.

സത്ത്യ്യ രഹേസ്വേയ്യാദി.

സത്തിയം അരഹത്ഥേവ ക്രിയത്ഥാ ഏയ്യാദയോ ഹോന്തി-ഭവം ഖലു ഭത്തം പചേയ്യ, ഭവം സമത്ഥോ, ഭവം അരഭോ.

സമ്ഭാവനേ വാ.

സമ്ഭാവനേ ഗമ്യമാനേ ധാതുനാ വുച്ചമാനേ ച ഏയ്യാദയോ ഹോന്തി നവിഭാസാ-അപി ഭവം ഗിലിതം പാസാണം പചേയ്യ ഉദരഗ്ഗിനാ-സമ്ഹാവേമി സദ്ദഹാമി ഭവം പചേയ്യ,ഭവം പചിസ്സതി. ഭവം അപചി.

പഞ്ഹപത്ഥനാവിധിസു.

പഞ്ഹാദിസു ക്രിയത്തതോ ഏയ്യാദയോ ഹോന്തി.

പഞ്ഹോ സമ്പുച്ഛനം ഇട്ഠാ സിംസനം യാചനം ദുവേ
പത്ഥനാ ഭത്തിയാ വാഥ ന നവാ വ്യാപാരണ വിധി;

പഞ്ഹേ, കിം സോ ഭത്തം പചേയ്യ ഉദാഹു ബ്യഞ്ജനം വാ-പത്ഥനായം, അഹോ വത സോ പചേയ്യ മേ-വിധിമ്ഹി, ഭവം ഭത്തം പചേയ്യ.

തു അന്തു ഹി ഥ മി മ തം അന്തം സ്സു വ്ഹോ ഏ ആമസേ.

പഞ്ഹപത്തനാവിധിസ്വേതേ ഹോന്തി ക്രിയത്ഥതോ-പചതു പചന്തു.

ഹിസ്സ'തോ ലോപോ.

അതോ പരസ്സ ഹിസ്സ വാ ലോപോ ഹോതി-പച പചാഹി-ഥസ്സ വാ വേഹാക-പചവ്ഹോ പചഥ,പചാമി പചാമ, പചതം പചന്തം, പചസ്സു പചവ്ഹോ, പചേ പചാമസേ-കമ്മേ-പചീയതു പച്ചതു പചീയന്തു പച്ചന്തു ഇച്ചാദി-ഭാവേ, ഭുയതു ഭുയതം-പചിതും പയുത്തീതി പചനിച്ഛായം.

പയോജകവ്യാപാരേ ണപി ച.

കത്താരം യോ പയോജേതി തസ്സ വ്യാപാരേ ക്രിയത്ഥാ ണി ണ്പി ഹോന്തി ബഹുലം-''അസ്സാണനുബന്ധേ''തി ആ-പയോജകവ്യാപാരേ ണിണപിനം വിധാനാ തദന്തസ്സ ക്രിയത്ഥതാതി പാചിസദ്ദതോ ത്യാദയോ.

ണിണപ്യാപിഹി വാ.

ണ്യാദ്യന്തേഹി ക്രിയത്ഥേഹി അപരോക്ഖേസുകത്തുവിഹിത കമാനന്തത്യാദിസു ലോ ഹോതി വിഭാസാ-"യുവണ്ണാനമേ ഓപ്പച്ചയേ"തി ഏകാരേ "ഞോനമയവാ സരേ"തി അയാദേസേ ച-പാചയതി-അഞ്ഞത്ര-പാചേതി-പാചയരേ പാചയന്തി പാചേന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-

ദീഘോ സരസ്സ.

സരന്തസ്സ ക്രിയത്ഥസ്സ ദീഘോ ഹാതി ക്യേ-പാചീയതി പാചീയരേ പാചീയന്തിച്ചാദി-വുത്തനയേന ഞേയ്യം-പയോജകവ്യാപാരേ ണിണപ്യന്താനം സകമ്മകത്താ ന നഭാവേ രൂപനയോ.

അകമ്മകാപി ഹോന്തേവ ണിണപ്യന്താ സകമ്മകാ,
സകമ്മകാ ദ്വികമ്മാസ്സു ദ്വികമ്മാ ച തികമ്മകാ;

ഭവിസ്സതി-പാചയിസ്സതി പാചേസ്സതി പാചയിസ്സരേ പാചയിസ്സന്തി പാചേസ്സരേ പാചേസ്സന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-പാചീയിസ്സതി-ക്യലോപോ-പാചിസ്സതീച്ചാദി-ഭൂതേ-അപാചയിത്ഥോ പാചയത്ഥോ അപാചയത്ഥോ പാചയത്ഥോ അപാചേത്ഥോ പാചേത്ഥോ അപാചയി പാചയി. അപാചയീ പാചയീ അപാചയിംസു പാചയിംസു അപാചയംസു പാചയംസു.

ഞോത്താ സും.

ഞാദേസതോ ഓആദേസതോ ച പരസ്സ ഉമിച്ചസ്സ സും വാ ഹോതി-അപാചയസും പാചയസും അപാചേസും പാചേസും അപാചയും പാചയുമിച്ചാദി-ഉസ്സ സുമേവ വിസേസോ-കമ്മേ-അപാചീയിത്ഥോ പാചീയിത്ഥോ അപാചീയത്ഥോ പാചീയത്ഥോ അപാചിയി പാചീയി അപാചിയീ പാചീയി ഇച്ചാദി-അനജ്ജതനേ-അപാചയത്ഥ പാചയത്ഥ അപാചേത്ഥ കപാചേത്ഥ അപാചയ പാചയ അപാചയാ പാചയാ അപാചയു പാചയു അപാചയൂ പാചയൂ ഇച്ചാദി-കമ്മേ-അപാചീയത്ഥ പാചീയത്ഥ അപാചീയ പാചീയ അപാചീയാ പാചീയാ ഇച്ചാദി-പരോക്ഖേ-

രസ്സോ പുബ്ബസ്സ.

ദ്വിത്തേ പുബ്ബസ്സ സരോ രസ്സോ ഹോതി-പപാചയ പപാചയു പപാചയേ പപാചയിത്ഥ പപാചേത്ഥ ഇച്ചാദി-കമ്മേ-സബ്ബം കത്തുസമം-അതപത്തിയംഅപാചയിസ്സ പാചയിസ്സ അപാചയിസ്സാ പാചയിസ്സാ അപാചയിസ്സംസു പാചയിസ്സംസു ഇച്ചാദി-കമ്മേ-അപാചിയിസ്സ പാചിയിസ്സ അപാചീയിസ്സാ പാചിയിസ്സ അപാചിസ്സ പാചിസ്സ അപാചിസ്സാ പാചിസ്സാ ഇച്ചാദി-ഹേതുഫലേസു-പാചയേ പാചയേയ്യ പാചയും പാചയേയയുമിച്ചാദി-കമ്മേ-പാചീയേ പാചീയേയയുമിച്ചാദി-ത്വാദിസു-പാചയതു പാചേതു പാചയന്തു പാചേന്തു ഇച്ചാദി-കമ്മേ-പാചീയതു പാചീയന്തു ഇച്ചാദി-ണപിമ്ഹി-പാചാപയതി പാചാപേതിച്ചാദി ന്യന്തസമം-പാചയിതുമ്പയുത്തിതി ണ്യന്തതോപി ണി.

ണിണപിനം തേസു.

ണീ ണപിനം ലോപോ നഹോതി തേസു ണീ ണപിസു’തിക പുബ്ബണിലോപേ-പാചയതി പാചേതിച്ചാദി സബ്ബത്ഥഞ്ഞേയ്യം-ണപിചേവം.

ഭുവാദി നയോ.

അധുനാ വികരണപ്പഭേദപ്പകാസനത്ഥം രുധാദീനം അടാഠഗണനമാദിഭുതസ്സേകേകസ്സ ക്രിയത്ഥസ്സ കാനി ചി രൂപാനി ഉദാഹരിയന്തേ-രുധ ആവരണേ-ത്യാദി.

മഞ്ച രുധാദീനം.

രുധാദിതോ അപരോക്ഖേസുകത്തുവിഹിതമാനന്തേത്യാദിസു ലോഹോതി മഞ്ചാന്തസരാ പരോ-രുന്ധതി രുന്ധരേ രുന്ധന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-“മം വാ രുധാദീന”ന്തി വാ മം-രുന്ധിയതി രുജ്ഝതീചചാദി-പചിവിയ സബ്ബത്ഥ ഞ്ഞേയ്യം.

രുധാദി നയോ.

ദിവ കീളാ വിജിഗിംസാ വോഹാരജ്ജുതി ഥുതി ഗതീസു.

ദിവാദീഹി യക.

ദിവാദീഹി ലവിസയേ യക ഹോതി-കകാരോ കാനുബന്ധകാരിയത്ഥോ-ഏവമുപരിച-ദിബ്ബതി ദിബ്ബരേ ദിബ്ബന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-കിവീയതി ദിബ്ബതി ദിവീയരേ ദിവിയന്തി ദിബ്ബരേ ദിബ്ബന്തിച്ചാദി.

ദിവാദി നയോ.

തുദ വ്യഥനേ.

തുദാദീഹി കോ.

തുദാദീഹി ലവിസയേ കോ ഹോതി-തുദതി തുദന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-തുദീയതി തുജ്ജതി തുദീയരേതുദിയന്തി തുജ്ജരേ തുദ്യന്തിച്ചാദി.

തുദാദി നയോ.

ജി ജയേ.

ജ്യാദീഹി ക്നാ.

ജിആദീഹി കലവിസയേ ക്നാ ഹോതി-ജിനാതി ജിനന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-ജിയതി ജിയരേ ജിയന്തിച്ചാദി.

ജ്യാദി നയോ.

കീ ദബ്ബവിനിമയേ.

ക്യാദീഹി ക്ണാ.

കീആദീഹീ ലവിസയേ കണാ ഹോതി.

നാണസു രസ്സോ.

നാണസു ക്രിയത്ഥസ്സ രസ്സോ ഹോതി-കിണതി കിണന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-കീയതി കീയരേ കീയന്തിച്ചാദീ.

ക്യാദി നയോ.

സു സവണേ.

സ്വാദീഹി കേണാ.

സ്വാദീഹി ലവിസയേ കേണാ ഹോതി-സുണേതി സുണന്തിച്ചാദി. കമ്മേ-സൂയതി സൂയരേ സൂയന്തിച്ചാദി.

സ്വാദി നയോ.

തന വിത്ഥാരേ.

തനാദിത്വോ.

തനാദീഹി ലവിസയേ ഓ ഹോതി-തനോതി തനോന്തിച്ചാദി. പരച്ഛക്കേ.

ഓവികരണസ്സു പരച്ഛക്കേ.

ഓവികരണസ്സ ഉ ഹോതി പരച്ഛക്കവിസയേ-തനുതേ തന്വന്തേ ഇച്ചാദി-കമ്മേ-

തനസ്സാ വാ.

തനസ്സ ആ ഹോതി വാ ക്യേ-തായതി തഞ്ഞാതി തായരേ തായന്തി തഞ്ഞരേ തഞ്ഞന്തിച്ചാന്ദി.

തനാദി നയോ.

വൂര ഥേയ്യേ.

ചുരാദിതോ ണി.

ചുരാദീഹി ക്രിയത്ഥേഹി സകത്ഥേ ണി പരോ ഹോതി ബഹുലം-ചോരയതി ചോരതി ചോരയരേ ചോരയന്തിചോരേന്തിച്ചാദി-കമ്മേ-ചോരിയതി ചോരീയരേ ചോരീയന്തിച്ചാദി.

ചുരാദി നയോ-ത്യാദയോ.

പരത്ഥായ മയാ ലദ്ധം കത്വാന പദസാധനം
പുഞ്ഞേന തേന ലോകോ’യം സാധേതു പദമച്ചുനം;

സുദ്ധാസയേന പരിസുദ്ധഗുണേദിതേന

സാരേന സാരയതിസങ്ഘനിസേവിതേന
രമ്മേ'നുരാധനഗരേ വസതമ്ബുജേന
വിദ്വാലിതം നിജവിസുദ്ധ കുലദ്ധജേന;

മാനേന്തേന തഥാഗതം പടിപദായോഗേന സദ്ധാലുനാ
നിച്ചാഖണ്ഡതപോ'നലേഹി നിഖിലപ്പാപാരിസന്താപിതാ
സദ്ധമ്മവ്ഹയസീഹതേലഠതിയാ ചാമീകരത്ഥാലിനാ
നാനാവാദികുദിട്ഠിഭേദപടുനാ നവാണി കനവധൂ സാമിനാ;

സത്ഥാനം കരുണവതാ ഗതവതാ കപാരമ്പരം ധീമതാ
ഥേരേനാതുമപാദപഞ്ജരഗതോ യോ സദ്ദസത്താദിസു
മോഗ്ഗല്ലായനവിസ്സുതേതിഹ സുവച്ഛാപോ വിനീതോ കയഥാ
സോ'കാസീ പിയദസ്സി നാമ യതിദം ബ്യത്തം സുഖപ്പത്തിയാ;

വുത്തോവ വുത്തമുപഭോഗിനിയാ സകായ
പിനപ്പയോധരവനാപഗസേവികായ
രമ്ഹാവിഹാരവധുയാ തിലകാതുലേന
സന്തേന കപ്പിണസമവ്ഹയമാതുലേന;

പദസാധനം നിട്ഠിതം.